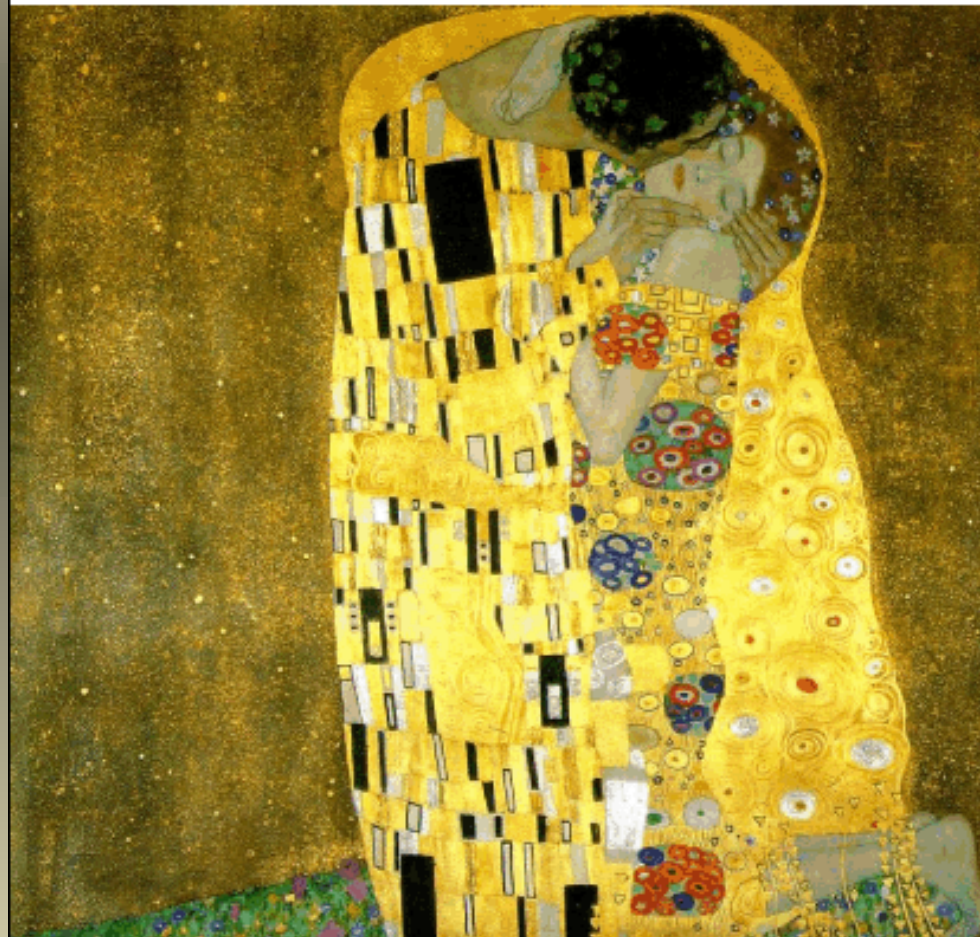

Delia Oprea

Veghea națiunii naște îngeri

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

VEGHEA NAȚIUNII NAȘTE ÎNGERI

de Delia Oprea

Redactori: Katherine Lidia Bar klbar@litternet.ro

Răzvan Penescu rpenescu@litternet.ro

Editor format .pdf Acrobat Reader: [Iulia Cojocariu](#)

Imagine copertă: "Sărutul" de Gustav Klimt; Scan by [Mark Harden](#)

© 2001 – 2002 [Delia Oprea](#).

Toate drepturile rezervate autorului.

© 2001 – 2002 Editura LiterNet pentru versiunea .pdf Acrobat Reader.

Nou format de prezentare – versiunea inițială a fost publicată în 2001 de Editura LiterNet.

Este permisă difuzarea liberă a acestei cărți în acest format, în condițiile în care nu se face nici o modificare acesteia, și nu se realizează profit în urma acestei difuzări. Orice modificare sau comercializare a acestei versiuni fără acordul prealabil, în scris, al Editurii LiterNet este interzisă.

ISBN 973-0-02487-1

Editura LiterNet

<http://editura.litternet.ro>

office@litternet.ro

2/182

[Pagina anterioară](#)

[Pagina următoare](#)

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Casiopeea, singura constelație a tinereții mele

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

DELIA OPREA scrie dintotdeauna, la 21 de ani transformă scrisul într-un secret fericit ca să poată supraviețui, la 29 aruncă tot ce a scris, dar după o vreme se regăsește tot în scris, de atunci scrie pentru ea, pentru secunda miraculoasă când se transformă din om în cuvânt.

Nu i-a trecut prin minte că scrisul ei ar putea fi pentru altceva decât pentru propria plăcere până în ziua când descoperă Internetul pe care îl consideră imediat prelungirea firească a universului ei.

Aici este citită prima oară scriind poezii.

Aici e firesc să debuteze. O face cu un roman pentru că indiferent ce a scris sau va scrie romanul este forța ei cea mai mare. Și plăcerea. O face acum, târziu, întortocheat poate din perspectiva celorlalți dar perfect coerent pentru ea, o face cu acest roman care îi restituie tinerețea.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

ragă tată, la început am vrut să-ți scriu un bilet, atât doar, un bilet sec de douăzeci de cuvinte în care să-ți descriu gestul meu fără să ți-l explic. Umblam pe străzi ore în șir fără să văd oamenii, mașinile, fără să-i aud, fără să-i simt, complet închis într-un univers muribund în care scriam cu înverșunare douăzeci de cuvinte tatălui meu. Mereu alta, niciodată vreo versiune nu mi se părea prea bună. Măcinam cuvintele cu furie și îndârjire căutându-le pe cele mai aspre, mai grele, mai cumplite. Umblam pe străzi până îmi amorteau picioarele, mâinile, în special mâinile pentru că pumnii îi țineam strânși într-o încordare fizică egală cu cea din mintea mea. Nu știu dacă am dormit undeva, nu știu dacă am mâncat ceva, nu mai știu nimic dar și acum aș putea să-ți scriu zeci de variante ale biletului spre tine. Apoi m-am hotărât să-l scriu și singurul loc în care puteam încă veni era aici, în camera Anei, o cameră albă și înaltă cu perdele de dantelă.

M-am trezit în baie, Viorica mă spăla ca pe un copil, nu m-am mirat, nu-mi era rușine, lumea mea era aproape goală de orice lucru care ținea de viață, aveam amintiri fotografice despre gesturi umane, dar nici măcar ele nu păreau ale mele. Buretele, Viorica, apa, săpunul erau toate gesturi ale unei vieți trecute, încheiate, uitate. Nu realizez că nu simt săpunul pe piele sau mirosul lui, că nu auzeam apa, nu percepeam continuu prezența Vioricăi, nu o înțelegeam.

Cred că au trecut câteva zile, din acea perioadă nu păstrez nici o amintire legată de timp, probabil au trecut câteva zile, în care am dormit sau am făcut altceva, dar biletul nu am reușit să-l scriu. Acesta a fost primul semn. Biletul, pe care-l înfingeam cu furie în tine de zeci și sute de ori, ca pe un pumnal, cu dorința sălbatică să suferi așa cum suferisem eu în camera Anei, a dispărut, a încetat să fie unicul obiect al universului meu. Și am rămas gol. Viorica m-a îngrijit ca pe un copil, dar nu eram un copil, mai degrabă eram un mort.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Prima senzație a fost un parfum special, unic, parfumul pe care-l simțisem în prima seară când am intrat aici și care m-a urmărit atunci când interzisesem oricăror altor amintiri să mai încapă în mine. Parfumul a creat o fisură prin care a intrat durerea. O durere atroce, care rodea din mine ca un acid, aveam impresia că sufletul îmi sfârâie și ies aburi, o durere fără început, fără lacrimi, arhetipul durerii. Mi se părea că durerea îmi venea din afară, din exteriorul meu, dar odată ajunsă în mine se coagula într-o sferă incandescentă care mă ardea. Strâns ghemuit în camera Anei am fost sigur că acela este sfârșitul. Nu știam ce este sfârșitul, dar acea stare am crezut că este lumea în care urma să trăiesc până la sfârșitul timpurilor. Nu era resemnare, pentru că nu știam ce înseamnă resemnarea ca noțiune, nu știam nimic, eram durerea și în același timp o primeam din afară, exact cumpână de curând fusesem om cu aspirații, cu gânduri și dorințe, atunci devenisem durere.

Am trăit momente cumplite de supremă insolență în care în loc să-mi primesc durerea ca pedeapsa ce de fapt era, eu mă ridicasem alături de Dumnezeu ca să o pogor asupra mea. Încercam să-mi neg destinul, destinul meu și al Anei, să-l neg ca apoi să-l pot reinventa. Lângă durere a apărut furia, frustrarea, vina, mai ales vina. Și așa fi continuat la infinit să simt tot răul dar Ana m-a salvat. A apărut la capul patului, Ana mea, cu un zâmbet cum nu mai văzusem niciodată pe buzele ei. Ana zâmbea trist, avea o cută mică care îi schimba de multe ori zâmbetul într-o grimasă de tristețe, dar atunci Ana a zâmbit ca o lumină, un zâmbet orbitor, grav, dar nu trist.

Vezi tată, acestea nu sunt amănunte, fiecare mișcare, chiar și adierea de o clipă a unui gest au o importanță primordială. Nu mi-a vorbit, dar prezența ei a absorbit tot răul din mine: agresivitate, durere, insolență, toate stările care îmi îndureraseră până atunci ființa au fost absorbite, anulate, a făcut un gest cu mâna care nu exista aici în această lume. Mâna fragilă cu degete prelungi era transparentă în lumina din jurul ei, nu pot să-ți descriu gestul,

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

semnificația lui însă am înțeles-o imediat. Lângă ea gestul fusese normal, semnificația lui era la îndemână, dar toate au dispărut odată cu ea.

Am rămas cu amintirea unei clipe a cărei putere o simt în mine, puterea e în două cuvinte: te iubesc! Te iubesc, tată. De atunci aceste două cuvinte au devenit centrul vieții mele, am realizat că nu voi fi în stare să-ți trimit un bilet și o vreme am crezut că voi fi nevoit să te văd, dar într-o noapte tot Ana mi-a dat soluția. Nu puteam dormi și îi atingeam lucrurile: piepteni, crema, bluzele diafane. Pe biroul ei era un stilou vechi, masiv, cu penița de aur, un obiect ca toate celelalte, din aceeași categorie a lucrurilor Anei, dar, când am pus mâna pe el, atingerea mea într-o amintirea Anei s-a transformat imediat în altceva: era o senzație veche, veche dar atât de familiară, încât aproape m-am speriat. Un băiat care folosisese ani la rând stilourile la școală, a folosit o singură dată în viața lui un stilou pentru a scrie. Într-o vară cu gust de incendiu scrisesem poezii, trei luni în care stiloul din mâna mea devenise un vehicul miraculos prin care sufletul meu îl puteam scoate la suprafață. Pentru tine, tată.

Cu stiloul Anei în mână, înfrigurat în camera ei am regăsit senzația toridă din vara poeziilor mele. Și atunci am știut: iubirea mea pentru tine trebuie să o cunoști, fizic nu mă mai puteam apropia de tine pentru că planurile mele nu o permiteau, așa că m-am hotărât să-ți scriu. Poate ceea ce îți voi scrie va fi un roman, poate va fi doar o poezie, poate nici nu va exista ca gen literar pentru că tot ce vreau este să mă condensez în el și să mă trimit ție. Voi scrie repede pentru că nu mai am mult timp, este ceva ce trebuie să fac, dar e și ceea ce îmi doresc acum să fac. Este un gest în care adun împăcarea cu tine și împăcarea cu mine, înlăuntrul acestor pagini va fi fiul tău, cel pe care nu îl cunoști, dar în același timp ele vor fi scrise de mine, cel pe care eu nu-l cunosc.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Am citit atâtea cărți despre dragoste, dar mereu, mereu este vorba de altă dragoste. Dragostea dintre un tată și un fiu este subînțeleasă, de la sine înțeleasă fără probleme și atunci fără interes.

Ce se întâmplă însă când un tată de vârsta bunicului are un fiu de vârsta nepoților, când între ei nu există un loc comun în care să-și poată manifesta sentimentele, ce se-ntâmplă când educația tatălui este de fapt făcută pe timpul bunicului, iar fiul își trăiește epoca lui? Un tată atât de ocupat, atât de important pentru alți oameni, încât importanța lui ca tată devine minimă sau chiar nulă. Unde se pot întâlni ca să se iubească, ca iubirea lor să fie un sentiment frumos, liber, tolerant? Poate un asemenea spațiu nu a existat, nu fiindcă erau atâtea piedici între noi doi, ci pur și simplu pentru că nu am știut să ne exprimăm iubirea.

Vezi cât e de interesant?

Am dorit să semăn cu tine și încercând, uneori peste puterile mele, să fiu la înălțimea ta m-am lovit de omul obișnuit care eram și care nu putea fi ridicat peste ceea ce era. Sau poate eram deosebit, altfel, nu în rigurozitate, ci în visare, nu în acțiune, ci în contemplare, care nu însemna lene ci alt mod de a percepe realitatea.

Ar fi putut fi un roman frumos, un roman rotund, încheiat, dar nu va fi așa. E prima oară când scriu, după multă vreme. L-aș fi putut scrie perfect dacă în acești ultimi ani aș fi scris, numai că de exact șapte ani am scris doar ecuații, extemporale la biologie și cam tot ce scrie un elev și un student. În toți acești ani stiloul meu a fost constrâns să scrie fără a i se da libertatea să devină instrumentul minunat care să transforme în cuvinte mintea mea cu toate gândurile din ea. Eu l-am obligat și o acțiune de o asemenea importanță a fost complet ambiguă.

Ce m-a determinat să nu mai scriu? Ți-aduci aminte, aveam patrusprezece ani. Obținusem buletinul și nu știu de ce lucrul acela a avut o importanță capitală pentru mine. Îmi

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

părea maturizarea mult visată. Carnetul cu coperti dubioase, cafeniu murdar, era simbolul unei acceptări într-o lume după care tânjeam: lumea ta, a oamenilor maturi. Ciudat mod de a gândi, în acel timp mama îmi părea o fetiță în care nu puteam avea încredere. Copiii, de obicei, pun pe același plan pe părinții lor, eu nu, tu erai cel matur, iar mama un soi de fetiță mai apropiată de vârsta mea, decât de a ta.

Divaghez și îmi pare bine. Nu am cum să scriu perfect, stilul meu nu este format, nu e muncit, ideile mi se învâlmășesc fără o ordine, oricare ar fi ea. Se leagă atât de multe lucruri de acel an, încât îți voi povesti despre el. Pentru că asta doresc să fac în locul paginii goale. Ca semn suprem de iubire îți voi da gândurile mele, îți voi face cunoștință cu băiatul tău așa cum nu l-ai cunoscut: complet indiferent la matematică și fizică, dar în stare să-și sacrifice o vacanță întreagă de vară într-un București torid, pentru a scrie poezii.

Vroiam să pătrund în lumea ta, voiam să mă vezi și nu într-un viitor oarecare ci rapid, imediat. Am scris câteva zeci de poezii. Una dintre ele se chema "Prima iubire" și am înțeles-o abia când am întâlnit-o pe Ana, acum șapte luni. Atunci am înțeles poezia pe care am scris-o la patrusprezece ani. Intuiție poetică. Tată, eu am avut-o. Poezia o mai am în forma ei de atunci și este singura pe care am păstrat-o, adăugând o altă intuiție.

Am scris o vară întreagă poezii, am umplut foi și caiete și în final am ales douăzeci. Cu greu. Îmi aduc perfect aminte că mă sculam noaptea să schimb câte o poezie cu alta. Mă fixasem la douăzeci și nicicum nu vroiam să renunț la acest număr. Aceste trăsături îmi vin direct de la tine: eram perfecționist și conservator. În final am reușit să aleg exact douăzeci de poezii. Evident, erau niște poezii de copil, exceptând-o pe cea cu iubirea și poate că erau perfect obișnuite, dar aveam patrusprezece ani și însuși gestul de a-mi sacrifica o vacanță pentru douăzeci de poezii era minunat. Nu numai poeziile, în sine, conțineau o promisiune, ci și plăcerea cu care scrisesem atâtea poezii. Le-am bătut la mașină și le-am legat într-un fel

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

de caietel căruia îi făcusem o copertă dintr-o foaie de plastic galbenă. Știi ce-mi mai amintesc? După ce a fost gata, spre durerea mea profundă, pe plasticul lucios nu se putea scrie. Am încercat toate creioanele și cariocile și în disperare de cauză am lipit o hârtie albă pe care, în sfârșit, am reușit să scriu titlul și numele. Am ezitat mult la un gest de snobism artistic: aș fi vrut să scriu pe prima pagină că ți le dedic ție, dar nu am îndrăznit, așa că, poeziile mele au ajuns pe biroul tău fără dedicație.

Așteptam înfrigurat răspunsul tău și el a venit prompt, așa cum sunt toate acțiunile tale.

“Le-am citit – mi-ai spus – nu are importanță dacă poeziile sunt bune sau nu, ceea ce contează este că un băiat de vârsta ta nu trebuie să-și piardă timpul scriind poezii”.

Emblema relațiilor noastre a fost neînțelegerea. În valoare absolută fiecare aveam dreptate, amândoi eram corecți, cinstiți. Atunci însă, ca de altfel de atâtea ori, dreptatea ta a învins. Am fost crescut în ideea că tu ai dreptate. Și aveai. Doar că uneori dreptatea ta nu era și a mea. Când doi oameni de acest fel se întâlnesc, așa cum ne-am întâlnit noi, trebuie să existe o mare înțelegere și maleabilitate din partea fiecăruia pentru a nu se ajunge la conflict. Din păcate tu ești oricum numai maleabil nu, iar înțelegerea ta profundă și atotcuprinzătoare nu ai pus-o niciodată în slujba înțelegerii unui băiețel care te adora.

Te iubesc, acum știu că iubirea nu este o slăbiciune ci o stare de grație. Te-am adorat, te-am divinizat păcătuind grav față de Dumnezeu. Pentru mine Dumnezeu lua chipul tău. De atunci am fost iertat, iertarea mi-a fost adusă de o fată înaltă, roșcată, înfricoșător de frumoasă care m-a botezat întru viață, iubire, bunătate și înțelegere.

Datorită ei nu îți trimit o foaie albă și rece, ci un caiet cu pătrățele plin cu gândurile mele, plin de mama și de Ana. Aceste două femei reprezintă cele două puncte principale ale vieții mele. Singura ordine în care le pot gândi este cea cronologică și singura stare este iubirea. Ani de zile undeva în sufletul meu am simțit o jenă, o rușine că o iubeam pe mama atât de

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

pasionat. Mama m-a învățat iubirea ei, pasiunile ei, dorințele ei din care fără să vrem te-am exclus pentru că mama, ca și mine, te adora fără să te iubească. N-am să-nțeleg niciodată cum o fată ca ea, plină de viață și dornică de iubire a putut să te aleagă pe tine, profesorul bătrân și pedant și intransigent. Poate a atras-o chiar diferența dintre voi.

Am să revin la cei patrusprezece ani ai mei, la acel an, anul 1982. În ziua în care mi-ai respins poeziile am crezut că trăiesc cel mai cumplit moment al vieții mele. Mi s-au prăbușit atunci toate visele, intrarea mea triumfală în lumea ta era un eșec total. Sufeream nu pentru că îmi amputai sufletul ci pentru că mă vedeam pe vecie condamnat să trăiesc în afara lumii tale. Eram atât de necopt și naiv. Mă întreb ce soartă ar fi avut poeziile mele dacă m-aș fi dus cu ele la mama. Din păcate însă, pentru mine mama era instrumentul de făcut mâncare, curățenie. Orbit de tine, până la patrusprezece ani, nu am știut că mama este un om strălucit, o minte biciuitoare, o inteligență vie și neastâmpărată. Ana gândea impecabil, dar încet, mama era un fulger. Ele însă nu se deosebeau fundamental, în esență, doar modul lor de a reacționa era altul, trăiau în alte viteze.

A fost greu să accept hotărârea ta, adică nu să o accept, ci să o aplic. Niciodată în acel timp nu am pus la îndoială faptul că aveai dreptate, văzut prin logica ta îmi părea un lucru just, dar nu întotdeauna lucrurile juste sunt și ușor de făcut. Îmi creasem o idee ciudată, habotnică aproape, că îmi alesesem calea cea mai ușoară pentru ca să pătrund spre tine, drumul către tine nu putea fi unul al plăcerii, iar eu scrisesem cu plăcere. Așa că am abandonat poezia și am încercat altceva. Fără succes. În scris aș fi putut evolua. În orice altceva eram un mediocru. Mediocritatea este un defect groaznic pentru că exclude evoluția. Ești și rămâi.

Azi înțeleg de ce acest episod mi-a rămas atât de adânc întipărit în minte, el urmărea perfect algoritmul după care s-a desfășurat toată relația noastră. Pe lângă ce avea să urmeze

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

mica mea durere era nesemnificativă și totuși mintea mea a catalogat-o la maximă importanță pentru că, undeva adânc în mine, necunoscut mie dar prezent, eu am luptat mereu cu tine, de cele mai multe ori împotriva mea.

Din punctul tău de vedere eu sunt un egoist. Mica mea tragedie este complet nesemnificativă față de ororile care au urmat în viața noastră, numai că vezi, tată, totul este relativ.

Am trăit sechestrați timp de șapte ani. Tu la modul cel mai crunt, șapte ani de închisoare în propria casă, eu într-un alt mod, nu atât de drastic ca al tău, dar uneori mult mai greu de suportat. Închis în cele patru camere ale apartamentului nostru tu ai continuat să trăiești normal, te-ai sculat la aceeași oră, ai lucrat, ai gândit, ai refuzat să te lași cuprins de fobia închisorii, ai găsit chiar o plăcere în a fi închis în propria casă cu cărțile tale, cu soarele de pe balcon și liniștea străzii noastre. Aveai șaiszeci și șapte de ani și ți-ai găsit un soi de echilibru magic în reclusiune. Eu așa ceva nu am cunoscut. Și nici mama. După groaza primelor săptămâni în care am fost sechestrați efectiv toți trei în casă, pentru noi a urmat ceea ce părea eliberarea. Așa ți-a plăcut să crezi dar era o minciună.

La vârsta ta în singurătate tu ai găsit forță și echilibru, ți-ai făcut o altă filosofie, ai rezistat, eu a trebuit să accept că sunt singur, complet izolat, trăind însă printre oameni și lumea mea s-a prăbușit.

Au fost ani în care nimeni nu a îndrăznit să vorbească cu mine. Profesorul de Geografie, Toader Ioan, șeful comuniștilor pe școală, era oripilat că trebuia să mă aibă la ore. Cât a durat școala eu nu am dat extemporal la el. Inventase un sistem penibil prin care dădea extemporal numai unora, un fel de rotație unde rândul meu nu venea niciodată. Îi era frică ticălosului ca nu cumva printre ape și țări să-i strecur ceva rânduri subversive.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

A existat și reversul. Un om minunat căruia îi datorez mult: profesorul de română din liceu.

De cum intra în clasă se uita la mine, niciodată nu ai să știi cât așteptam acea privire, tot liceul acel om mi-a spus oră de oră: “rezistă, băiatule, rezistă, noi te iubim”.

Dar am ajuns prea repede la ei. Trebuie să-ți povestesc prima zi a coșmarului nostru comun. Așa cum am văzut-o eu, așa cum am trăit-o eu, un băiat de patrusprezece ani.

Nu știu în ce măsură ai putut să prevezi consecințele actului tău, dar sunt sigur că nu l-ai minimalizat, ai sperat poate că vei fi pedepsit doar tu, arestat, judecat, închis, torturat, tu ai fi putut duce orice. Ai judecat toate posibilitățile și probabil te-ai gândit că noi doi, mama și cu mine, nu vom fi afectați.

Cum ai putut crede așa ceva? Indiferent ce s-ar fi întâmplat cu tine noi am fi fost afectați. Oricât de departe ai fi fost dus sau sechestrat noi am fi resimțit la fel de intens gestul tău.

Nu spun – Doamne ferește! – că nu ar fi trebuit să faci ceea ce ți-a dictat conștiința, doar din grijă față de noi, ci îți spun că trebuia să ne spui și nouă, trebuia să ne incluzi și pe noi în gestul tău minunat de revoltă, ar fi trebuit să fim alături de tine, nu inconștient și din viteza întâmplărilor, ci mândri de tine și de poziția noastră.

Din nou o situație paradoxală: paradoxul care a guvernat relațiile noastre, chiar și a ta cu mama. Aveam fiecare dreptate. Tu, îngrijorat de soarta noastră, dornic să ne scutești de pericole sau de panică. Mai ales de panica inutilă. Noi, pe de altă parte, aveam dreptul să știm ce se va întâmpla cu viețile noastre. Între noi nu exista drum de mijloc, nu exista medie, nu exista nimic. Erai tu cu drumul tău și noi cu al nostru. Fiecare închiși în poziția frustrantă a unei inutile dreptăți.

Povestind încerc să nu re trăiesc, dar involuntar îmi vine în gură gustul îngrozitor de amar al frustrării, al fricii, nimic nu se compară cu frica. Frica este, de departe, sentimentul cel mai

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

devastator. Culmea este că frica cea adevărată, pârjolitoare, tentaculară, vastă apare nu în momentul de primejdie maximă, ci înainte sau după pericol. Am cunoscut toate fricile. Ajunsesem să urăsc momentul în care adormeam pentru că era un punct indisolubil legat de bățile din ușă. Adormeam și în următoarea clipă bubuiala se pornea neîntrerupt. De atunci nu mai suport furtunile de vară. Tunetele mă înspăimântă pentru că adânc în mine ele sunt legate de zgomotul acela înfiorător de la ușă. Preferam să stau cu ochii deschiși și să înșir clipele nopții. Îmi părea că, treaz fiind, nu mi se putea întâmpla nimic, că aveam capacitatea de a inventa momentele care vor urma și din care lipseau bățile la ușă.

Ce însemnătate puteau să aibă bățile la ușă pe lângă perchezițiile lungi, meticuloase, pe lângă disparițiile tale de câteva ore în birou de unde nu știam dacă vei mai veni întreg. Nici una, și totuși bățile în ușă erau spaima mea supremă. Dușmanul era încă nevăzut, dar știam că venise. Îți spun aceste lucruri ca să înțelegi că gestul tău a avut urmări mari dar și unele mici, aparent fără importanță, dar care ne-au schimbat profund și ireversibil viața și toate aceste schimbări s-au petrecut peste noi, am fost târâți de ele. Tu le-ai întâmpinat, peste noi s-au abătut.

Tu ai vrut să ne aperi, să nu ne panicăm, noi am fi preferat să știm și să fim alături de tine. Universurile paralele există și trăim uneori în ele, unii cu alții. Patrusprezece ani am intuit că nu trăim în același univers și am dorit cu patimă, cu furie, uneori, să pătrund în universul tău, să-mi câștig în acest fel dreptul la existență, poate în alt scenariu aș fi reușit, poate dacă duceam în continuare aceeași existență, perseverența mea, ajutorul mamei sau chiar ajutorul lui Dumnezeu mi-ar fi deschis ușa spre tine, dar nu a fost să fie.

★★★★

24

septembrie. Am fost sculat de bățile din ușă. Trăiam ultimele clipe de liniște. Încă bățile nu însemnau altceva decât o greșeală, o glumă. Clipele de liniște trecuseră. În ușa camerei mele a apărut mama și fața ei, de obicei

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

senină și zâmbitoare, era o mască a îngrijorării cele mai profunde, animalice chiar, mama care își apără puiul, oriunde, într-o cocioabă, într-un palat, într-un cuib. M-a luat în brațe și mi-a șoptit:

“Să nu-ți fie frică, puiul mamei. Sunt aici.”

Numai că nu a fost așa. În camera mea a năvălit un “tovarăș” care a rugat-o suficient de politicos să treacă în sufragerie.

N-am să știu niciodată ce efort supraomenesc a făcut atunci mama să plece fără să fie smulsă, fără să mă înspăimânte definitiv. Sunt lucruri pe care le-am uitat complet, dar privirea aceea a mamei, ultima înainte să iasă din cameră, nu am să o uit niciodată. Toată iubirea, viața ei, ființa ei, sufletul și mintea le îndrepta spre mine în acea unică privire. Cu voința ei amplificată spre infinit făcea puiului ei un cocon de securitate. Energia ființei ei s-a făcut scut în jurul copilului. Privirea ei m-a susținut, pentru că știu că a fost mai mult decât o privire, a fost un rit sacru de invincibilitate.

Am rămas cu tovarășul care parcă aștepta un semnal. Din casă nu se auzeau alte sunete decât cele obișnuite: un scaun, o ușă închisă. Nici măcar un murmur de voci. După șapte ani îmi este greu să-mi amintesc exact, poate mintea mea a creat ulterior interpretări ale lucrurilor trăite și astfel ele și-au schimbat din sens, un lucru e sigur însă: eram terorizat, dar nu în panică. Îmi era frică. Dar nu o frică care te înveninează ci una curată, albă care taie ca o lamă de cuțit.

Nu m-am mișcat o vreme din pat, din locul în care mă lăsase mama, dar la un moment dat a început nebunia. Ca la comandă s-a pornit să-mi percheziționeze camera, de fapt nu era o percheziție, ci o distrugere. Cărțile zburau prin aer, mica mea bibliotecă, cu tot cu rafturi, jucării, cărți, zăcea spulberată pe covor.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

M-am enervat și atunci a început infernul. M-am năpustit asupra lui și am vrut să-i smulg din mână jucăria pe care o distrugea. Un gest absolut necugetat pentru că în secunda următoare zăceam și eu printre rămășițele camerei mele. M-am lovit peste tot: la mână, față, picior. M-am lovit probabil la cap sau la nas, undeva de unde sângele curge ușor, dar fără pericol dacă ești calm, liniștit, numai că eu eram un copil singur, terorizat, am început să țip, într-o clipă mama a deschis ușa spre scena de film de groază din camera mea, mă zbătusem și împrăscasem cu sânge peste tot. În spatele mamei a apărut la scurt timp un tovarăș grad care a evaluat dintr-o privire sigură, profesionistă, scena.

Știi ce-mi amintesc îngrozitor de clar? Emblema nopții, a coșmarului, mi-o amintesc pe mama care nu și-a pierdut calmul nici o clipă. M-a șters de sânge, mi-a dat haine să mă schimb și a început să șteargă urmele trecerii matahalei.

“Ajută-mă, Barbu” mi-a spus pe tonul ei obișnuit. Fără să știu ce fac am început să o ajut.

Am încercat să-mi imaginez că făceam curățenie cu ea, ca de atâtea ori, și gesturile banale, neluate în seamă au format normalitatea acestei clipe.

Nu a mai venit nimeni în camera mea, toată noaptea. Auzeam zgomote din celelalte încăperi, zgomote cunoscute, dar care în atmosfera acelei nopți deveneau brusc zgomote de coșmar. N-am adormit mult timp, eram într-o stare de trezie totală în care somnul nici măcar nu exista. Lângă mine era mama și bătăile inimii ei. Așa am suportat noaptea. Strâns lângă ea urechea mea capta ritmul inimii ei, zgomot al liniștii din viața mea necunoscută. Sunt convins că orice om care trăiește un coșmar, pus să asculte bătăile inimii mamei lui, își aduce aminte de paradisul întunecat, umed și sigur în care a fost creat, unicul loc în care a fost complet fericit, înțeles, ascultat și apărut.

O singură noapte mi-o amintesc atât de intens, a Anei, o noapte cu o trăire la fel de adâncă lângă o femeie, altfel decât mama, dar din același neam de femei.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Ana și mama sunt cele două femei din viața mea care mi-au dat viață. Amândouă au rămas enigme pentru mine, iar ceea ce sper este ca prin acest act de rememorare să încerc să mi le apropiu și să le înțeleg.

Mama nu a existat pentru mine până în noaptea aceea, ea era o prezență intrinsecă a vieții mele, la fel ca inima sau plămânii despre care știi, în principiu, că există și ce rol au, știi că sunt necesari dar nu te oprești niciodată cu gândul la ei. Mama nu m-a interesat. Atât era de puternică și de inaccesibilă figura ta încât orice altceva din jur își pierdea contururile sau dispărea pur și simplu.

La mama plângeam când mă loveam sau ceream mâncare, cu mama îmi făceam lecțiile, mama mă conducea peste tot, mama mă certa pentru pasta de dinți lăsată fără dop sau ea mă învăța să fiu cuminte, respectuos, să am batista la mine, să salut vecinii. Mama m-a învățat tot ce știu, m-a făcut tot ce sunt, m-a iubit și ocrotit, dar ea nu a existat pentru mine patrusprezece ani. Nu pot să mi-o aduc aminte decât veselă, starea ei era veselie, dar nu o veselie tâmpă și fără rost, ci un soi de înțelegere profundă a vieții în care fiecare clipă o pregătești ca să devină un gest important al vieții tale, pentru mama nu existau momente mari și mici, uneori când făcea clătite mă simțeam tot atât de vesel și curios ca la Crăciun, mama nu-și drămuia fericirea în zile de sărbătoare, din contră, știa să transforme pentru mine orice zi obișnuită într-o sărbătoare.

Cei patrusprezece ani petrecuți în acest fel lângă ea au fost motivul pentru care am putut suporta anii care au urmat.

M-am întrebat mereu de ce această femeie veselă și extrem de inteligentă s-a căsătorit cu tine, un savant închis, taciturn, cu treizeci de ani mai bătrân decât ea. Acesta este unul dintre mistere. Ea nu a fost fericită cu tine. Chipul Anei mele nu a fost niciodată vesel, dar pe fața ei

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

am văzut expresia de fericire împlinită în postura ei de femeie, Ana nu trăia pozitiv viața, cum o trăia mama, dar ca femeie a fost fericită.

Mă supără acest termen de veselie, nu cred că e cel mai bun, mama privea viața pozitiv, nu cânta, nu dansa prin casă, nu era optimistă cu obraji roșii, ea radia o energie bună.

În noaptea aceea am văzut-o pentru prima oară pe mama. Universul meu, interior și exterior, dominat de prezența ta s-a deschis pentru ea. Pentru prima oară într-o situație limită tu nu erai prezent, de altfel situații limită nici nu existaseră în viața noastră, de aceea totul căpăta proporții astronomice. Tu nu erai în jurul nostru, tu nu ofereai exemplu, nu dominaai cu prezența ta, nu conduceai scenele care se jucau. Singur cu mama am fost la început îngrozit de absența ta, ca și când Dumnezeu s-ar fi retras dintre noi, dar nu am avut timp să înțeleg prea adânc semnificația absenței tale pentru că evenimentele erau atât de absurde și tragice încât atunci când mama a apărut te-am înlocuit imediat cu ea, apoi am simțit că figura ei era la fel de puternică și ocrotitoare ca și a ta. Nu știu dacă imaginea mamei a apărut din dorința mea de a fi ocrotit sau din contră ea s-a impus din afară, din modul în care ea s-a purtat atunci. Nu are prea mare importanță, important este că visul urât a fost străbătut de acest fapt minunat care m-a împiedicat să cad în teroare. Mi-a fost frică, am simțit frica ascuțit, dar frica nu m-a cotropit și înveninat și asta datorită mamei.

Mă întreb cum ar fi fost dacă am fi știut, dacă tu m-ai fi anunțat. Ani de zile, ca să te scuz, mi-am spus că ar fi fost mai greu, așteptarea bătailor în ușa m-ar fi scos din minți, acum însă cred că ar fi fost altfel, mândria de a fi alături de tine ne-ar fi dat curajul să așteptăm și puterea să suportăm.

Mult timp am crezut că există o singură realitate, că fac parte din ea, acum știu ca nu e așa. Fiecare ne trăim propria realitate, ne întâlnim în fugă, grăbiți, neatenți pe un teritoriu al nimănui pe care îl abandonăm uneori chiar înainte de a ne despărți. Numai așa pot să-mi

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

explic cum este posibil ca eu să am dreptate și să ai și tu dreptate în același timp, iar dreptățile noastre să fie uneori opuse, alteori antagonice.

Nu ne-ai anunțat nimic, știai ziua și ora la care scrisoarea ta va fi citită la Europa Liberă și publicată în toate marile ziare ale Europei, era un plan care a durat cel puțin câteva săptămâni și în tot acest timp tu, rațional și drept, ne-ai protejat. Ne-ai protejat de frică sau panică, tu crezi în aceste lucruri și astăzi gândești la fel, în lumea ta ai dreptate absolută, dar și noi avem în lumea noastră. Vorbesc aici în numele mamei și al meu, pentru că punctual lumea ei s-a atins de a mea și am reușit atunci să trăim împreună, să împărtășim. Și noi aveam dreptate, noi existam ca ființe umane egale cu tine, noi aveam dreptul să știm, chiar dacă ne-ar fi fost frică sau dacă am fi intrat în panică, nimeni nu avea dreptul, din punctul nostru de vedere, să ne împiedice să participăm conștient la gestul tău. Dacă am fi fost lași, dacă nu ne-am fi ridicat la înălțimea actelor tale, aceasta ar fi fost problema noastră și nu a ta. Nimeni nu spune că ar fi trebuit să ne fi pus în temă de la început, ar fi fost inutil pentru că hotărârea era a ta și poate ar fi fost periculos, dar seara acelei nopți trebuia să o petreci cu noi explicându-ne și explicându-te. Nu poți să-ți arogi prerogative dumnezeiești, doar Dumnezeu iartă păcatele și ocrotește, noi cei de aici trebuie să fim smeriți și egali. A trebuit să ajung aici ca să înțeleg de ce trufia este un păcat, mai ales atunci când ea nu este manifestă, ci este un mod de a gândi.

Am adormit cu greu, spre dimineață, dar am dormit mult și adânc pentru că atunci când m-am trezit camera mea era curată și aranjată, biblioteca mea era mult mai goală și câteva jucării lipseau, dar în rest nimic nu-mi aducea aminte de noaptea care trecuse. Am stat mult timp întins cu ochii întredeschiși fără să mă hotărâsc ce să fac. Era liniște și din senin mi-a venit ideea că voi doi erați morți. Panică, panică verde, murdară, cleioasă, am țipat dar a apărut imediat mama. Doamne ce ușurare am simțit. Vezi, a fost un mod extrem de curios

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

prin care mi-am clarificat prioritățile. Eram un copil de patrusprezece ani și totuși reacția mea, chiar dacă era inconștientă, a fost exemplară, m-am bucurat mai întâi că mama trăiește, apoi imediat că tu trăiești, iar apoi restul nu a mai fost atât de important.

Din acea zi am două amintiri clare, de altfel din toată perioada până la sfârșitul anului nu prea am amintiri, doar aceste două scene care au avut loc în acea zi, imediat după noapte. În primul rând mi-o amintesc pe mama, eram în bucătărie, mâncam și deodată viața din afara apartamentului nostru m-a repătruns. Era o zi obișnuită de școală și ceasul arăta ora douăsprezece. Mi s-a pus un nod în gât, întârzasem ! Am zburat efectiv de la masă, iar mama care mă urmărea a înțeles. Ea niciodată nu avea nevoie de explicații în ceea ce mă privea. Se uita la mine și îmi urmărea raționamentele așa cum mă urmărea cu ochii.

“Barbu, stai jos” – mi-a spus.

Vocea ei era liniștită, joasă, spunea “Barbu” pe același ton dintotdeauna.

“Trebuie să stăm de vorbă”.

Vreau să-ți spun iarăși ceva, tată. Mama era sufletul meu, de la ea puteam primi orice, dar atunci nu ea ar fi trebuit să vorbească cu mine. Până ieri fusesem un copil, poate un copil mai matur crescut între savanți și cărți, dar totuși un copil, noaptea însă mă transformase. Nici eu, poate nici mama, încă nu știam, dar era ceva evident. Nu mai poți fi același după un astfel de șoc. Copilăria nu acceptă o astfel de barbarie fără să-și ia măsuri, iar la patrusprezece ani unica măsură este să plece. Poate nu a fost chiar așa de drastic cum cred eu acum, dar am impresia că exact în noaptea aceea am încetat să fiu copil.

Vezi ce problemă? Te-ai gândit vreodată la ea?

Stăteam la masa din bucătărie fără să mai fiu copil, fără să devin adult, într-un loc necunoscut, fără repere, înfricoșător prin absența lucrurilor, prin beznă. Luni de zile am fost în acea beznă, dacă nu ar fi fost mama eram probabil un alt tânăr nefericit.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Mama a fost lângă mine, am simțit mâna ei, mintea ei. Tu unde ai fost tată? Ți-ai trăit oare cu voluptate curajul?

“Barbu” – a spus mama – azi nu mergi la școală”.

M-am așezat din nou la masă, dar n-am mai putut mânca, îmi simțeam stomacul greu, la gură.

“Barbu, aseară, la noi, a fost Securitatea”.

Există atâtea moduri prin care știi ce se întâmplă. În mod evident știam că fusese Securitatea, dar până când mama nu a rostit acest lucru am putut păstra un echivoc, o speranță: poate că a fost o greșeală, poate că ascundeam pe cineva ca în filme, dar odată persoana descoperită sau nu, totul va intra în normal, variante din cele mai absurde pot părea plauzibile atunci când trebuie salvat un echilibru.

“Tatăl tău a scris o scrisoare deschisă care a fost citită la Europa Liberă aseară și care a apărut astăzi în multe ziare din Europa.”

Doamne ce mândrie m-a cuprins. Niciodată nu te-am adorat ca în acele momente. Mi-aș fi deschis pieptul ca să-ți dau inima mea dacă mi-ai fi cerut-o. Nici măcar nu am băgat de seamă că tu nu te-ai arătat deloc. Era normal, Dumnezeu există, îi simțim mâinile pe creștetul nostru, dar nu îl vedem. Iarăși lucrurile alunecau în vechile noastre făgașuri: aveai șaiszeci și șapte de ani, fuseseși interogat o noapte întreagă, probabil urmau altele mai cumplite sau cine știe ce torturi, era normal să te odihnești, era înțelept, un băiat de patrusprezece ani însă, devenit altceva peste noapte, avea nevoie, pentru propria lui liniște să audă din gura ta tot ce îmi spunea mama.

“L-au interogat toată noaptea”.

Începusem să fiu din nou agitat, mama mi-a luat mâinile în ale ei peste masă și m-a obligat să mă așez.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

“E bine, nu a pățit nimic – mi-a spus – a fost doar un interogatoriu, dar nu știm ce va urma. Deocamdată nu avem voie să părăsim apartamentul nici unul dintre noi.”

Îmi aduc aminte că m-am gândit că vom rămâne fără apă. Și eram îngrozit de această perspectivă. Mama spăla vasele, apa curgea, dar eu îmi învârtam ideea în cap până la durere. Eram într-o stare haotică.

“Nu trebuie să fim îngrijorați înainte de a se întâmpla ceva, nu știm ce va fi, dar credem în Dumnezeu și vom lua hotărâri numai după ce se va întâmpla ceva, nu înainte, da Barbu?”.

M-a strigat de câteva ori dar nu îi puteam răspunde, ca și când între noi doi ar fi fost un zid.

Nu știu dacă ea s-a speriat, dar a lăsat vasele și cu mâinile ude m-a luat în brațe. Eram la fel de înalți, dar ea mă acoperea și mă ocrotea cu trupul și cu mintea și din ea venea doar liniște.

M-am întrebat de multe ori dacă ea se stăpânea sau era liniștită. Aș fi vrut să știu răspunsul în multe momente în care aș fi vrut să fiu liniștit, nu să mă stăpânesc.

Astăzi cred că era pur și simplu mamă și dacă puiul ei dorea liniște, atunci ea o avea. Nu are importanță cum sau de ce, contează doar că lângă ea se restabilea o pace în care îmi găseam locul de altădată.

“O să murim?” am întrebat-o.

A zâmbit, un zâmbet din altă viață în care o întrebam ore în șir “de ce?”.

“Să nu exagerăm Barbule dragă – mi-a spus – să nu exagerăm. Situația este gravă dar pe tine nu te pândește nici un pericol”.

Aici trebuie să-ți spun că și ea a greșit. Eu eram gata să-mi dau viața pentru ca să nu vi se întâmple, vouă, nimic. De aceea au murit copiii la Revoluție: ca să-și apere părinții, nu pentru că erau inconștienți sau nu știau ce este moartea, ei nu știau ce este frica. Părinții acelor copii

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

păcătuiau prin frică, lașitate, iar copiii au alergat să-i salveze, să-i salveze în primul rând de ei înșiși și apoi de comunism. Nu tată, noi cei de pe străzi nu am fost inconștienți. Am cântat? Ce mod mai simplu de a-ți arăta liniștea, hotărârea. Ne-am sărutat în timp ce gloanțele zburau deasupra noastră, nu pentru că suntem o generație pierdută, ci pentru că acela putea fi ultimul sărut. Am făcut dragoste în noaptea Revoluției, după unele gloanțe și înainte de altele, nu pentru ca să pângărim ideea sfântă de libertate, ci pentru ca să dăm conținut unei vorbe goale.

Ai suferit șapte ani, ai fost întemnițat la domiciliu în timp ce pe bufetul din bucătărie au tronat șapte ani trei pașapoarte cu viza de America pe ele. A fost alegerea ta, noi am ales să murim de gloanțe iubindu-ne, ținându-ne de mână, cântând uneori.

Eu nu-ți judec însingurarea din bibliotecă decât din punctul de vedere al unui fiu, în rest gestul tău a fost sublim și l-am admirat nebunește chiar și atunci când strângeam din dinți de frustrare, chiar și la mormântul mamei m-am gândit că ai făcut un lucru just. Eu nu vreau să judec actele tale, dar vreau ca tu să vezi și gesturile noastre. Să le accepți și să le respecti. Curajul tău nu-l pune nimeni la îndoială, de ce este oare pus la îndoială al nostru? Pentru că tinerețea noastră nu este un garant al măreției.

Din cauza comuniștilor conflictul a fost mereu între răi și buni, ei răi, noi buni. Ce se întâmplă însă cu cei buni, statutul lor de buni îi scutește de greșeli?

Nu, tată. Și cei buni au păcătuat. Păcatul trufiei, al intransigenței, al ochelarilor de cai. Biblioteca ta era un sanctuar, jos la Inter era doar o baricadă, o baricadă unde, culmea nerușinării în clipe grave pentru țară doi tineri s-au sărutat. Vei spune că este doar un conflict între generații. De ce oare acest conflict nu se poate anula atunci când am luptat pentru țară? Aceași luptă doar alte moduri de a lupta.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

De fapt eu nici nu vorbesc în numele generației mele atunci când vorbesc cu tine. În afară de Andra nu cunosc pe nimeni din generația mea, am trăit absolut sigur, exclus, pe o altă planetă, nu știu care sunt problemele tinerilor de vârsta mea, eu vorbesc doar în numele meu, al meu și al Anei. Și nu vorbesc generației tale, ci ție, doar ție, tatăl meu. Nu vreau să cad în păcatul generalizării. Nici nu încerc să te scot vinovat de greșelile mele, sunt singurul vinovat și voi plăti, sunt însă un fiu, fiul tău, care te acuză de un singur lucru: că nu a simțit niciodată iubirea ta. Rațiunea îmi spune că m-ai iubit, inima nu.

Poate ai încercat să îmi arăți că mă iubești, dar în felul tău, felul tău nu este însă și felul meu, și era atât de important să știu că mă iubești. Gesturile sunt greu de interpretat în general dar gesturile tale sunt și mai greu de interpretat pentru că tu te controlezi în fiecare moment, în fiecare clipă razi sentimentele ca pe o rugină nefolositoare. Sentimentele nu sunt un balast nefolositor ci o poțiune magică prin care viața se transformă dintr-un șir de gesturi goale într-un banal spațiu tridimensional, într-o călătorie fantastică și plină de sensuri.

Aș fi vrut să mă iubești cu inima, tată, să văd iubirea în ochii tăi, să mă duci duminica la Grădina Zoologică sau în parc, să mă întrebi despre o iubită, să fim uneori complici, aș fi privit altfel viața din acest fel de iubire. Poate chiar și fizica mi-ar fi plăcut pentru că nu mi s-ar fi părut că este o rivală la iubirea ta.

Te-ai gândit vreodată ce a însemnat gestul tău pentru mine? Cum am trăit în acești șapte ani, cum am supraviețuit, cum m-am târât de la o zi la alta, urând clipa care vine, încercând să o uit pe cea care trecuse? Șapte ani sunt formați din mii de zile, clipele de măreție se măsoară în secunde, rămân celelalte secunde, milioane, miliarde de secunde banale, de viață.

Am recitat ce am scris până acum, doar întrebări și frământări, nimic coerent. Dar măcar acum știu că este inutil să mai caut răspunsurile la multe dintre ele, cumva ele nu mai sunt importante, rămâne esențialul, noi doi și pacea dintre noi.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

A doua scenă pe care mi-o aduc aminte s-a petrecut imediat după ce te-ai sculat tu. Ai strigat-o pe mama și deși amândoi am alergat la ușa ta eu nu am avut curajul să intru, iar tu nu m-ai chemat înăuntru, dar eram acolo, lipit de perete, lângă ușă, nu vroiam să vă spionez, ci pur și simplu simțeam nevoia să fiu cu voi. Poate speram chiar că vom avea o discuție.

Ai vorbit o vreme cu mama fără ca eu să aud ceva, aveam nevoie de sunetul vocilor voastre și nu mă interesa ce vorbiți, era și un mod inconștient de a mă apăra, nu voiam să mai știu nimic. Am să-ți povestesc o scenă pe care nu am văzut-o efectiv, dar care atât de tare m-a impresionat, de atâtea ori m-am gândit la ea, încât, în timp, am creat scena, vă văd pe amândoi în biroul tău, clar ca și când aș fi fost acolo lângă voi. Tu erai la birou, iar mama în picioare în fața biroului, nu știu ce i-ai spus, dar mama a bătut cu palma în birou și a spus cu un ton pe care nu-l mai auzisem:

“Trebuia să ne fi spus”.

La început m-am speriat, îmi curgeau lacrimi pe obraji și mă străduiam să nu fac nici un zgomot. Eram cu adevărat speriat pentru că în joc nu mai era viața mea, ca în seara trecută, ci întregul meu univers în care tu aveai locul lui Dumnezeu. Tonul mamei suna a blasfemie și erai prea adânc înfipt în conștiința mea ca să nu mă revolt, mama care părea mai degrabă un soi de copil, ca și mine, ridica tonul la Tatăl. Mi-era frică, îngrozitor de frică și acum înțeleg de ce. În noaptea care trecuse rolurile fuseseră împărțite așa cum știam eu că trebuie să fie: buni și răi. Ei răi, noi buni, era firesc să fim în conflict cu răul, copilăria cunoaște perfect acest conflict, dar strâns lipit de peretele biroului tău am deschis o ușă spre o altă lume, lumea adultă, în care nu intrasem, spre care însă mă îndreptam, iar ceea ce am văzut m-a înspăimântat. Bunii nu au conflicte între ei, bunii se ajută, spală fântâna, o ajută pe Sfânta Vineri, ar fi fost ca și când Făt Frumos i-ar fi întors spatele Sfintei Vineri.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Insist atât de mult pentru că acesta este momentul în care mi s-au declanșat toate îndoielile pe care mi-am clădit vârsta adolescenței. Avem oare dreptul să hotărâm în numele altora, chiar și pentru o cauză nobilă? De atâtea ori mi-am pus această întrebare, încât ea face parte din întregul meu sistem de a gândi. Eu sunt constituit în jurul acestei întrebări.

Participând la această scurgere prin timp în propria realitate avem fiecare voie să facem din ea ceea ce simțim, dorim dar în final facem ce putem. Sigur aici nu vorbesc de morală, de conștiință, de cele zece păcate, acestea există pentru a articula într-un fel realitățile noastre, pentru ca relațiile dintre noi să nu fie pur antagonice, eu vorbesc de sistemul în care ne gândim și construim fiecare dintre noi lumea.

Mama nu-ți contesta dreptul de a lupta pentru ideile tale și a fost de acord cu decizia ta, dar a dezaprobat profund faptul că ne-ai lăsat în afară, complet în afară, ea a contestat dreptul tău de a nu ne considera egali cu tine în curaj și demnitate.

Atunci însă nu gândeam așa. Eram doar dezorientat într-o situație pe care nu o înțelegeam, simțeam în acord perfect cu mama, dar conștiința mea, care-ți era complet supus, era împotriva ei. Așa s-a născut lupta din mine, acesta este sâmburele ei. Iar dacă încerc astăzi să analizez această luptă, chiar și de pe poziția mea puțin matură a unui tânăr de douăzeci și doi de ani, este pentru că mama a spus:

“De ce nu ne-ai spus?”

Acel “ne-ai spus” a determinat toată evoluția mea. Fără pluralul ei, fără acest neînsemnat, uitat “ne” pe care nici măcar nu aș ști să-l analizez gramatical, fără el eu aș fi fost azi singur în fața ta. Dar acest “ne” îmi dă speranța că mama când trăia, gândea ca mine. Iar acest lucru este un semn benefic de consfințire a luptei mele neînarmate, dar reale împotriva ta. Nu am avut curajul niciodată să o spun clar și explicit, de fapt nu era curajul de a te înfrunța ci curajul de a mă înfrunța, de a privi în mine dincolo de ceea ce gândeam, de a mă cunoaște și

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

de a mă accepta așa cum eram eu și nu așa cum încercam să fiu de dragul tău. Conștientul meu crescut și educat de tine și în cultul tău a intrat în conflict cu inconștientul unde ideile de tată și de dreptate absolută au fost fisurate de un mic “ne”. Urmarea acestei lupte a fost o stare continuă de nemulțumire cu mine însumi. Îmi părea că nu eram și nici nu puteam să fiu la înălțimea ta, că nu aveam curajul tău, forța ta, seninătatea ta. Și nu le aveam pentru că eu eram eu, și nu tu.

Eu aveam curajul meu care nu este în esență altceva decât al tău, dar se manifestă altcumva, la fel forța sau seninătatea, inteligența, calmul și așa mai departe.

Atât de mult am dorit să fiu tu, încât m-am pierdut pe mine însumi.

Tu ai îndurat calvarul: șapte ani închis într-un apartament burghez, îndeștulat, cu argintărie veche și Grigorescu pe toți pereții. Cu cărți cât șapte biblioteci. Poate calvarul tău a fost că nu ai putut merge la Biblioteca Academiei sau la Biblioteca Centrală Universitară, că nu ai mai făcut aule pline și entuziaste. Viața ta în aceste lucruri s-a schimbat. Mă întreb dacă sunt rău, dar zău, nu cred. Nu cred că ți-a fost vreodată cu adevărat frică la interogatorii, nu ai mai publicat, dar ai scris mai mult decât în toți anii la un loc. Ți-ai clarificat “problema asupra relativității generalizate”, “studiu asupra marii unificări” și încă câteva la fel de importante, apoi “Jurnalul unei închisori cotidiene” studii, idei, filosofie, fizică, artă. De fapt în acești ani tu ai evoluat, viața ta s-a schimbat la suprafața și nu în esență. Te-ai întrebat vreodată dacă nu cumva și eu am trăit un calvar? Șapte ani în care am trăit liber, printre oameni fără să pot avea un contact cu majoritatea dintre ei, am fost un adolescent fără adolescență, un tânăr fără tinerețe, gândește-te că ai fi intrat zilnic în Biblioteca Academiei fără să poți lua vreo carte de acolo, eu am plăcut fete de care nu m-am putut apropia, aș fi dorit să fiu prieten cu băieți de vârsta mea care păreau că nu văd că exist. Nu numai că nu ai înțeles că și eu trăiam un calvar, dar nu ai înțeles nici câtă nevoie aveam de tine. Am citit

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Proust la șaisprezece ani și a fost cel mai mare efort de voință din partea mea. Nu era vorba despre Proust, ci de gestul de a lua un Proust din biblioteca ta.

Tu nu mă obligai la nimic, dacă îți vorbesc pe acest ton este nu pentru că m-ai fi obligat să citesc Proust, ci pentru că tu cu cultura și inteligența ta mă puteai apropia de Proust. Umanizându-te pe tine ai fi umanizat tot ceea ce atingeai tu. Obiectele culturii mele nu ar fi fost niște piese sacre, ci niște slujitori ai devenirii mele.

★★★★

eroarea de la prima percheziție s-a mai repetat în timp de câteva ori, dar niciodată nu a mai fost atât de puternică. Spre sfârșit puteam chiar citi sau asculta muzică, fără să mai simt ceva din jurul meu. Am avut în șapte ani patruzeci și șapte de confruntări. O dată am fost dus la Securitate, de câteva ori am fost interogat acasă.

Noi am avut, însă, un mare avantaj față de ceilalți români, pe noi atât ne-au bătut la cap încât s-au demitizat ei singuri. Mi-era mai frică de agentul de circulație decât de coloneii de Securitate care se perindau prin casa noastră. Același lucru mi l-a spus și mama într-o zi extrem de frumoasă de primăvară, aveam ușile de la balcon larg deschise și de afară venea un miros minunat de pomi înfloriți. Obişnuiam să stăm cu coatele sprijinite de balcon și să ne uităm în grădină. Mama îmi povestea, trăiam atunci cele mai normale momente ale vieții mele. Așteptam să apară Securitatea pentru că fusese iarăși ceva vâlvă în legătură cu tine și noi eram îngrozitor de calmi și vorbeam de primăvară.

“Îmi place să mă duc pe câmp – mi-a spus mama – acum, primăvara. Nu știu de ce, dar grâul e cel care îmi dă semnalul că a venit, nu pomii înfloriți sau căldura, ci covorul verde, foșnitor, care se apleacă ordonat, cuminte în vânt. Cumințenia grâului îmi dă siguranța că a venit primăvara.”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Mama mă umplea de curăţenie, dar nu într-un sens de spălătorie şi albituri, ci unul mistic, de la începutul lumii. Ea vorbea, şi eu cu ochii închişi vedeam grâul şi simţeam emoţia ei, de fapt simţeam propria mea emoţie în faţa imaginilor ei. Apoi a râs:

“Ştii la ce mă gândesc? Stăm aici şi îi aşteptăm şi nu ne e frică, cu adevărat nu ne e frică, şi ştii de ce, pentru că nu au fost destul de fini psihologi cu noi şi nu şi-au dozat bine teroarea. Chiar şi cel mai înfricoşător om poate scăpa în cabotinaj dacă nu e atent. Acum ne-ar putea omorî fără să ne fie frică, nu pentru că suntem curajoşi, ci pentru că nu-i mai credem.”

Nu ştiu dacă gândeam ca ea în clipele acelea, dar anii în care mama trăia am fost şi eu mai liber, mai fericit, chiar şi problemele mele erau într-un stadiu de aşteptare cuminte.

Doamne, ce frumoasă era ! Când a murit o depăşisem deja cu aproape un cap şi era atât de mândră, încât ar fi fost în stare să mă măsoare zilnic. Era şi ea destul de înaltă, avea 1,69; îmi spunea mereu că obsesia cu măsuratul îi rămăsese din adolescenţă când dorise cu înfrigurare să ajungă la 1,70.

“Habar n-am de ce îmi doream atât de mult, dar devenisem obsedată, aşteptam să treacă o săptămână numai ca să mă măsoar. Dar am rămas la 1,69. Eram urâtică şi foarte, foarte subţirică şi nici un băiat nu se uita la mine.”

Evident, nu puteam să cred aşa ceva şi totuşi în pozele ei din adolescenţă era o fată pe care de-abia o recunoşteam, doar privirea era aceeaşi. Mama era vie. Ana, în schimb, avea cele mai frumoase fotografii pe care le văzusem vreodată. Când eram rău îi spuneam că arată mai bine în fotografii decât în realitate. Dar acest lucru nu s-a întâmplat de multe ori pentru că noi nu am avut mult timp. Mama trăia, Ana îşi dorea să trăiască.

Am găsit acum câteva zile în masa de scris a Anei o notiţă: “aş vrea să trăiesc, ca să ştiu că am suflet”. Aceasta era definiţia Anei, Ana era un potenţial.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

De la mama au rămas extrem de puține lucruri personale. Am căutat zile în șir prin toate hârtiile ei, erau cursuri, scrisori primite și scrisorile pe care le-a scris, în toți acei ani, părinților ei, scrisori care nu au ajuns niciodată la ei pentru că mama nu le-a putut trimite. A trecut mult timp până am realizat că ele constituiau un fel de jurnal. Printre scrisorile primite, una singură de dragoste, semnată Victor. Aș fi vrut să-l găsesc pe acest Victor. Poate Victor ar ști să mi-o dezvăluie pe mama, o mama necunoscută dar atât de apropiată. Mi-am făcut zeci de scenarii, iubirile pe care eu nu le puteam trăi i le puneam toate în seama ei și a lui Victor. Nici un moment nu am crezut că mama s-a căsătorit cu tine fără să aibă sentimente puternice dar atât de tare aș fi vrut să știu cum te-a iubit, ce fel de iubire a existat între voi doi atunci la început, a fost într-adevăr numai adorație? Iubirea este obiectul central al vieții mele de acum, încerc să o descopăr în toate sensurile și în toate ipostazele, mi-o aduc la suprafață sau o inventez atunci când nu găsesc nimic, plec și mă întorc la iubire. Mă îngrozește ideea pe care o aveam despre iubire, ideea mea despre Dumnezeu, tu ai fost Dumnezeul meu, unul arid, sec, intelectualizat, fără urmă de interes pentru fapăturile sale, trăind în sfere intangibile doar pentru ideile sale. Dumnezeu nu este așa. Nu cred nici într-un El puternic umanizat cu trăirile noastre și dorințele noastre, eu cred în Inexplicabil și în Iubire. Cum să explici cu termenii acestei lumi, ceva ce nu este în ea. Singurul mod de a te apropia de El este să nu-l explici și să-l iubești. Singurul lucru care ne dizolvă în Dumnezeu este iubirea. Foarte târziu am aflat acest lucru. A trebuit să pierd tot, să mă pierd și pe mine ca să regăsesc această cale a sufletului meu.

Mama știa această cale a iubirii dar moartea ei atât m-a alienat încât am uitat multe din lucrurile pe care le simțisem cu ea. Nu am uitat-o ca figură, nu i-am uitat zâmbetul, dar am uitat esențialul: iubirea.

Tragedia vieții mele nu a început acum șapte ani, ci în clipa în care a murit ea.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Anii cât a trăit ea au fost grei, dar suportabili pentru că ea înțelegea problemele mele și găsea răspunsuri la ele. Nu știu dacă avea inteligența ta, dar avea ceva neprețuit: mama făcea cercul din două puncte, nu făcea infinitatea de cercuri ce trec prin acele puncte ci soluția unică a oricărei probleme. Ea nu avea nevoie de toate datele pentru ca să găsească rezolvarea. Mama avea o minte analitică, clară, iar soluțiile ei erau simple, solide. Așa era și la fizică și la mate. Veneam acasă cu o problemă cu care noi și bietul profesor ne chinuisem o oră, pagini umplute, demonstrații imposibil de urmărit. Și atunci îi vedeam zâmbetul, unul mic, în colțul buzelor care-mi spunea: fraților, iar ați făcut-o lată! Într-o jumătate de pagină demonstrația ei era gata.

Cât a trăit mama am dus o viață suportabilă. Îmi pare atât de bine că în acea perioadă de patru ani și jumătate nu am mai făcut greșeala să nu văd rolul ei, ea a fost inima și creierul familiei noastre.

Aproape nu am vrut să scriu familie, familia mea era mama, pe tine niciodată nu te-am considerat un membru al familiei, tu erai deasupra ei, dar această poziție te și excludea din ea. Și totuși în cei patru ani am fost cel mai aproape de a forma o familie. Tu te coborai uneori din înălțimile tale ca să iei parte la viața noastră, te-am văzut un pic mai uman, mai apropiat de noi, mai dornic de noi și chiar dacă știam exact motivul schimbării tale eu tot eram fericit. Fiecare copil are vise, fetițele se visează prințese, iar băieții mecanici de locomotivă, eu am avut un singur vis, un vis clar, acela să intru în lumea ta. Într-o bună zi tu să mă asculți, eu să spun ceva grozav de inteligent și să văd în ochii tăi admirația. Habar n-aveam că un copil nu trebuie să facă nimic pentru a vedea în ochii părinților lui admirație, el este obiectul în sine al admirației, iar tot ceea ce el săvârșește mai departe poate să mărească admirația, dar nu să o determine. Eu pentru tine nu am fost o minune, mă întreb dacă pe alocuri nu am fost o povară.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Un copil obișnuit se găsește la distanță egală între părinții lui, noi trei formam un triunghi ciudat, doar în acei patru ani și ceva de închisoare la domiciliu am fost mai aproape să devin un copil normal, pentru că a fost singurul timp în care tu ai avut nevoie de noi. De mama, în special. Până atunci aveai amfiteatre, săli pline care să-ți asculte teoriile, prieteni cu care te consultai, oameni care îți scriau, te sunau.

Tu îți dai seama că în șapte ani telefonul nostru nu a sunat niciodată?

Când mergeam la Andra și auzeam telefonul sunând mă emoționam mai tare decât la un film bun. Mă sculam uneori noaptea din pat și mă duceam să ridic telefonul. Sigur că viața noastră era perturbată în zeci de feluri, mult mai profunde sau mai dramatice, dar telefonul care nu suna era o ruptură totală de lume, una e să nu ai telefon și alta e să nu ți se dea voie să-l folosești. La început telefonul a continuat să sune câteva zile, dar imediat ce răspundeam venea tonul, îmi aduc aminte că așteptam să se repare. N-am înțeles pe de-a-ntregul că viața noastră era definitiv schimbată, că vom trăi cu telefon fără ca el să sune, cu poștă fără scrisori, cu foști prieteni, amici, cu pașapoarte cu vize fără ca ele să însemne ceva, că vom trăi printre oameni fără ca ei să dorească să ne vadă, iar din toate acestea tu nu ai cunoscut decât o parte. Tu, închis, ai trăit mai liber decât am trăit noi. Aș vrea să-ți povestesc cum am trăit, toate lucrurile pe care nu ai vrut sau te-ai ferit să le afli. Te întrebi ce ai fi putut face dacă le-ai fi știut, mult timp te-am scuzat în acest fel: oricum el nu ar fi putut schimba nimic. Mi-am repetat până la saturație această propoziție ca să nu pierd imaginea ta și să nu înnebunesc. Acum știu că greșeam, greșeam ca să te apăr pe tine, să apăr imaginea ta din mine. Material nu puteai schimba nimic, nu-i puteai face pe colegii mei să se poarte normal cu mine, pe profesori, pe cei care ne cunoscuseră, nu puteai face să vină bunicii la noi sau noi să mergem la ei, să nu mai fiu urmărit, sunt de acord.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Spuneam “material nu se putea face nimic”. Ca oameni nu puteam schimba destinul, dar fiind oameni puteam să ne oferim unul altuia sprijin. Material nu puteai nimic, omenește puteai. Nu râde. Râsul tău mă tăia ca o lamă, ori de câte ori era vorba despre ceea ce numeau tu “slăbiciuni” apărea râsul acesta. Acum te rog să nu râzi. Nu sunt un tânăr de douăzeci și doi de ani imatur, ci sunt un om care a suferit. Vârsta mea, experiența mea de viață, anii mei efectiv numărați nu înseamnă nimic, contează un singur lucru, că am suferit. Suferința este singura experiență care poate aduna cei mai diferiți oameni în același loc, al unei înțelegeri profunde a vieții, dar ea te poate deschide și spre o altă percepție a vieții. Mi s-a scurs cinismul, tată, așa cum se poate scurge tot sângele din trup, am rămas pur, naiv, idealist.

Oamenii trebuie să se ajute, trebuie să se susțină unul pe celălalt. Este greu de explicat, nu pot să dau o regulă pentru că nu există așa ceva. Pur și simplu un om disperat poate fi ajutat dacă reușești să-i transmiți ceva din echilibrul tău, din liniștea ta. Nu este vorba de a-i oferi soluții la problema lui ci de a-l ajuta să-și curețe spațiul sufletesc de impuritățile clipei pentru a fi în stare să-și găsească propria rezolvare. Orice durere, orice suferință conștientizată, izolată, analizată își pierde din puterea terifiantă pe care o are asupra sufletului. Îl poți ajuta fără să-l influențezi, fără condescendență sau milă. Nu poți salva un om, dar poți să-l ajuți să trăiască sau să moară împăcat, iar că acest lucru este posibil o spune chiar religia care este și a ta. Într-o situație gravă poți ajuta un om să înfrunte loviturile, în loc să fie învins. Eu am trăit acest lucru cu mama și cu Ana. Mama m-a ajutat să înfrunt ani lungi de tortură și să nu mă las doborât. Puterea mamei era atât de mare, dorința ei de dăruire era absolută și atunci putea face minuni. Mama a transformat disperarea unui adolescent singur într-un sentiment de așteptare și speranță. Abia după ce a murit mama a început infernul, dar dacă nu ar fi existat ea, nu aș fi suportat nici o zi scursă după dispariția ei.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

★★★★

A

m stat închiși în casă cincisprezece zile. Ne aproviziona Tanti. Oare tu știi acest lucru?

Tanti era una din fetele mamei: o bătrânică care stătea în bloc cu noi și pe care mult timp eu am crezut-o senilă. Mi-e rușine astăzi, dar așa părea: mică, adusă de spate, aproape cocoșată, fragilă, trăind într-o lume cu morți și vii. Asculta Bach și avea discuții nesfârșite cu el, era sau fusese profesoară de pian. Pe cât de mică, pe atât de drastică, chiar și lui Mozart i-ar fi dat peste degete cu bețișorul pe care îl ținea mereu în mână. Nu mai dădea ore de pian, dar mama mergea de câteva ori pe săptămână la ea și cânta. Toată copilăria mea am ascultat-o pe mama, stând jos pe un scăunel, aproape sub pian. Scaunul era cea mai mare bucurie a mea, altfel m-aș fi plictisit, dar bucuria de a sta pe un scaun la dimensiunile mele era atât de mare, încât aș fi stat nemișcat ore în șir. Era un scaun perfect, cu brațe și spătar, frumos sculptat și dat cu un lac închis și mai era și o măsuță pe care mă jucam cu jucării din alte timpuri. Mă gândesc dacă eu aș fi în stare să-mi sacrific câteva ore săptămânal doar ca să fac o bucurie unui bătrân și zău dacă sunt sigur de răspuns. La mama nu era un altruism sau o fățarnicie, ci un gest spontan, firesc, o parte a vieții ei la fel de importantă ca și concertul săptămânal de la Ateneu.

De multe ori, în special în ultimii ani, îi făcea și cumpărături. După moartea mamei am continuat eu să merg la ea și să o ajut, dar trebuie să țin cont că eu mergeam pentru că simțeam nevoia să o fac. Tanti era una din cele două ființe din tot Bucureștiul, din tot Universul care se purta cu mine ca mai înainte. Cealaltă era Andra. La un pol o bătrânică aparent senilă de care nimeni nu se mai interesa, la celălalt, o adolescentă de vârsta mea care nu a putut fi convinsă să renunțe la relația ei cu mine.

34/182

[Pagina anterioară](#)

[Pagina următoare](#)

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Până la arestarea ta la domiciliu – cum îți place să numești situația – Tanti a fost pentru mine doar o figură, un personaj, rar pitoresc, de cele mai multe ori plictisitor, o bătrânică pentru care mama făcea acte de caritate, dar, imediat ce am fost închiși, figura ei a prins contur și bătrânică senilă care cumpăra oase câinilor din cartier s-a metamorfozat într-o mică femeie energetică și complet senină la minte.

Am asistat odată la cea mai fantastică scenă de teatru din viața mea, protagoniste: Tanti și mama. Era seară, destul de târziu, mama avea un moment prost. Erau atât de rare aceste momente, încât pentru mine echivalau cu un cutremur. Era tristă, îngândurată, pierdută. Pregătise cina dar ne-a lăsat doar pe noi doi să mâncăm. Îmi aduc aminte că nu am putut înghiți nimic, atât eram de îngrijorat. Te urmăream cum tacticos și mereu în același ritm îți luai cina. Au existat totuși momente când nu te plăceam. Abia acum îmi dau seama. Nu știu dacă ai scos vreun cuvânt toată cina, nu erai îngrijorat, erai tu cel obișnuit, egal cu tine însuși și cu Universul tău, iar eu fierbeam pentru mama. Cum te-ai sculat de la masă am alergat în camera ei și am intrat ca o vijelie, uitând bunele maniere. Am găsit-o întinsă în pat, palidă și trasă la față, mi-a zâmbit ușor și a închis ochii. Eu nu sunt un om al hotărârilor bruște, dar atunci nu am ezitat, am fugit la Tanti, care stătea la un etaj mai jos. Nu știu ce i-am spus eu sau agitația mea, dar a urcat imediat cu mine. A fost, ani de zile, singurul om căruia i s-a permis să ne calce în casă. Am vrut să stau cu ele, dar Tanti cu o putere nebănuită m-a împins afară și a închis ușa după mine. Și eu m-am liniștit. Copiii și adolescenții simt instinctiv puterea unui om.

Le-am găsit apoi pe amândouă în bucătărie. Tanti strângea masa și spăla vasele, iar mama, pe un scaun învârtea în mâini o cană de lapte. Mama mi-a făcut semn și m-am așezat lângă ea, mi-a luat mâna și mi-a spus:

“Mulțumesc Barbu”.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Parcă o văd și acum pe Tanti activă, spălând vasele, aranjându-le prea sus în bufet, când deodată a sunat soneria. La noi soneria sau bătăile în ușă însemnau un singur lucru: Securitatea.

Atunci Tanti a pus jos farfuria pe care o spăla, s-a așezat pe scaun și deodată am văzut cum de pe fața ei se retrage orice expresie, înțelegi, la fel cum marea părăsește nisipul, așa expresia feței ei s-a scurs parcă de pe bărbie în jos, pe jos și a rămas o bătrânică senilă, mică, însingurată, pe care idiotul care a intrat pe ușă a văzut-o, fără să o observe de fapt. Mama a luat-o ușor de după umeri și a condus-o la ușă. A fost o capodoperă de actorie. O scenă de zece secunde, cum nu am mai văzut niciodată la un teatru adevărat. Doamne ce le-am mai iubit pe amândouă, aveam impresia în seara aceea că am obținut o victorie și eram bucuros și liniștit.

Tanti a fost singura noastră legătură cu exteriorul timp de cincisprezece zile. Nu știu cine ne-ar fi făcut cumpărăturile dacă nu era ea, poate un securist.

Făcea niște tertipuri care astăzi mă amuză: cumpăra totul în cantități mici, ca să vină des să le aducă. Uita să cumpere pâine sau țigări pentru tata și trebuia să se întoarcă din nou, și toate discuțiile erau purtate serios cu voce tare pentru că era sigur că pe undeva erau ceva microfoane. Ani de zile am căutat microfoanele, dar niciodată n-am găsit nici unul. Aveam uneori impresia că devin paranoic, cu mania persecuției, pentru că nu am știut foarte exact până unde s-au întins interdicțiile în viața mea. De fapt aceasta era una din cheile represiunii. O dată instalat mecanismul represiunii, o dată ce oamenii au probat că el funcționează, aproape nu a mai fost nevoie de el, pentru că fiecare dintre noi a devenit propriul opresor. Sunt convins că au existat microfoane, dar nu atâtea câte ne-am imaginat, sunt convins că am fost ascultați, urmăriți, dar nu de atâtea ori de câte ne imaginam noi. Și aici nu mă refer la familia noastră, ci la oameni în general. Cei ca tine care îndrăzneau să lupte împotriva lor

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

reprezentau exemplul, mesajul era clar: cine se răzvrătește pățește ca ei, erați închiși, omorâți, reprimăți, sistemul funcționa pervers în două direcții, pe voi vă suprima și declanșa prin exemplul vostru în toți ceilalți frica, restul putea să nu existe, pentru că exista frica. Existau informatori, telefoane ascultate, o rețea întreagă de supraveghere, dar rețeaua nu era chiar atât de densă cât ni se părea. Este cu atât mai abject cu cât modificarea comportamentului nu venea întotdeauna dintr-un pericol real, imediat, ci dinăuntrul nostru. Am fost transformați în niște catalizatori ai fricii, generatori ai suspiciunii, am ajuns să ne bănuim între noi cei apropiați, am ajuns în culmi ale absurdului. N-am putut niciodată să citesc literatura absurdă. Kafka mă deprimă îngrozitor. Eu am trăit efectiv absurdul. Am fost ani de zile un Kafka care merge la fel de fel de castele, care mai de care mai inaccesibile. Ani de zile am plecat la școală cu speranța absurdă că ceva se va schimba, orice, un lucru cât de mic.

Și cele mai intense momente de fericire le aveam când ceva se schimba: un zâmbet, o atingere intenționată, o floare pe banca mea. Primii ani nu au fost așa teribili, unor copii de clasa a opta este greu să le interzici ceva. Problemele adevărate au venit la liceu. De altfel detenția noastră s-a adâncit cu fiecare moment, sunt sigur că ei sperau că vom pleca din țară cât mai repede. De aceea la început erai tu în centrul atenției lor, iar noi doi eram mai în afară.

Mama a mai lucrat câteva luni, eu am continuat să mă joc la școală cu copiii. Sigur exista o oarecare reținere, dar în general ea era din partea adulților. Părinții colegilor ne ocoleau sau mă ocoleau, dar copiii nu. Eram prea prieteni, de șapte ani împreună. O astfel de prietenie se poate strica foarte ușor, dar dinlăuntrul ei: pentru o mașinuță sau un caiet de amintiri, puterea adulților este zero în astfel de cazuri și în mod sigur, în acel prim an nu s-au primit multe indicații în legătură cu mine. Și totuși, chiar și atunci au existat excese de zel. Și din

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

nou revin la ceea ce ți-am mai spus: în anii care au urmat a existat o represiune reală și atentă asupra tuturor celor care aveau cel mai mic contact cu mine, dar mă întreb cât de atentă a fost supravegherea lor și cât de mult a contat modul în care fiecare și-a impus, lui însuși, să se poarte cu mine, dar și modul în care le-am impus eu să se poarte cu mine. De exemplu pe Andra nimeni nu a putut-o convinge, nici perchezițiile, nici “discuțiile amicale” de la școală, Securitatea, de acasă. Nimic. Cred că au hotărât până la urmă că este prea ciudată ca să fie un pericol și au rărit vizitele la ei. Andra nu a avut liniște mult timp, dar în mod evident de la o vreme ea a fost lăsată în pace. Locuiam în același bloc, era aproape imposibil să ne controleze cineva tot timpul, Andra a continuat să meargă cu mine la școală, să discute în pauze cu mine, am continuat să ascultăm muzică în camera ei. Andra este un erou, eu nu. Asupra mea se proiecta eroismul tău, eu nu eram propriu-zis eroul, ci corolarul unui erou, o altă față dureroasă a vieții mele deși trăiam coșmarul la fel de adânc ca și tine, nu eu eram purtătorul lumânării, pe mine cădea doar ceara. Vreau să-ți explic. Există oameni care nu se nasc eroi sau nu au loc în viața lor ocazii speciale când se pot transforma în eroi. Eu cred că sunt unul dintre aceștia. Tu m-ai fi putut ajuta să fiu erou dacă într-un fel m-ai fi făcut să particip la planurile tale. Știu, eram un copil de patrusprezece ani, dar tocmai aici este problema. La patrusprezece ani tu mi-ai luat totul și nu mi-ai dat în schimb nimic. Ai hotărât să fii erou.

Exprimarea mea este foarte corectă: tu știai că gestul tău este inutil, doar niște unduiri nesemnificative la suprafața apei și totuși l-ai făcut. Gestul tău nu putea schimba nimic, nici măcar nu putea ameliora ceva, era un gest de teorie pură, cea mai pură teorie matematică, cel mai pur idealism. L-ai făcut pentru că tu vroiai să fii erou, vroiai să-ți dai viața pentru o idee, poate prin gestul tău vroiai să ataci hidosul, odiosul, coșmarul nostru al tuturor. Vroiai poate să dai o speranță, să arăți că nimic nu este încă pierdut, nu știu ce voiai, dar sunt sigur că ai

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

vrut mai ales să fii erou. E intuiția mea, pentru că numai așa îmi pot explica faptul că nu ai împărtășit cu noi nimic, nu numai din dorința de a ne apăra, aceasta a fost la suprafață, adânc în tine tu nu ne considerai demni să luăm parte la planul tău. Gestul tău era și pentru noi, și pe noi vroiai să ne ajuți, să ne responsabilizezi, dar nu înțelegând, ci acceptând.

“De ce nu ne-ai anunțat?” au fost vorbele cele mai vii, mama le-a spus pe un ton stăpânit, doar palma dată biroului a arătat cât de adânc era afectată de egoismul tău.

Ea a suportat orice de la tine, pentru că actele tale din viața noastră de zi cu zi nu-i afectau demnitatea, dar indiferența ta din acel moment a rupt-o definitiv de tine. Nu era vorba că-i stricaseși viața, ea ar fi acceptat orice, ea nu se simțea bucătăreasă sau menajeră deși făcea mâncare și curat, tu însă ai redus-o la aceste lucruri fără să vezi că în fața ta era o femeie superbă, un om moral, înalt, gata să se sacrifice conștient. Ani de zile am fost un impostor, am suferit o dublă tortură: am fost agresat din afară, constrâns să trăiesc un coșmar, obligat să fiu un erou, iar eu în interiorul meu mă simțeam un impostor pentru că nu era gestul meu. Același lucru, dar probabil mult mai puternic și acut l-a simțit mama. Sunt sigur.

Eram uneori atât de frustrat de ceea ce mi se întâmpla, încât mă băgam cu capul sub apă în baie și încercam să mă înece. Nu era un gând de sinucidere, ci era un mod de a mă îndurera fizic ca să-mi potolesc celelalte dureri. Îmi băgam unghiile în palme.

Mama avea o putere imensă asupra mea, dar nici măcar ea nu mă putea liniști, aveam optsprezece ani și doream să duc la plimbare o fată, să o sărut, să încerc să fac dragoste cu ea.

Aș fi vrut să pot să-ți povestesc cronologic, dar îmi este imposibil, privind trecutul realizez că timpul nu are nici o importanță. Tot ce pot să-ți spun exact este că am trăit în intervale de timp punctate la un capăt și altul de câte un eveniment major.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Primul interval a început în 24 septembrie 1982 și a durat patru ani și jumătate, adică până în 14 martie 1987. Sunt foarte precis doar la capete, în rest evenimentele nu le mai gândesc cronologic.

Am trăit închiși într-o închisoare cât lumea, la fel de teribilă ca orice închisoare cu patru pereți. Mergeam la liceu dimineața și în afară de câte un salut firav nu scoteam nici o vorbă, de mine nu se apropia nimeni, în afară de Andra.

Cum am ajuns acolo, este foarte simplu. Ți-am spus că în clasa a opta lucrurile nu s-au schimbat foarte mult. Pe alocuri mai exista câte un episod răzleț, dar în total atitudinea colegilor și a profesorilor nu s-a schimbat radical. Dădeam extemporalele și alergam cu băieții în pauză. S-a întâmplat un singur eveniment mai neplăcut. Eram în vacanța de primăvară și urma să facem o excursie la mănăstiri. Excursia era cu școala și profesoara de biologie era organizatoarea, m-am dus și eu într-o pauză să-i duc banii, eram vesel, fericit și îmi făcusem mii de planuri. Am găsit-o într-o clasă goală, cu un tabel pe jumătate completat și o pungă cu bani. Am vrut să-i dau banii, dar ea, fără să mă privească, m-a oprit cu mâna și mi-a spus:

“Nu mai sunt locuri.”

Mama mă pregătise de mult pentru o astfel de situație, ea prevăzuse în cele mai mici amănunte torturile la care vom fi supuși. Ele au intrat în viața mea fără fiare înroșite și roată, dar la fel de înspăimântătoare și agonizante. A spune însă că eram pregătit este departe de adevăr. Nu, nu eram pregătit. Indiferent cât de bine ți-ai cunoaște soarta nu ești perfect pregătit să o înfrunți. Există speranța că poate ceva se va întâmpla, că va avea loc o minune, o întâmplare, orice, și sabia de deasupra capului tău nu va cădea. Nu mă mințeam, dar nu puteam să-mi imaginez că viața mea frumoasă și liniștită va putea fi dezorganizată atât de ușor. M-am gândit că mama exagerează, imaginează, dar pe alocuri nici ea nu a mers atât de

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

departe precum au mers evenimentele vieții noastre. Prima discuție pe această temă am avut-o de Crăciun.

Crăciunul era singura sărbătoare când veneau la noi bunicii de la Baia Mare, părinții mamei. Era o sărbătoare în toată regula, tata trona în capul mesei și se discuta până seara târziu despre sute de lucruri. Aveam invitați pe frații tatii și uneori câte un prieten, doi, de-ai lui. Împodobeam bradul, în fiecare an eram la fel de uimit de podoabele de brad rămase de când era mama mică sau unele chiar și mai vechi. Globurile colorate aproape le disprețuiam, erau atât de banale față de un trenuleț făcut din bobite strălucitoare, un car, mici animale colorate, câteva globuri în formă de con de brad sau ghindă. Doamne, închid ochii și le văd. Crăciunul din 1982 a marcat ruptura clară care a apărut în viața noastră. Mama făcea cozonacii, aveam brad și întreaga atmosferă părea neschimbată, iluzia a durat puțin. În dimineața de Ajun am găsit-o pe mama tristă în bucătărie. Instinctiv m-am apropiat și am luat-o în brațe. Mă mângâia cu gesturile ei obișnuite, dar vocea îi era alta:

“Dragule – mi-a spus – bunicii nu vor veni.”

Am simțit o durere adâncă în piept, și acum pot simți durerea aceea. Era o pierdere. Prima pierdere din viața mea. În povestea cu poeziile suferisem un eșec, Crăciunul însă era o pierdere.

“Barbu, trebuie să stăm de vorbă.”

Aș fi vrut să-mi astup urechile, să închid ochii și să uit. Mama scotea cozonacii aburinzi din cuptor, mirosea ca în fiecare iarnă, erau înalți, cu o pojghiță brună, strălucitoare. Atât de fastuoși tronând ca întotdeauna unul lângă celălalt. Dacă aș fi întors capul aș fi văzut bradul de pe balcon, un brad ca în fiecare an, luam ace și le mestecam, îmi plăcea gustul de brad, era ca și când aș fi mestecat mirosul. Și totuși nimic nu era ca altă dată. Nici măcar magia

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

blândă a lucrurilor comune care înconjurau Crăciunul nu putea să mai aducă în casa noastră sărbătoarea de altă dată.

“Bunicii veneau în fiecare an” – am spus, implorând-o parcă pe mama să-mi spună un alt adevăr.

“Știu – sufletul meu, știu. Anul acesta însă nu vor veni. Au avut și ei o vizită și li s-a interzis să vină anul acesta la noi.”

Bănuiam că într-un fel sau altul eram ascultați, dar niciodată nu ne-am ferit să vorbim. Nu era o provocare sau alt act de revoltă, ci o palidă încercare de a nu ceda totul. De multe ori mama pleca cu mine dimineața spre școală, mergea la cumpărături sau să se plimbe și atunci stăteam de vorbă cu adevărat. Nu cred că ne feream, ea spunea totul și în casă, dar trăiam un mic sentiment de eliberare atunci când puteam vorbi așa, liberi, pe drum, primăvara sau iarna. Mai ales iarna mama se sprijinea de mine. Erau momente în care regăseam ceva din vechea viață. Așteptam cu înfrigurare ziua în care hotăra că poate veni. Vezi, din nou același simptom: nimeni nu ne interzisese să mergem dimineața împreună, dar frica noastră ne făcea să fim precauți.

Mama a terminat cozonacii și am hotărât să ieșim după cadouri. Era doar un pretext ca să vorbim.

Acum nu pot să-mi amintesc dacă era o iarnă adevărată, cu zăpadă sau nu, nici dacă era frig sau cald, mi-o amintesc doar pe ea cu zâmbetul ei care putea aduce soarele în miezul nopții.

“Oamenii nu trebuie să fie fizic împreună, ca să se simtă împreună.”

Cred că am avut un mic surâs răutăcios, sceptic, pentru că ea aproape m-a scuturat de braț.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

“Barbu, acestea nu-s prostii, eu nu inventez nimica ca să-ți fac viața mai ușoară, nu te amănesc. Ar fi oribil din partea mea ca acum, în această nebunie în care ne găsim, eu să te îndepărtiez și mai mult de realitate. Trebuie să înțelegi că există și altceva, la fel de real. Nimeni nu știe ce este iubirea și totuși o simțim, nu poți să spui că este o realitate materială, dar nici nu-i poți contesta realitatea, iubirea o cunoști prin ceea ce fac oamenii stăpâniți de ea.”

“Oamenii fac și lucruri murdare în numele iubirii” – am spus.

Mama mi-a strâns ușor brațul și mi-a spus:

“Nu-i adevărat, iubirea este o energie pozitivă, lucrurile murdare se fac când ești stăpânit de alte sentimente.”

“Oamenii le numesc tot iubire.”

“Oamenii greșesc, nimic din ceea ce ne apropie de Dumnezeu nu poate fi rău sau murdar, iar iubirea este starea care ne duce cel mai aproape de El.”

Doream să o cred, înțelegi tată, spiritul meu se îndoia pentru că în jurul meu era prea multă murdărie și tristețe, dar prezența ei mă obliga să îmi înving spiritul și să cred. Puterea ei colosală de a-mi influența în bine sufletul și mintea acționa de câte ori simțea că mă împiedic. Mama nu se ferea de cuvinte mari, dar știa să le folosească și pe cele mici.

“Viața noastră s-a schimbat, ne-a fost schimbată pentru ca să renunțăm, vor veni noi și noi strategii care mai de care mai perverse, noi nu putem să ne apărăm decât nelăsându-i să ne invadeze sufletele și mințile. Înțelegi? Ne pot închide, tortura, dar nu vor avea decât carnea noastră, sângele, chimia. Sufletele nu le vor putea scoate din noi decât dacă ne vom lăsa învinși. Ne vor izola, Barbule, trebuie să fii pregătit pentru asta.”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Nu cred că am înțeles prea bine ce însemna acest “izola”, apoi mama a fost anunțată că i s-a restrâns catedra, tata a fost pensionat și eu nu am mai găsit loc în cele cincisprezece locuri libere ale unei excursii de copii.

Adevărata izolare, cea despre care mi-a vorbit mama, a venit odată cu liceul.

Trecuse un an de la începutul dizidenței tale și spiritele începeau să fie mai puțin calme. Probabil și-au imaginat că vom pleca. Veneau pe la noi cam o dată pe lună, dar nu s-a mai repetat scena din prima noapte. Intram cu mama în bucătărie sau în camera mea și așteptam acolo să plece. Te văd și acum cum apăreai uneori palid și tras la față, doar ochii îți scânteiau de oțel. Cât eram de îngrijorat și de mândru. În clipele acelea dacă mi-ai fi cerut, mi-aș fi dat viața pentru tine. Uneori erai atât de obosit, încât nici nu mai veneai. Mama îți controla somnul din când în când.

Trăiam amândoi cu sufletul la gură, veșnic terorizați de gândul că într-o zi te vor lua, în tot acest timp nu a existat moment în care să nu fii prezent în mintea mea și sufletul meu, eu unde am fost pentru tine, tată? Te-ai gândit vreodată la fiul tău de șaisprezece, șaptesprezece, optsprezece ani care pleca la școală, acolo unde tinerii învață, dar sunt veseli, unde se împrietenesc sau își cunosc iubitele, te-ai gândit la fiul tău care și-a petrecut patru ani de liceu singur pe bancă citind, pauză de pauză? Sute de minute petrecute singur în mijlocul tinerilor veseli sau dezlănțuiți. Poate te-ai gândit, dar gândul tău nu valorează nimic. Sentimentele tale față de mine sunt nule și asta pentru că tu, un om erudit, un savant vestit nu ai înțeles că sentimentele pentru alții nu sunt niște stări ale noastre personale și atât, ci există pentru ca să fie comunicate celui în cauză, împărtășite, de-abia atunci ele devin sentimente. Altfel sunt tot un fel de egoism. Ce diferență există între tine, un tată care și-a iubit copilul și un nenorocit căruia nu i-a păsat de copilul lui? Din punctul nostru de vedere, al copiilor, nu există nici o diferență. Tu mi-ai dat o educație, recunosc, dar nu pentru că tu te-

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

ai ocupat de mine, ci pentru că eu am fost în preajma ta, în atmosfera ta care mi-a îndrumat viața, pentru că am ales să te urmez, să-mi fii exemplu. Ai uitat dragă tată un singur lucru: până și Dumnezeu și-a trimis fiul în carne pentru ca să iubească oamenii omenește. Eu n-am îndrăznit nici măcar să te iubesc, te adoram, sărutam pământul în calea ta, mi-ar fi părut o degradare dacă mi-aș fi lăsat sufletul cuprins de o iubire pământească pentru tine. Azi știu că am greșit. Te iubesc omenește pentru că ești tatăl meu, te iubesc pentru că ești om și pentru că mi-ai dat viață, aceasta este singura formă a iubirii pe care am voie să o simt pentru tine, singura normală, productivă.

Nu ai fi putut schimba situația mea, aș fi fost la fel de singur la școală sau pe străzi, dar dacă tu m-ai fi iubit și mi-ai fi arătat acest lucru viața mea ar fi căpătat un echilibru. Iubirea ta m-ar fi inclus în lumea ta.

Eram odată în camera asta cu Ana și îi povesteam despre tine, îi povesteam cele mai mici lucruri despre viața noastră de familie. Ana se uita atentă la mine, atentă nu doar la cuvinte, ci și la expresiile feței, la mâini, la zâmbete. Deodată a închis ochii și s-a întins pe pat, era, din partea ei, ceva neobișnuit, așa că m-am întrerupt din povestit. Dacă m-aș întoarce spre pat sunt sigur că aș vedea-o, avea brațele larg desfăcute și palmele îi atârnavă moi, lipsite de viață, pe marginile patului. În clipa aceea Ana era o imagine a tristeții, complet abandonată, din vârful degetelor prelungi îi curgea tristețea, dezolare. A șoptit atât de încet, încât am ghicit cuvintele ei, mai mult decât le-am auzit:

“Aș fi vrut atât de mult să-mi iubesc tatăl.”

Eram doi copii deznădăjduiți, eu care te iubisem inutil de mult și ea, care își pierduse complet iubirea. Dar atunci am înțeles că durerile noastre nu se asemănau, părtași ai tristeții, nu împărtășeam aceeași tristețe. Eu fusesem mereu plin de iubire pentru tine, pentru mama, pentru toți cei din jurul meu, ea mereu goală de iubire. Pentru mine ea era o nouă iubire,

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

pentru ea, eu am fost iubirea. Am înțeles prea târziu, mult prea târziu pentru ea, pentru tine mai este timp.

Am ajuns prea repede la Ana, Ana este mult mai departe, dar nu pot să mă gândesc la mama fără să apară și Ana imediat. Le-am iubit cu o iubire incestuos de apropiată, dar nu pentru că nu le-aș fi iubit cum se cade, ci pentru că circumstanțele iubirii au fost speciale: mama de care eram extrem de atașat încă înainte de '82, a devenit după aceea polul sentimental al vieții mele, eu n-am avut prieteni, cunoștințe, iubite, nimic. Fără să vreau am făcut din mama singura mea evadare, cu ea discutam până noaptea la 2-3, cu ea mă plimbam, ne certam din cauza lui Proust, ea mă înțelegea și sprijinea, ea era tot. Prin ea l-am descoperit pe Jung și pe Hesse. Ea îl adora pe Böll, cu ea jucam cărți sau Monopoly. Tot ce face un tânăr cu toți cei din jurul lui, eu am făcut cu mama.

Dar chiar și așa ea nu mi-a putut da totul, cu toată grija și iubirea ei mie mi-au lipsit tinereții, adolescenții de vârsta mea, băieți și fete. Mi-au lipsit până la nebunie. Probabil fără nopțile Revoluției și fără Ana aș fi ajuns greu un bărbat normal.

M-am tot gândit cum s-a strâns cursa în jurul meu, din câte lașități a fost alcătuită, din câte indiferențe sau frici. Aș vrea să pot afla cum au reușit să facă o școală de câteva sute de elevi să se poarte cu mine ca și când nu aș fi existat. Din nou cred că a funcționat același sistem, doar câțiva au fost speriați, elevi, părinți sau profesori, vestea s-a răspândit uimitor de repede și frica s-a instalat.

Ceea ce știu sigur este că toți cei care au încercat să încalce interdicția, în afară de Andra, au fost imediat trași la răspundere și toți au renunțat. Eu n-am încercat niciodată să mă apropiu de cineva de frică să nu-i fac rău. Un cerc vicios.

Era o fată micuță și drăguță care stătea în fața mea. Ne-am plăcut din primul moment și cred că ar fi devenit prima mea prietenă. În primele zile de școală eram cu toții un pic

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

intimidați. Doi, trei se adunau fiindcă se cunoșteau dinainte, erau vreo trei astfel de grupuri, dar în rest nu știam nimic unul despre celălalt. Eu nu cunoșteam pe nici unul dintre ei, însă ei știau cu toții cine sunt. Când intra un profesor nou în clasă, primul gest era să strige catalogul, iar eu știam sigur că o fac și din curiozitatea de a mă descoperi într-o bancă, în clasa lui.

M-am bucurat câteva zile de aureola secretă, îmi imaginam că numele meu mă va ajuta să-mi fac rapid prieteni. Îmi imaginam un fel de societate veselă care mă va accepta cu ușurință și unde voi uita tot ceea ce se petrecea la mine acasă. Visul nu a durat prea mult.

Ți-am povestit de Corina, fata din banca din fața mea. Ea a fost prima cu care am stat de vorbă. Glumeam și ne distram și ajunsesem să ador pauzele pentru că mi-o aduceau pe Corina. Apoi, într-o zi, am condus-o acasă. Idila a durat cam patru-cinci săptămâni. Nu era ceva foarte serios, eram mai mult prieteni, dar ne îndreptam spre un sentiment, un mic sentiment cum probabil sunt atâtea în adolescență.

Trebuie să-ți spun că nu m-am așteptat ca viața mea să se schimbe atât de radical după gestul tău. Eram mândru de el, dar era al tău și nu mi se părea posibil ca el să mă afecteze și pe mine. Mama încerca, în acel timp, să mă pună în gardă, dar nu a reușit. Mai ales că primul an nu a adus mari schimbări în viața mea din afara casei. Dacă m-am gândit la ceva, recunosc cinstit, m-am gândit că voi deveni un fel de erou. Eram pregătit să îmi asum partea plăcută a calității de erou, habar nu aveam că în cazul meu putea fi una neplăcută. Mai ales că îmi spuneam că sufăr suficient acasă. La cincisprezece ani nu eram cinic, eram imatur. Nu puteam cuprinde grozăvia care se va întâmpla în viața mea, foloseam doar poveștile pe care le cunoșteam, eram erou și eroii erau răsplătiți. Nu eram facil sau naserios, eram doar de vârsta mea. Participasem intens la ce se petrecea în viața ta, dar nu puteam avea o altă privire decât aceea a unui băiat de cincisprezece ani. Iar băieții de cincisprezece ani judecă viața după

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

poveștile copilăriei, după Războiul Stelelor sau cărțile Agathe Christie. Ți-am spus că nu mai eram copil și e perfect adevărat, dar nu devenisem un adult.

La cincisprezece ani aș fi putut muri pentru ideile tale, dar viața o priveam cu un romantism naiv și plin de speranță. Acesta este paradoxul vârstei de cincisprezece ani. Copiii care au murit la Revoluție, la această vârstă, priveau moartea cu veselie și indiferență. Nu erau inconștienți. Eu i-am văzut pe străzi, am vorbit cu ei, voiau să schimbe ceva. Un băiat, la Inter, în timp ce se auzeau gloanțe mi-a spus că spera să găsească blugi în magazine și să călătorească în Italia.

L-am iubit imediat pentru că eu suferisem șapte ani pentru idei, luptasem contra lui Marx, a comunismului, a materialismului-dialectic, dar acolo la Inter oamenii erau gata să moară pentru blugi. Și-i iubeam pe toți pentru asta.

Eram sătul de ideile înalte din biroul tău, afară aerul mirosea a gloanțe. Din primul moment am știut că și eu sunt cu ei, și eu îmi doream discoteci și banane, blugi, ziare, cafea, lumină electrică, adidași, doream să plec cu rucsacul în Europa sau să fac dragoste în parc cu o fată fără să fim orbiți de lanterne și controlați ca pungașii. Și eram toți extraordinar de serioși și responsabili, numai că râdeam și cântam.

Generațiile dinaintea noastră, cei care luptau împotriva comunismului, erau în casă la adăpost, toți cei "serioși și responsabili" participau la televizor. După aceea ați venit și ați spus că nu a fost nici o revoluție, era mai simplu pentru conștiința voastră. Poate Revoluția nu a fost reală, dar gloanțele au fost. Iar cei care am fost sub ele ne-am câștigat libertatea luptând și murind, apoi ați venit voi și ne-ați spus că libertatea este așa cum o gândiți voi și nu cea pentru care am murit noi.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

La cincisprezece ani doream să fiu erou, îmi plăcea să fiu erou, m-am rușinat ani lungi pentru gândurile acestea puerile, astăzi însă sunt mândru de ele și le pot spune cu inima largă. Vroiam sa fiu erou, mi se părea ca merit.

Dar nu a durat mult. Într-o zi m-am dus la școală și Corina nu a apărut de loc, l-am telefonat de la telefonul din holul liceului și a răspuns mama ei. Avea o voce tristă, fără vlagă.

M-am prezentat și mi-a spus atât:

“Te rog, las-o în pace pe Corina, te rog !”

Am înțeles imediat. Tot ceea ce mama îmi spusese sau sugerase de un an încoace s-a cristalizat într-un răspuns clar la orice întrebare pe care aş fi putut să o pun. M-am înspăimântat pentru că am avut impresia că eu am pus-o pe Corina în pericol. Am lăsat telefonul și am fugit acasă și am plâns. Cele mai amare lacrimi care-mi curseseră vreodată. Printre lacrimi i-am povestit mamei ce se întâmplase, îmi aduc aminte perfect norul în care s-a învăluit chipul ei. Mă prevenise timp de un an, dar inima ei de mamă spera să nu fie adevărat. Speră să mă pregătească pentru un rău care nu ar fi venit niciodată. Dar a venit. Eram atacat din toate părțile. Atunci a apărut ideea îngrozitoare că cineva din clasă, din jurul nostru raportase situația. Nu putea fi o coincidență că exact Corina a fost prima trasă la răspundere, eram atât de pur încât aş fi preferat orice altceva numai să nu trebuiască să bănuiesc vreun coleg. Acel coleg exista, dovezi ale existenței lui sau ale ei le-am avut cu zecile în cei patru ani de școală. Era o plăcere de partea lor să-i spună tatei câte ceva despre mine, să știm siguri că suntem urmăriți douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Știau prostii, lucruri fără importanță: că am rupt un creion în bucățele în ora de Zoologie, sau că am dormit cu capul pe bancă la Muzică. M-am întrebat uneori ce aş face dacă aş sta față în față cu acel coleg care patru ani mi-a raportat toate gesturile. În liceu, dacă ar fi fost băiat, l-aș fi bătut, o bătaie din aceea organizată, metodică, la puncte dureroase. Acum ar fi doar un

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

interes istoric, aş vrea să ştiu sigur vinovatul pentru ca să aflu şi cei treizeci şi şapte de nevinovaţi. Am încercat, un timp, să deduc care ar putea fi, dar de cele mai multe ori ajungeam atât de frustrat la capătul unei astfel de analize, încât am hotărât să încetez definitiv cu bănuitul. Mi-am impus să nu bănuiesc pe nimeni şi să nu exclud pe nimeni. Domolind contrariile am ajuns la un echilibru neaşteptat.

Corina a apărut a doua zi palidă şi tristă. Mi-a aruncat o lungă privire, o privire în care mi-a spus tot. De altfel în braţele mamei, cu o zi înainte plânsesem şi pentru ea, pentru că mi se părea că am pus-o într-un pericol inutil, nu ştiu până unde s-a mers cu controlul, dar în urma a două sau trei incidente de acest fel m-am izolat singur. Gândul că cineva era amestecat în povestea noastră din sentimente bune faţă de mine îmi devenise insuportabil. Ajunsesem să am coşmaruri. Îmi era frică să nu alunec în rolul tău, al celui care hotărăşte în numele altora. În spatele obsesiei mele a stat mereu acest gând ascuns: niciodată eu să nu fac cuiva ceea ce mi-ai făcut tu mie. Şi iar îţi repet, concluzia aceasta este acum gândită şi acum scrisă, ea nu a apărut niciodată în conştiinţa mea, dar a fost undeva ascunsă, de unde m-a chinat ani la rând. M-am izolat singur mai mult decât m-au izolat ei, colegii mei, am făcut-o cu o plăcere masochistă pentru că pedepsindu-mă pe mine, te pedepseam de fapt pe tine.

Am greşit. În jurul meu nu erau doar ticăloşi, în jurul meu erau şi tineri deosebiţi care ar fi luptat alături de mine, i-am cunoscut mai târziu la Arhitectură sau la Inter, dar prin atitudinea mea îndârjită, orgolioasă am instaurat o atmosferă pe care nimic nu a mai putut-o risipi. Greşeam prin imaturitate, problema mea nu se asemana cu a ta: ei, dacă ar fi fost cu mine, ar fi fost din propria lor hotărâre şi nu târâţi fără voie de actele mele. O greşeală de definire a problemei care m-a costat o adolescenţă. Nu ştiu dacă nu aş fi ajuns oricum în aceeaşi situaţie, dacă planul care ne privea nu era perfect trasat, la milimetru, oricum eu nu trebuia să intru singur în acel joc, trebuia să fiu mai răbdător, dar şi mai viclean. Pe mine m-au pierdut

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

intransigența și un simț al dreptății complet formal. Am preluat dreptatea ta, cu care în adâncurile mele nu eram de acord și am investit-o cu drepturi depline în realitatea mea. Dar ea nu avea conținut pentru mine și mi-am clădit principiile pe vid. Eu nu spun că principiile tale nu sunt bune, poate sunt bune dar eu nu le-am înțeles ci numai le-am simțit efectul. De asta mi-ai lipsit de lângă mine, tu ai fi putut să mă înveți să lupt, să rezist, să înfrunt, m-ai fi putut conduce și stăpâni dar nu ca un stăpân de sclavi ci ca un tată preocupat de sufletul copilului lui și nu de câtă fizică știe, dar nu te-ai gândit niciodată la mine. Eu nu eram un appendice de care te puteai dispensa, ci copilul tău pe care trebuia să-l înveți să-și găsească o lume. Nu lumea ta, ci o lume pur și simplu.

Norocul meu a fost mama, numai că un copil are nevoie de amândoi părinții ca să se dezvolte, tu m-ai privat de tine, m-ai privat de iubirea ta exprimată, de îngrijorarea ta manifestă. Atitudinea mea a fost, de fapt, tipic a ta, tu ai fi făcut un gest total de renunțare, un gest măreț de sacrificiu, așa am făcut și eu și astăzi nu pot să nu mă întreb dacă nu a fost un gest inutil.

Andra este exemplul cel mai bun, ea nu a acceptat și în cele din urmă a fost lăsată în pace. Numai că Andra nu a ținut cont nici de hotărârile mele. Pe ea nu a interesat-o că eu nu o mai căutam, m-a căutat ea pe mine și nu a renunțat niciodată la mine. Mai ales după moartea mamei Andra a devenit un fel de gardian al inimii și al echilibrului meu.

În primii ani, înainte ca mama să moară, pentru Andra a fost un soi de joacă. Fuseseră atenționați, vizitați, sfătuiți, chiar și amenințați, dar cred că ea nu a vrut să înțeleagă exact gravitatea problemei. Andra se urca încă în copacul din spatele casei și citea ore în șir romane de spionaj, uneori mai îmbrăca câte o păpușă cu haine făcute de ea, era extrem de inteligentă, dar pur și simplu nu începuse să se maturizeze. Eram de aceeași vârstă și deși fetele din jurul meu erau mult mai precoc decât mine, Andra îmi părea o fetiță. Și cred că și

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

era o fetiță. Nu vorbea de băieți, ura rochiile, sarafanul de școală, își tunde părul extrem de scurt și își rodea unghiile. În perioada aceea ea nu a hotărât să rămână alături de mine, ci pur și simplu nu și-a imaginat că eu aș putea să nu mai exist lângă ea. Nu a luptat, ci nu a înțeles ce vroiau cei din jurul ei.

După ce a murit mama Andra s-a schimbat radical. Înainte nu ne vedeam cu zilele, nu din frică, ci pentru că ea avea ritmul ei, eu aveam locul meu în viața ei, nici mai mare, nici mai mic ca altădată, însă din clipa în care a înțeles ce se întâmpla totul a fost planificat.

Unora le era frică să treacă și prin fața casei noastre. Andra stătea la parter și se furișa în grădină și de acolo striga cât o țineau plămâni:

“Barbu !”

Mă aștepta în grădină, în copac. Singurul comentariu pozitiv pe care l-am auzit din gura ta despre vreun copil a fost despre ea, odată când Andra tocmai striga de se cutremura cartierul. Eram la masă, masa era sfântă, dar tu ai zâmbit și ai spus:

“Fetița asta îmi place, du-te Barbule !”

Interesantă situație, la câteva săptămâni după Revoluție Andra conducea organizației de tineret a partidului vostru. Mi-ai spus atunci că ar fi trebuit să o iubesc pe Andra, sunt de acord, numai că nu iubești chiar pe cine vrei. Am fost un pic gelos pe Andra, îmi părea că îmi fură locul meu de lângă tine, că îl uzurpa, dar nu a durat mult. Fetița aceasta a știut întotdeauna ce e drept, ce e bine, dar a mai știut exact și ce vrea ea. Oamenii ca ea sunt rari și mă bucur din tot sufletul că pe lângă cei mulți din jurul tău care nu merită să fie acolo este și ea care merită totul, îmi pare bine că poți forma pe cineva și sunt sigur că Andra se va lăsa îndrumată de tine, dar nu condusă. Sunt sigur că tu ai văzut în ea, încă de atunci de când striga “Barbu” sub ferestre, un om pe care ți-ar place să-l ai în preajmă, să-l lași în locul tău. Și nu pot să nu mă gândesc că, cine știe, între noi a fost doar o nepotrivire de caracter.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Cu Andra n-am putut depăși niciodată stadiul de prieteni, deși am încercat, dar prietenia care mă leagă de ea a fost și este unul dintre cele mai solide lucruri din viața mea, o bază de la care am plecat și la care m-am întors mereu. Ani de zile a fost singura stea a cerului meu.

Nu m-am consolată niciodată că nu am putut trăi povestea care începuse cu Corina. Nu cred că ar fi fost o mare iubire, dar însuși faptul că era interzisă îi schimba radical importanța. Eu am purtat până la Ana nostalgia acelei iubiri virtuale. Dintr-o delicatețe extremă Corina s-a ferit ani la rând să apară cu vreun băiat, știa probabil cât aș fi suferit, iar când am văzut-o în clasa a doisprezecea cu un coleg pe stradă a avut o privire atât de vinovată că mi-a fost îngrozitor de milă de ea. Nu eram gelos pe băiatul cu care se plimba, eram frustrat că nu sunt eu acela. Băiatul, ca persoană, nu conta, conta doar că el avea dreptul de a fi cu ea. Copiii de pe stradă vroiau blugi, eu știam că trebuia schimbat totul, comunismul trebuia ras de pe fața pământului, ars și trebuia urmărit până la sfârșitul lumii să nu mai apară niciodată.

Știi că oamenii au murit în închisori, în cele mai teribile torturi, dar acestea sunt pentru mine niște fapte de istorie, nu te supăra tată, sunt cumplite, dar nu sunt ale mele. Chiar dacă mă dezaprobi și mă consideri ușuratic sau futil, eu doream moartea sistemului care putea imagina ca un băiat de optsprezece ani să nu se poată apropia de o fată pe care o iubea. Oamenii au murit în închisori pentru idei înalte, ideile lor, ieșite din sufletele lor mari, au murit pentru că ei înșiși erau la înălțimea idealurilor, pe noi comunismul ne-a mutilat, ne-a murdărit sufletele, ne-a cufundat mintea și conștiința în confuzie și ambiguitate. Ți-am spus că i-am iubit pe copiii care au murit pentru lucruri aparent mărunte, i-am iubit nemăsurat pentru că în lipsa unor valori ei au murit pentru normalitatea pe care o reprezentau blugii, discotecile, veselia.

Va trebui să învăț să iert, dar îmi este atât de greu să uit.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Ani de zile de singurătate, furați din viața mea, ani de frustrări, durere până în apropierea morții, mi-au furat prima iubită, primul sărut, prima dată când aș fi făcut dragoste cu ea, mi-au furat discuțiile aprinse până dimineața, ceaiurile cu lumini stinse, plimbările, taberele, zâmbetele celor din jur, tot ceea ce face ca un tânăr să fie tânăr și să existe, am trăit fără să trăiesc, pe lângă viață.

★★★★

20

ă întorc la Corina pentru că nu am terminat cu ea. Acasă când am vrut să-mi fac lecțiile la mate am găsit o scrisoare de la ea. Nu o mai am, am ars-o imediat ce am citit-o terorizat că ar putea veni Securitatea chiar atunci și să mă găsească cu ea.

În câteva cuvinte îmi explica ce se întâmplase: primiseră o vizită la domiciliu din ciclul “spargem ușa” în forță, oricine are legături cu acel băiat are legături cu tatăl lui și deci este un dușman. Corina îmi scria ceva ca o scuză, ceva în genul acesta: “... părinții mei sunt oameni simpli, lor le e frică de director, miliție, Securitate, le e frică de tot și de toate, eu nu pot să-i necăjesc, mai ales că ni s-a promis că ne așteaptă multe greutăți dacă nu voi înceta.”

Săraca Corina încerca să-mi explice de ce nu putea să lupte, n-ar fi fost nevoie pentru că eu înțelegeam totul foarte bine. Mai degrabă pe Andra nu o înțelegeam, ea era unica care luptase să rămână cu mine și nu înțelegeam bine de ce. Acum știu că există oameni ca ea pe care nimic nu îi învinge, care trec biruitori prin viață fără acel zâmbet de erou. Pe ceilalți nu-i consideram că trădează sau că mă trădează, fiecare avea dreptul să-și trăiască viața așa cum vroia, iar eu, în nici un caz nu puteam pretinde cuiva să sufere pentru mine. Corina poate ar fi fugit cu mine, dar nu putea să le strice viața de zi cu zi părinților ei.

Abia acum realizez că aceasta a fost atitudinea a milioane de români: cei care nu au spionat, trădat sau înșelat, oamenii obișnuiți cu vieți obișnuite, toți au fost obligați să facă zeci de compromisuri pentru liniștea de zi cu zi. Tinerii din școala mea au fost printre puținii

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

care au conștientizat conflictul, ei au trebuit să se hotărască într-un fel, ceilalți însă au făcut compromis după compromis fără ca măcar să mai sesizeze că fiecare situație era de fapt o alegere. Nu spun că ar fi trebuit să fie douăzeci de milioane de eroi, spun doar că sistemul a fost mult mai pervers decât își imaginează mulți. Vorbiți mereu de industrie și agricultură și economie națională, de ce nu aud nimic despre oameni? Oare sunt singurul care îmi dau seama că fără oameni nu există nici industrie, nici agricultură, nici artă, nimic? Iar oamenii sunt bolnavi. Merg pe stradă și văd oameni suferinzi, palizi, gri. Unde este lumina din sufletele lor, unde sunt sufletele lor?

Și am să-ți mai spun ceva: urăsc comunismul, fascismul, sunt organic împotriva lor, fiecare celulă a mea luptă împotriva acestor sisteme, dar nu iubesc nici capitalismul. Am stat trei luni în America și am venit de acolo disperat. Capitalismul era o valoare sigură, ca dolarul sau Turnul Eiffel, trei luni însă m-au descumpănit. Am întâlnit o elită excepțională așa cum la noi nu există, dar am întâlnit o masă de oameni care cred că libertatea și democrația sunt cartofii prăjiți, hamburgerii, cafea fără cofeină și bere proastă, trăiesc fericiți și dorm liniștiți în sistemul lor, fără frică.

La noi oamenii trebuie să scape de frică, de neîncredere, unii de ură, libertatea are o componentă interioară, nu putem fi liberi până când nu ne vom elibera în interior. Am auzit pe cineva care spunea că suntem bolnavi de comunism. Trăind contra naturii noastre intime, contra lui Dumnezeu, negându-ne trecutul, istoria, izolându-ne de lume, în mod sigur am dereglat ceva în mecanismul nostru interior, nu știu ce, nici nu știu cum aș putea să ne vindecăm, dar trebuie să recunoaștem măcar starea de boală.

Eu, pe de altă parte, sufeream de altă boală: mi-au trebuit luni ca să pot vorbi normal cu cei din jur. Îmi părea că oamenii mă agresează, mă obosesc, până când într-o zi am analizat modul în care mă comportam și mi-am dat seama că mă simțeam vinovat de fiecare dată

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

când cineva vorbea cu mine. Îmi creasem niște reflexe condiționate pe care, cu greu, am reușit să le dezmembrez. Mă feream de oameni, așa cum beam apă sau mâncam. Poate așa ceva se întâmplă cu toți. După ce m-au ocolit și i-am ocolit ani de zile, trebuia să schimb ceva în modul de a simți sau gândi ca să pot avea o legătură normală, liberă cu un om din fața mea. Cei care nu și-au dat seama că au trăit în frică, de exemplu, nu înțeleg că agresivitatea, impolitețea sau intoleranța nu sunt trăsături autonome, ci mijloace prin care ceea ce e ascuns, neștiut iese la suprafață și chinuie. Fiecare are un punct slab, slăbit de viața subumană pe care am fost constrânși să o trăim.

Atunci când eu am hotărât să nu bănuiesc și să nu exclud am făcut un exercițiu exemplar de exorcizare a răului. Nu aveam voie să-mi stric sufletul bănuind pe cineva. Am intuit, deși eram un tânăr imatur, că nu există ceva mai devastator decât îndoiala, nu pentru că strici o imagine pe care tu o porți în tine, ci pentru că îți alterezi propriul tău echilibru oscilând continuu între două posibilități. Iar eu aveam treizeci și opt de colegi. Mi-am dat seama că alunec în mocirlă în clipa în care mi-a dat prin că cap că însăși Corina ar fi informatoarea. Îmi făcusem o poveste gen Misterele Parisului în care exact cel scos complet din cauză de evenimente incontestabile era cel vinovat. Uitându-mă la Corina într-o zi m-am rușinat. Era atât de abătută, atât de covârșită de toată întâmplarea, încât mi s-a făcut rușine și i-am cerut iertare în gând, ei și celorlalți nevinovați.

Am avut și momente fericite, de fapt unele poate doar mi le-am imaginat, o privire și eram în stare să cred că intenția fusese mult mai mare decât o simplă privire. Au existat scrisori, strângeri de mână, flori pe banca mea. Odată, de ziua mea am găsit o cravată. Îmi simțeam pe mulți alături de mine, indignați de ce ni se întâmpla, au fost și momente în care unii au venit la mine și mi-au vorbit.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

În clasa a XI-a, îmi aduc aminte, plecam spre casă și m-am trezit cu un coleg lângă mine. Era un elev dintr-o clasă paralelă, unul care juca fotbal și bulgărea fetele în fiecare iarnă. Nu-mi era deosebit de simpatic, dar trebuie să recunosc că îl judecasem greșit. Cred că s-a gândit mult la mine pentru că era într-o stare de indignare agresivă. Se simțea vinovat, vinovăția îi exploda în cuvinte, era furios pentru că se simțea cu mâinile legate, pentru că nu avea soluție. A scos de nu știu unde o minge și am jucat un fotbal pe o străduță necirculată din spatele liceului.

Nu știu dacă băiatul acela, nici numele nu i-l știu, a pățit ceva, dar scena nu s-a mai repetat. E adevărat că mă saluta de câte ori mă vedea, dar atât. Totuși el a fost unul dintre cei care mi-au prilejuit rarul festin de a avea o relație, o comunicare cu cineva din jurul meu.

Îmi aduc aminte că împlineam optsprezece ani când am primit cravata. Mult timp am crezut că era de la Corina, dar până la urmă am aflat că era de la o fată frumoasă, care stătea mai în spate, la fereastră.

Împlineam optsprezece ani, trecuseră patru ani de închisoare. Îmi pierdusem orice speranță. În închisoare poți spera, acolo poți visa la ziua în care te vei plimba pe străzi, vei intra în casa ta sau a altora, dincolo de pereții închisorii viața există, continuă, este reală, doar pereții închisorii te despart de ea și evident ai la ce să speri. În mintea mea de optsprezece ani comunismul era veșnic, iar hotărârea ta, la fel.

Da, m-am gândit, altă vinovăție, că poate într-o zi vei muri. Nu era un gând conturat, clar, decis, ci un abur care-mi cuprindea uneori conștiința, era o stare. Eram liber, iar libertatea mea venea din faptul că tu nu mai existai. Dar momentul era foarte departe, atât de departe încât devenea imposibil. Închis pe viață într-o închisoare încă aș fi putut spera, eu nu aveam la ce să sper, nu exista nici o soluție în afară de anularea ta. Nici un moment nu mi-a

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

trecut prin minte că ar putea să cadă comunismul. Nici o clipă, nici măcar atunci când în 2 octombrie a căzut zidul Berlinului. Am plâns, dar nu am sperat.

Noi nu aveam radio de ani de zile, încă un lucru care ne-a fost luat și explicit interzis.

Eram într-o izolare aproape totală. Singura mea sursă de informație era Andra. Încă ne urcam în pom și ea îmi dădea raportul. Asculta Europa Liberă, Vocea Americii, BBC, orice, la ea am văzut prima oară ce înseamnă voluptatea libertății: după Revoluție, cobora dimineața, își cumpăra toate ziarele, absolut toate și fremăta ore în șir. Andra își dorise mai mult ca orice, ziare, informații, televizor. Andra s-a dezbrăcat de comunismul ei interior cu un gest pe care și-l pregătise prin curajul și hotărârea ei, curată s-a aruncat în noua viață pe care o trăia la o intensitate, care, pe mine, mă frigea. Pe Andra am gândit-o ca pe fetița cu care mă urcam în copac sau cu care fugeam în jurul curții chiar și atunci când, înfruntând Securitatea, ea a rămas alături de mine. Am păstrat-o în acest fel în inima mea din dorința de a avea un loc secret în care nimic să nu se fii schimbat. Andra și copacul nostru au fost acel loc secret până în ziua în care am împlinit 18 ani, atunci am fost nevoit să înțeleg că în fața mea în a apărut o altă fată. Eram în copac și m-a întrebat ce-mi doream mai mult. M-am gândit mult pentru că ceea ce îmi doream era atât de evident, încât nu puteam să prind în cuvinte.

“Libertate”- am spus.

Andra fremăta. Vorbeam în șoaptă, dar întreg corpul ei striga:

“Nu libertate, spune-mi ceva concret, liberate este un lucru prea general, uite eu îmi doresc să citesc ziare, reviste cât mai multe. Știu toate redacțiile de la toate revistele: de la Paris-Match sau Time, când prind una citesc tot, tot, nu pierd un cuvânt, cel mai mult îmi doresc să mă duc jos și să-mi cumpăr un maldăr de ziare în care să scrie tot ce se întâmplă în lume, să ascult radio, să văd la televizor. Aș vrea să văd filme, reportaje, m-aș uita chiar și la prostii”.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Eram fascinat de ea. Eu nu aveam nici o dorință concretă, de fapt mie îmi lipsea întreaga lume a unui tânăr. Eu îmi doream altă viață. Aveam atâtea dorințe la fel de importante, dar situarea lor la același nivel făcea să nu le pot recepta ca mare sau mică, ci pur și simplu ca o dorință cât toată viața care îmi lipsea. Și nu era numai asta, încercam disperat să nu mai am dorințe ca să nu mai fiu frustrat. Le-am explicat toate acestea Andrei și copacului. Amândoi înțelegeau la fel de profund.

O singură dorință sau două, indiferent cât de puternice pot deveni un țel, lipsa unei vieți normale transformată în dorință era o tortură de nesuportat. Dorința este un lux, eu doream să trăiesc ca un băiat de optsprezece ani. Luxul meu era normalul pentru ceilalți tineri. Aveam totuși un gând secret, în același plan cu cel despre moartea ta, speram să nu mă primească la facultate. Oripilare totală! De un an singurele noastre discuții erau despre facultate. Discutam atât de normal, de parcă am fi trăit o viață normală. Uneori aș fi urlat, numai că nu știam că se poate urla. Nu vroiam să merg la facultate, nu vroiam să-mi petrec alți patru – cinci ani într-o închisoare ca o școală. Aș fi preferat să tai lemne în pădure sau să duc cărbuni. Orice numai să nu mai fiu obligat să stau șase ore cu tineri zâmbitori și dornici de petreceri și viață, pentru care eu nu existam. Nu vroiam să fac fizică, matematică, chimie. Dacă ar fi trebuit fac totuși o facultate aș fi vrut să merg la filosofie sau psihologie sau drept.

Da, asta vroiam. Acum, în clipa în care scriu realizez că de fapt asta vroiam, nu era numai groaza de a prelungi anii de școală ci era și frustrarea imensă, astronomică de a fi obligat, încă o dată, să fac ceva ce nu-mi plăcea. Era cumplit de nedrept, toată viața mea era constrânsă într-un cerc, eram obligat în fiecare clipă să trăiesc după niște reguli absurde, comunismul și comuniștii îmi furaseră viața dar asta nu era de ajuns, în afara acestui cerc eu mai aveam unul și în interior pe care tu îl strângeai cum vroiai. Ai hotărât că voi merge la fizică iar eu aș fi preferat să mor. În mine doream cu totul altceva, ceva ce se potrivea cu

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

mine, cu modul meu de a simți, de a gândi, de a fi. Cât de secrete erau aceste dorințe dacă eu nici măcar nu reușeam să le conștientizez pe deplin. Aș fi putut să-i răspund lui Andra, aș fi putut să-i șoptesc că vreau să fac filosofie, dar acest gând care exista în mine era într-un strat pe care nu-l puteam transforma în cuvinte. Interdicțiile tale erau atât de puternice încât eu eram complet anulat, nu eu, ci eul meu. Eram oglinda eului tău, dar lucrurile în oglindă își schimbă orientarea, aici cred că ai greșit, oglindirea era corectă, dar orientarea era inversă inevitabil. Puteam, aveam nevoie să fac altceva, puteam să fac limbi străine sau silvicultură, aș fi putut fi chiar fizician cu o singură condiție – să-mi doresc eu. Vreau viața mea, pe care o trăiesc eu, o respir eu, o înțeleg, o accept, o sufăr eu prin mine însumi și de la mine însumi. Sunt un om și nu un corolar al tău.

Exist pentru că m-ai făcut tu, dar trăiesc pentru că sunt eu însumi. Cât de târziu am înțeles. Inutil de târziu, imposibil de târziu. Tată, eu nu te neg pe tine, nu-ți neg rolul de părinte, de tată, îți neg rolul de Dumnezeu.

Aveam optsprezece ani și tu ai hotărât că voi merge la fizică. Scăparea mea era să nu mă primească la facultate. Dorința mea. Astăzi știu că nu-mi era frică numai de un amfiteatru, de tineri indiferenți, ci îmi era scârbă și de table pline de demonstrații. Dacă mi-aș fi spus acest lucru deslușit aș fi ajuns poate la o confruntare cu tine. Blasfemie ! Și atunci am început să visez, să visez la cărbuni și păduri. Te apăram. Toate nemulțumirile mele, toate deznădejile mele izvorâte de la tine le transformam în altceva ca să te pot păstra intact. Am reușit până acum câteva zile. Atunci credeam că te iubesc, acum știu că te iubesc.

Aveam optsprezece ani, i-am petrecut în copac cu Andra, eram totuși fericit. În primul rând pentru că exista Andra. Am trăit cu frica permanentă că într-o zi Andra va păți ceva, îi vor face ceva atât de groaznic, încât îi vor învinge hotărârea. O așteptam dimineața să apară și

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

dacă întârzia sâmbătă intram într-o panică nebună. Mi-a fost frică uneori chiar și pentru viața ei. Am încercat să-i spun de nenumărate ori, dar ea alunga vorbele mele și spunea doar atât:

“Mie nu-mi vor face nimic !”

Astăzi când sunt mai cinic nu aş mai putea să privesc atât de inocent pe cineva, nici chiar pe ea, dar în anii în care am trăit împreună am avut o încredere deplină în ea și sunt foarte mândru de asta. Nici un moment în cei șapte ani nu am bănuț-o nici măcar o clipă că nu ar fi fost sută la sută de partea mea. Nu știu de unde îmi venea încrederea, era un soi de comunicare între noi, ceva la un nivel la care minciuna nu exista, și marea bucurie a vieții mele este că Andra e exact cea care am crezut că este.

Fără ea și Tanti nu aş fi reușit niciodată să scap.

Era atât de reconfortant ca în viața mea atât de plină de trădări și false aparențe să o am pe ea, un drum drept, senin, fără ocolișuri și gropi, egală cu ea însăși și complet în dezacord cu toți ceilalți. Este una din persoanele altruiste pe care le-am cunoscut. Nu știu dacă altruismul ei este general, dar pentru mine nu are nici o importanță. Pe lângă zecile și sutele de mici lașități în care am înotat, ea este marele curaj. Ea și cu Tanti au fost zidurile de care m-am sprijinit în anii care au urmat.

Nu pot să nu mă gândesc la Tanti. Eram mic de tot și îi spuneam Lola, îmi plăcea sonoritatea numelui auzit pentru prima oară, repetam vesel Lola, Lola, iar mama de fiecare dată spunea:

“Tanti”.

Nu știu sigur ce am înțeles eu, dar în cele din urmă Lola a devenit tanti pur și simplu, la fel cum spui Buni, sau mamă și până la urmă Tanti a rămas cu t mare.

Am asistat o dată, la un Crăciun, la o discuție între tata și Bunicul Victor. Nu-mi aduc aminte câți ani aveam sau miezul discuției, dar mi-a rămas în minte o propoziție:

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

“Nimic nu este întâmplător”.

E o propoziție banală dar care mie mi-a ars creierul. Îmi imaginam amănuntele mici ale vieții, o frunză, o floare, un zâmbet al unui necunoscut și așa fi vrut să știu ce importanță aveau în viața mea, dacă nimic nu este întâmplător, atunci castana pe care o ridic de jos poate să fie punctul de plecare al unei fericiri viitoare sau al unei tragedii, fiecare amănunt are locul lui bine stabilit. Mai ales că în viața mea nu existau multe întâmplări, eu încercam să le găsesc rostul, modul în care se arcuiau peste viața mea sau în viața mea. Tanti a fost manifestarea exemplară a acestei propoziții, nimic din ceea ce a făcut mama nu a fost întâmplător.

Mama era o femeie nobilă și bună, actele ei de caritate erau și de calitate și totuși nu pot să nu mă gândesc că mama a acționat, atunci când a fost vorba de Tanti, sub impulsul unei premoniții. E greu de acceptat, dar în această viață nimic nu este întâmplător. Nu-i știrbesc cu nimic imaginea mamei, ci doar o întregesc, mama era o regină cu puteri miraculoase, cu intuiții spectaculoase, cu frământări adânci. O ființă ca ea este uneori îndrumată de puteri mari.

Trebuie să faci bine, să te sacrifici, dar numai dacă ești în stare să nu dorești ceva în schimb. Cea mai mică dorință strică puritatea gestului. Gestul mamei rămâne pur pentru că dorințele ei erau transcendente, ea a susținut-o pe Tanti și a pregătit-o. Altfel, Tanti ar fi fost o bunicuță senilă, dar mama cu forța ei a menținut-o vie și gata să-și ia rolul în primire. Apoi, când rolul ei s-a terminat micuța bătrână s-a dus să se odihnească.

Sfârșitul lui '86 a fost prost pentru mama. N-am văzut-o niciodată atât de mult timp bolnavă: răcită, cu dureri de spate sau stomac. O vedeam că nu e în apele ei, deși se străduia să nu ne arate. Tanti venea mereu pe la noi, de câteva ori pe zi și o auzeam de multe ori cum o certa pe mama că nu se îngrijea suficient.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Era sfârșitul lui februarie și ceva se mișca în aer. Nu mai era zăpadă, copacii nu păreau dornici să înmugurească, dar echilibrul iernii dispăruse. Pământul parcă aștepta.

Veneam de la școală înveselit de promisiunea din aer. Nu apucasem să mă dezbrac pentru că mama mi-a făcut semn să plecăm. Mergeam încet, discutam și simțeam cu bucurie cum prin mama, prin starea ei, mă apropiam de primăvară. Am vorbit despre Böll. Böll era lectura de primăvară a mamei. Îl iubea la nebunie. Ea nu-l citea ci îl trăia, era fascinată de personajele lui atât de comune, dar care ascundeau fastul inimaginabil al unor suflete mari. Nu-ți povestesc întâmplător aceste lucruri, eram în plină discuție despre Böll, când mama mi-a spus ceva curios, n-am înțeles atunci mare lucru, dar am reținut exact cuvintele ei:

“Sper – mi-a spus – că atunci când veți ieși din comunism, oamenii vor arăta ca cei din Böll”.

Fraza ei m-a speriat pentru că îmi imaginam că vorbește despre un viitor îngrozitor de îndepărtat, undeva în apropierea morții mele, când ea nu ar mai fi fost. M-am văzut bătrân, fără ea și complet stors de viața pe care aș fi dus-o. Aproape mi-a dispărut bucuria zilei. Viața mea irosită, lipsa ei, erau toate mai mult decât puteam duce. M-am scuturat de vorbele ei și am încercat să reinventez primăvara pe care o pierdusem. Mama m-a luat de braț și ne-am plimbat în tăcere, din senin s-a pornit un vânt rece, eram îmbrăcați destul de ușor și ne-am întors acasă. În poartă, mama s-a oprit și s-a întors spre stradă. A privit lung în toate părțile, apoi grădina și casa și pe mine, și a spus:

“Nu vine încă primăvara.”

Am râs pentru că vântul era atât de rece încât uitasem de primăvară.

Noaptea a făcut 40 de grade. Am chemat-o pe Tanti terorizat. Trei zile am crezut că este răcită, abia în a treia zi am auzit-o gemând, de pe hol am auzit un geamăt mic, slab, dar îngrozitor. Într-o clipă am fost lângă ea, ardea. Nimic din ce-i dădusem nu avusese vreun

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

efect. Am aprins lumina și am avut un sentiment de leșin, fața ei frumoasă era o mască a durerii, nasul i se subțiasse, ochii îi ardeau, iar buzele aveau culoarea obrazilor. Am alergat la tine fără să mă mai gândesc, am încercat împreună să-i scădem temperatura, avea dureri în tot stomacul. Spre dimineață m-am hotărât și am plecat după medic. Nu simțeam nimic, ca și când aș fi fost anesteziat, mort.

Imediat Securistul care ne păzea a sărit din mașină și mi-a barat drumul:

“Unde mergeți?”

Mi-au trecut prin cap tot felul de gânduri nebunești: să-i dau una în cap, să iau mașina, pașapoartele și să plec cu mama. Niciodată nu am fost atât de aproape de a lua de pe bufet carnetele acelea verzi și de a dispărea pe vecie cu mama din viața ta și din mizeria în care trăiam. Nu am făcut nimic, ci doar am răspuns:

“Mamei îi este foarte rău, chem un medic”.

Tipul m-a oprit și s-a întors în mașină având, probabil, ordine. A ieșit după câteva minute și a spus doar atât:

“Rămâneți pe loc.”

Atunci am fost sigur că îl voi omorî. Nu aveam nici un fel de furie, eram într-o stare albă, rece, iar violența mea, dacă ar fi izbucnit, ar fi fost absolut îngrozitoare. Îl observam și încercam să-mi aduc aminte unde existau locuri mortale, nu aveam nici o armă, ci doar mâinile, dar nici un moment nu m-am îndoit că mâinile nu mi-ar fi fost deajuns.

L-a salvat sirena unei salvări. Când au scos-o din casă, mama era deja inconștientă. Țineam poarta să o poată scoate cu targa, atunci mi s-a declanșat teroarea, exact în clipa în care i-am văzut ochii închiși, băgați în orbite și capul care i se bălăngănea fără viață.

Fusesem gol, lipsit de orice senzație sau sentiment, dar felul îngrozitor în care i se mișca capul m-a lovit ca un ciocan uriaș în stomac. M-am îndoit de durere, apoi am realizat că nu

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

mă durea fizic ceva ci eram cuprins de panică. Panica mi se răspândea în ace. Stomacul îmi iradia în toate părțile dureri ascuțite, îmi simțeam pulsul în tot corpul ca o bătaie monstruoasă a timpului Universului. Universul devenise monstrul care mă devora din interior și exterior.

Îmi pierdusem identitatea, spațiul, timpul până când am simțit cum ceva mă scutura, era Tanti, avea în mână paltonul meu și trăgea cu disperare de mine. M-am cutremurat. Salvarea pleca și eu rămâneam pe vecie în spatele ei.

“Haide, Barbu, haide, mergem la spital”.

Nu știam la ce spital, dar Tanti era acolo. Am găsit cu greu un taxi și am ajuns în cele din urmă la spital. Abia mai târziu am aflat că eram la Spitalul de Urgență.

Înțelegi tată, acceptasem totul, fără frică, cu conștiința că e bine și drept. Eram gata să-mi dau tinerețea, viața, orice, dar ceea ce mi se cerea era prea mult. Nu m-am gândit nici o clipă că va muri. Nici o clipă. La moartea mea mă gândisem, eu pentru mine eram muritor, mama nu. Mama era ideea însăși de viață, de eternitate. Moartea ei nu exista ca și concept, ca nimic. Sufeream pentru suferința ei și nu pentru altceva.

Înainte să intrăm în spital, Tanti m-a scuturat din nou:

“Barbu, te rog revino-ți.”

A fost un duș rece. Trebuie să fiu lucid, să fiu lângă mama trup și spirit, să o ajut, rățacirea mea dinainte nu folosea la nimic. Cuvinte spuse pe un ton aspru, hotărât.

Am intrat în spital mai stăpân pe mine. Nimeni nu știa nimic, dar o cunoșteam atât de puțin pe bătrânica de lângă mine. Am așteptat în ușa sălii de operație patru ore. Au scos-o după patru ore. Acele patru ore nu le-am trăit. Îmi amintesc perfect fiecare gresie albă, cu toate defectele, semnul cu “Nu fumați”, scaunele ponosite, chiar mirosul, dar nu știu dacă

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

amintirile sunt ale mele sau mi-au fost cumva implantate în creier, nu am conștiința că aș fi trăit.

“Sunteți mama?” a întrebat medicul.

“Da, da” a răspuns Tanti și atunci am văzut cât este de palidă și speriată.

“Apendicită perforată, încă zece minute și murea.”

M-am așezat pe un scaun și am început să plâng, ca un copil, plânsul nu mă ușura, dar nu știam ce să fac altceva cu încordarea în care eram. M-a lăsat să plâng până nu am mai avut lacrimi. Nu era nici o grabă.

Exact cum căzusem în disperare, la fel de brusc mi-am și revenit. Mama era bine, Universul era la locul lui. Au dus-o într-o rezervă și am prins cu coada ochiului obișnuitul tovarăș care ne păzea, toate, chiar toate, erau la locul lor. M-am bucurat prostește, pentru o clipă, chiar și de tovarăș, atât de mult doream să revenim la normal. Am stat lângă mama toată noaptea, îi umezeam din când în când buzele arse și crăpate, nu a deschis niciodată ochii, dar nici nu a mai gemut. Spre dimineață, mâna stângă în care avea perfuzia și-a mișcat-o ușor. Apoi și-a deschis ochii, credeam că-și va reveni, dar i-a închis imediat.

“Vorbește-i” mi-a șoptit Tanti.

M-am așezat în genunchi lângă pat și mi-am pus fruntea pe mâna ei, nu mai ardea, dar mâna ei făcută să mă mângâie și să mă alinte zăcea inertă sub fruntea mea. Din tot ce simțisem noaptea întreagă, îmi rămăsese doar durerea. Mă durea inima și pieptul și mâna ei nu era niciunde să mă aline.

“Suntem aici, te rog mami, deschide ochii”. Lacrimile îmi curgeau pe obraz, dar am reușit în continuare să vorbesc, îi spuneam lucruri mici, dintre noi, secrete din copilărie, cu Teddy și elefăntelul meu.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

“Ți-aduci aminte, atunci la mare, când vă așteptam în hol și m-ați găsit cu o pungă de bomboane? Ați fost amândoi atât de supărați, încât nu am îndrăznit să vă spun adevărul, că mi le dăduse o doamnă drăguță fiindcă i-am păzit cinci minute câinele. Atât de tare m-ați speriat, încât nu ați mai reușit să scoateți un cuvânt de la mine.”

“Mami, punga mi-a dat-o doamna aceea drăguță, care avea un câine și stătea pe același palier cu noi, i-am păzit câinele și mi-a dat punga”.

Am închis ochii și într-o clipă eram în holul hotelului mâncând fericit bomboane, mama era bine, deși era supărată pe mine. Tanti se ruga în genunchi la capul patului, auzeam distinct fiecare cuvânt din rugăciunile atât de cunoscute. Mama s-a trezit pe la ora 10. N-a vorbit, dar mi-a zâmbit. A fost mai mult o expresie pe fața ei, care mi-a dovedit că era din nou ea însăși.

Am încercat să nu urăsc, știu că ura e un sentiment distrugător în special pentru cel care o simte, m-a învățat mama, Doamne câte m-a învățat! M-a învățat să exist, să particip la viață, să fiu o frunză sau o floare, să fiu un covoraș de grâu în bătaia vântului, am ascultat cu ea ploaia, tunetul, am simțit picurii ploii pe fața mea și a ei, m-am împărtășit cu soare și cer senin, m-a învățat marea și valurile, am adorat luna, am numărat stelele, m-a învățat constelațiile și să țin capul sus, mi-a dăruit pădurile și clipa unică în care copacii vorbesc sufletului, mi-a adus rouă în frunzele de iarbă, mi-a pus brumă pe obraji, m-a învățat să deschid ochii cu bucurie dimineața și să-i închid în rugăciune seara, m-a învățat să fiu un băiețel curat și curajos, un tânăr mândru, de atâtea ori mi-a alinat sufletul, inima, cugetul, mi-a arătat o mămăruță, un fluture, o libelulă, păsările care cântau doar pentru ea, greierii nopților ei argintii, un vițeluș nou născut ce abia se ținea pe picioare, caii, unicornul alb, zâna zânelor, căldura toridă pe care o lași să te cuprindă și în care înoți, primăvara, zarzării, Teodoreanu, Fred Vasilescu, mama m-a învățat să iubesc, să sper chiar și atunci când nu mai

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

există speranță, m-a învățat culorile curcubeului și albul zăpezii, frig, ski, bățai cu bulgări de zăpadă, mama m-a învățat să privesc oamenii cu bunătate și îngăduință, să fiu aspru doar cu păcatele mele, să nu judec pe alții, dar să mă analizez, să zâmbesc, să râd, să plâng fiindcă e omenește, să cred în minuni, Mozart, Carmina Burana, Hesse, Klimt, Klee și puțin Wagner, Vasile Voiculescu, datorită ei nu urăsc fizica pentru că îl are pe Einstein, matematica lui Russell, apoi epistemologie și poezie, sanscrită, viteza luminii, lumea în treizeci și șase de dimensiuni, doi fac o iubire, Jung, perla și barocul, voință dar nu duritate, mândrie dar nu orgoliu, perseverență nu intransigență și iar iubire, iubirea ca un dizolvant universal, mâinile ei, ochii ei, zâmbetul ei, mama.

Și totuși nu am reușit să nu-i urăsc, au venit doi și aproape m-au smuls de lângă tine.

M-au adus acasă. Au existat locuri teribile, unde oamenii au fost torturați și omorâți, apartamentul nostru, în noaptea aceea, departe de mama a egalat multe din locurile de tortură. Când m-au luat de lângă ea am început să bănuiesc că o vor omorî, dar gândul era atât de atroce, încât l-am alungat.

Știu, tu ai refuzat să crezi, dar mama nu a murit, mama a fost omorâtă. Ai refuzat să auzi, să accepți, pentru că – spuneai tu – e un lucru care nu se poate dovedi. Rigoare științifică. Eu nu aveam nevoie de rigoare științifică, mi-au fost de ajuns ochii mamei, ei mi-au spus că se întorsese, mama nu m-ar fi înșelat cu privirea dacă ar fi fost moartea prin preajma ei. Și nu sunt singurul care cred acest lucru. Tanti, înainte să plec în decembrie mi-a spus:

“Maria nu a murit, a fost omorâtă”.

Eu din dorința imensă de a o vedea vie lângă mine, m-aș fi putut înșela, Tanti nu.

Mama a fost omorâtă pentru că era liantul nostru. Mama era ordinea și echilibrul. Probabil sperau să ne clinească, să te clinească de fapt. Greșeau. Moartea mamei nu știu cât te-a afectat, dar niciodată nu s-a văzut nimic. N-au avut satisfacția să te vadă distrus, disperat,

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

împrăștiat, dornic de compromis, deci de plecare. Nu, tu ai rămas același. Dar nu despre tine este vorba, ci despre ea. Despre ea și despre mine, despre cele 10 – 12 ore în care am fost pe punctul de a pleca în goană la spital, indiferent de consecințe. Numai că în fața ușii erau postate două gorile. Mă uitam din bucătărie, de pe balcon cam cât aș avea de sărit până jos, cât era de urcat până în pod, era inutil, dar erau clipe care treceau, celelalte pur și simplu nu se mișcau. Eram împietrit în timp cu angoasă și durere. Un soi de picătură chinezească, în care picătura cădea, dar imediat se întorcea înapoi și iar cădea, și iar, și iar, aceeași picătură la infinit, aceeași clipă. Picătura chinezească e tortura în timpul normal, imobilitatea timpului este o altă tortură.

Cred că era Tanti la noi, cred pentru că nu mai știu, dar știu sigur că în toată după-amiaza aceea tu nu ai apărut. Nici la masă, nici la cină, n-ai ieșit nici o clipă din biroul tău. Te-ai gândit vreodată că aveam nevoie de tine? Ai fi fost singurul în stare să pătrundă până unde eram și să mă aducă înapoi. Voința ta, dorința ta mi-ar fi putut micșora suferința. Două suferințe alăturate, paradoxal, nu dau una mai mare, ci una mult mai mică față de suferința fiecăruia dintre cei doi.

E o taină pe care tu nu o cunoști. Evident nu o cunoști. E o taină a celor care iubesc oamenii și împărtășesc iubirea lor. Acești oameni știu că suferința poate fi micșorată de iubire. Aș fi avut nevoie de iubirea ta, în fața morții mamei aș fi avut nevoie de iubirea ta. Mâna ta pe creștetul meu mi-ar fi insuflat o energie de care aveam nevoie. Suferind împreună cu tine am fi reușit să o readucem, pe mama, între noi.

Dar am fost singur. De fapt nu am fost singur. Acum îmi amintesc mâna lui Tanti pe creștetul meu. O mână mică, torturată de artroză, dar care m-a condus cu fermitate spre o atitudine demnă, singura atitudine potrivită cu moartea mamei.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Nu pot să nu plâng, astăzi ca și ieri, ca și în fiecare clipă de când a murit, mama îmi lipsește la fel de mult. Dacă ar fi trăit ea, totul ar fi fost altfel, viața mea, viața Anei, poate chiar și viața ta, tată. Am trăit sub semnul nefast al neputinței. Am trecut prin toată gama, de la neputința cu iz de resemnare și până la violența cea mai distructivă. Atunci când nu ești neputincios, ci îți trăiești neputința, poți atinge cu mâinile iadul. Eu l-am atins. N-am putut să-mi hotărâsc viața, n-am putut-o apăra și salva pe mama, am fost orb lângă Ana.

Stăteam la masă și tremuram, un tremur interior și exterior, aveam impresia că mi se mișcă mușchii, stomacul, chiar și creierul în cap, era o dorință imensă de a face ceva, de a participa într-un fel. Nu pot să nu mă gândesc că dacă aș fi încercat să fug la mama, poate aș fi reușit.

Săptămâni întregi am visat cum explodam pe ușă, doar ca să cad în gol. M-am învinovățit până la nebunie că am rămas în bucătărie la masă, în loc să mor în drum spre spitalul mamei, orice ar fi fost mai bine, să fiu bătut, maltratat, împușcat, decât să-mi impun eu acele cătușe invizibile care m-au ținut la masă. Eram din nou tu, acționeam din nou, a câta oară, ca tine, o imagine în oglindă care însă nu este originalul. Puteam în exterior să fac ca tine, interiorul meu însă se comporta complet ca mine. Încă nu venise vremea să fac marea unificare. Câte suferințe, câte dureri doar pentru ca un om să devină el însuși. Treceam de la momente de calm exterior, la altele în care gemeam cum cred că o face un animal rănit. Durerea îmi izbucnea pe gură și pe nări într-un șuvoi subțire de sunete animalice, dar în interior tensiunea rămânea neschimbată.

Doar mâna de pe capul meu a făcut să nu înnnebunesc. Nu mi-a diminuat suferința, ci nu a lăsat-o să crească până la limita în care se transformă în nebunie. Dacă aș fi fost singur aș fi înnebunit. Mâna mi-o amintesc, dar nu și pe Tanti. Cel puțin nu ca prezență fizică.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Ani de zile mama, iubita de ea, a cântat la pian pentru o bătrânică, numai pentru ca fiul ei să nu fie singur în clipa morții ei. Din ce era alcătuită ființa ei? Din ce grăunțe de infinit care a controlat fiecare clipă pe care a trăit-o?

Am supraviețuit acelei zile fiindcă am intuit că acea parte de infinit din ea nu este a nici unei clipe materiale, că a fost și va rămâne mereu, pretutindeni ca să aibă grijă de mine. Doar această credință adevărată m-a ținut în viață și în normalitate. Și am simțit real, obiectiv prezența ei lângă mine, ori de câte ori am chemat-o.

Din păcate ea nu s-a impus niciodată, a așteptat să am nevoie de ea, iar eu am uitat să o chem. Chiar și atunci când ea vorbea în mine din infinit, eu am preferat imaginea Dumnezeuului meu, a ta tată, imagine pământească, falsă, blasfemiatoare.

Apoi Ana și cu mama m-au învățat să te iubesc.

N-am înnebunit pentru că pierdusem ceva prea prețios. Mama era atât de nepământească, încât dispariția ei am putut-o privi ca pe o reîntoarcere din chin la fericirea supremă. Când a trăit mama pe lângă noi se auzeau continuu aripile de îngeri care o înconjurau. Apoi a devenit ea însăși un înger ale cărui aripi îmi zboară prin suflet. Plâng așa cum m-a învățat să plâng, lacrimi care spală, nu otrăvesc. La ora doisprezece și un sfert a sunat telefonul. La început n-am știut ce se întâmplă, nu mai auzisem telefonul în casa noastră de patru ani și jumătate. A răspuns Tanti și când am văzut-o plecând capul, am știut. Nu mai era. Sufletul meu murise. Genuni de durere, valuri nesfârșite, îngheț. Am căzut în genunchi și nu-mi mai amintesc aproape nimic. Frânturi de fraze, gesturi tăiate, chipuri, aceleași chipuri. Tanti și Andra, doar ele.

În ziua înmormântării Andra m-a ajutat să mă îmbrac, ca pe un copil. Crescuse, nu mai era Andra din copac. Atunci am văzut cât de mult se schimbase, îi curgeau lacrimile pe față, dar era frumoasă. Când am fost gata m-am sculat în picioare și am luat-o în brațe. Așa cum o

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

luam pe mama. Numai că mama nu mai era. Am plâns amândoi disperați, unul în brațele celuilalt.

Pe tine nu te-au lăsat să mergi la cimitir. La cimitir ne-a dus tatăl Vicăi. Părinții ei sunt niște oameni ca toți ceilalți, el tehnician dentar și ea asistentă, dar nu am întâlnit oameni care să știe să-și crească copiii ca ei. Andra nu era numai natural dezinvoltă, curajoasă, veselă, ci era așa și datorită atmosferei din casa lor. Mai ales în relația cu noi, părinții ei au fost exemplari: au suportat fără reproșuri toate interogatoriile și chemările la ordine și au lăsat-o pe Andra să facă cum credea ea. Ei ne salutau, niciodată în acel timp nu au venit la noi sau nu am discutat, dar erau singurii nestresați de apropierea noastră. În ziua înmormântării ei au venit cu noi firească, așa cum se purtasera toată viața.

★★★★

redeam că în fața gropii voi muri.

În fața gropii am văzut cu mirare, neverosimil aproape, un grup de oameni. Din grup s-au desprins bunicii mei, părinții mamei: Alexandru și Oltea. M-am trezit în brațele lor, Oltea mirosea a mama, zâmbetul lui Alexandru era soarele meu. Strânși unul în celălalt am plâns. Plângeam nu numai pentru ea, ci pentru tot ceea ce ni se furase. Abia acolo mi-am dat seama cât îmi lipsiseră și m-am gândit la femeia frumoasă și tânără, moartă fără să-i mai vadă. Și ei doi, săracii, care în patru ani deveniseră niște bătrânei.

Atât de tare mă îndepărtasem încât nu mi-am mai adus aminte că îi am și pe ei, poate lucrurile ar fi stat altfel dacă mi-aș fi amintit la timp de cei doi bătrânei atât de dragi.

Sunt atât de egoist, ți-am vorbit pagini întregi despre mine, cum am suferit, cum am disperat, atât de puțin m-am gândit la ei.

Mama era singurul lor copil, lumina ochilor, viitorul ei trebuia să fie pur, clar, senin, fericit. Toate au mers invers: plecarea ei definitivă la București, căsătoria cu tine care i-a îndepărtat mai mult decât orice depărtare spațială. Își închipuiau probabil că mai mult nu se

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

putea, dar s-a putut. Patru ani în care nu ne-au văzut și nu ne-au auzit, în care singurele vești despre noi erau de la Europa Liberă, în care și ei, la rândul lor, au fost urmăriți, speriați, agresați. Și nu s-a terminat aici: mama a murit fără ca ei să o revadă. Doamne, în toată durerea pe care o simțeam m-a cuprins o milă nemărginită pentru ei, eu trăisem în preajma ei, eu m-am umplut zilnic de prezența ei, de glasul ei, de zâmbet, ei nu mai aveau decât câteva amintiri, vechi de cel puțin patru ani.

Am plâns toți trei strâns îmbrățișați, pentru tot ce pierdusem. Aș fi vrut să pot să-i fac să împărtășească cu mine toate amintirile mele despre ea, să-i încălzesc cu căldura ei, să-i bucur cu spiritul ei, să-i alin cu generozitatea ei nemărginită, să-i înseninez cu zâmbetul ei. A trecut prin mine în miile de feluri în care o simțeam, am închis ochii și am rugat-o să-i aibă în pază pe cei doi bunici bătrâni și triști. Cât a trăit mama a suferit constant pentru ei, erau mereu prezenți în gândurile ei și în discuțiile noastre. Îmi povestea întâmplări mari și mici în care ei erau mereu prezenți, bunicii erau veseli și vesele erau și poveștile ei, dar eu știu că în sufletul ei plângea de fiecare dată când povesteam despre ei.

În camera ei am găsit sute de scrisori. Le scrisese în fiecare săptămână, timp de patru ani și jumătate. Am recitit toate scrisorile, nu era un act de indiscreție, era doar dorința imensă de a mi-o aminti. Cu scrisorile ei dulci și dragăstoase, în care povestea viața noastră din fiecare săptămână am reușit să adorm după două luni de insomnie atroce.

“Barbu a împlinit astăzi optsprezece ani. Băiețelul meu cuminte, e bărbat. Nicicând nu am mai avut o stare atât de ciudată, de ambiguă: durere și fericire. Nu fericire resimțită ca o durere, ci amândouă sentimentele independente, concomitente, la fel de puternice, antagoniste, dar izvorând din același loc. Băiețelul meu pe care l-am dus de mână nu mai este decât în mine, durerea mea este copleșitoare, bărbatul din fața mea este noul băiat de care sunt extrem de mândră.”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Mi-a fost rușine să-ți arăt scrisorile, mama era atât de liberă, își arăta atât de explicit sentimentele și descria stările, încât deși pentru mine cel adevărat era o minune, pentru mine cel asemeni ție erau stânjenitoare. Ele m-au salvat, dar nu aș fi putut să ți le arăt. Astăzi ți le dăruiesc și pe ele, cu acordul bunicilor am făcut o copie după ele, pe care ți-o trimit. Este un act de restabilire a valorilor, mama este cea din scrisori, cea din mine și nu ființa rece pe care tu te-ai străduit să o vezi. Fiecare, din punctul lui, vede această trecere prin viață spre moarte în modul lui unic. Pe mama o pot vedea într-un singur fel pentru că eu am fost și voi rămâne pe veci copilul pentru care ea a fost un Univers întreg.

Nici eu nu o văd pe mama în totalitate, nu știu nimic, sau aproape nimic despre ea ca femeie, ca iubită, ca femeie iubită sau îndrăgostită, dar indiferent cât de restrânsă este privirea mea asupra ei, nu pot să o gândesc altfel decât ca pe un om moral, bun, cu o natură intrinsec fericită, gingașă, sensibilă, slabă și tare în același timp, cu o bogăție sufletească inimaginabilă, de o finețe intelectuală remarcabilă, dar care putea fi la orice nivel nu pentru că se cobora, ci pentru că știa să-i ridice pe ceilalți. Mama râdea cu ochii și dinții îi scânteiau, inima ei o vedeam în trilurile lungi ale râsului ei, mama era un loc special al Universului în care se contopeau materialul și imaterialul, trăia dar și simțea, gândea și intuia, era justă, dar nu dură, iar când greșea era singurul om matur pe care l-am văzut cerându-și scuze față de un copil. Oricât de mic, imatur sau neexperimentat aș fi fost, știu că imaginea mea despre mama era corectă pentru că eu o simțeam, tu, în schimb, încercai să o vezi așa cum ai fi dorit tu. Și nu pot să nu sper că într-un moment unic de uitare tu ai luat-o de nevastă tocmai pentru că ai fost încântat de ea, de bogăția ei, un moment în care toate inhibițiile tale au fost anulate de natura ei și în care ai respirat și tu câteva clipe liber.

Mama nu era o femeie tare, urăsc această idee. Era în primul rând femeie, dar era construită ca o pagodă japoneză. Poți mișca pagoda cu mâinile, numai cu forța ta, cu toate

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

acestea nici un cutremur nu reușește să o dărâme. Mama era un echilibru. Datorită ei, eu astăzi sunt, am supraviețuit întreg lungilor încercări și am greșit doar atunci când am acționat ca imagine a ta și nu ca un produs al mamei.

Mama a greșit într-un singur loc, propria ei adorație față de tine a făcut-o să nu vadă efectul distrugător pe care îl avea adorația mea pentru tine. Această greșeală a făcut-o să nu aprecieze corect situația și să nu o poată îndrepta. Ea te vedea pe tine într-un mod asemănător cu mine, ca pe Dumnezeu, dacă ea te-ar fi iubit ca pe un om, nu m-ar fi lăsat să te ador, m-ar fi făcut să te iubesc. Ea care m-a învățat iubirea nu a văzut că noi nu te iubeam într-un mod duios și senin și nu a înțeles că adorația este un păcat atunci când nu i adresează lui Dumnezeu.

Era preocupată de mine pentru că instinctiv simțea că ceva nu era în ordine, dar nu a reușit să înțeleagă ce. În perioada discuțiilor cu facultatea, de nenumărate ori, m-a sondat, vroia să înțeleagă dacă eu vroiam cu adevărat să merg la fizică sau o făceam din obligație. Ea simțea că este o obligație, dar neavând tot adevărul nu găsea nici o rezolvare. Singura problemă pe care mama nu a rezolvat-o. Sunt convins că era doar o chestiune de timp și dacă ar fi avut acest timp, ar fi găsit o cale să mă salveze de tine și de mine, rezolvarea stătea însă în a-și rezolva propriile ei probleme cu tine. În timpuri normale le-ar fi găsit, ar fi avut curajul să recunoască că nu te iubește și că își dorește să fie liberă sau să ceară altceva de la tine, când a început povestea noastră ea era la un pas de a desluși adevărul din ea, dar evenimentele au obligat-o să-și ascundă și mai adânc, să-și reprime, chiar, această voință de eliberare. A făcut-o exemplar, cu curaj știind că se sacrifică, dar neînțelegând că mă sacrifică și pe mine.

Eu am depins mereu de voi, într-un fel sau altul niciodată nu am avut șansa de a fi independent. N-am avut nici măcar micile ocazii pe care le au copiii: excursii, tabere,

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

petreceri, prieteni, eu am fost, în special la anii hotărâtori ai adolescenței complet scufundat în familia noastră. Nici măcar tragedia cu mama nu m-a făcut să mă trezesc. Cordonul meu ombilical nu a fost retezat la moartea ei, am continuat să-l târăsc după mine ca un leș îngrozitor. Greșeala mea ține de ceea ce sunt eu, sunt un om nehotărât, slab, fără voință, supus unei dominații devastatoare. Eu ar fi trebuit să ridic capul și să-mi urmez viața mea, dar nu am făcut-o. Nu-i pot spune comoditate, îi spun mai degrabă lașitate, masochism.

Într-un fel și mama era în aceeași situație, dar ea a murit înainte de a ajunge la o criză care să-i pună în discuție valorile și viața alături de tine, tată. Moartea a oprit-o să facă ceea ce sunt sigur că, până la urmă, ar fi făcut. Era în firea ei să rezolve lucrurile, problema odată conștientizată ar fi devenit un teren de luptă și ar fi luptat. Dacă eu astăzi înțeleg și gândesc este pentru că ea m-a învățat să le fac și sunt sigur, absolut sigur, că și ea ar fi avut momentul acesta de lumină. De aceea ceea ce îți scriu este și în numele ei.

După ani în care sufletul mi-a fost contorsionat de sentimente prea mari, nejustificate, nefolositoare, am acum o stare de liniște și echilibru în care se afla iubirea pentru tine.

Eram în fața mormântului ei și ea a trecut prin mine. A fost doar o clipă acolo, o clipă făcută să nu-mi pierd mințile. În jurul nostru mai erau câteva persoane, pe toți îi știu, deși eram într-o stare de semiconștiență am reținut exact pe fiecare care a fost atunci acolo, erau colegi de-ai ei de la Măgurele, de la Institut, oameni care o iubiseră, care au trecut peste frică pentru a fi cu noi. Doamne, ce recunoscător le eram. Mormântul ei era plin de flori, nu coroane, ci flori, nimeni nu s-a gândit să-i aducă o coroană pentru că mama era specială și toți o receptau în acest fel.

Am plâns cu toții, toți au plâns-o dar într-un fel anume, atmosfera nu a fost una cu lumânări, bocete și îmbâcseală, ci o comuniune sufletească în tristețe. Am suferit în înălțimile sufletului ei și a locului de lumină în care ajunsese și nu ne-am coborât la ceea ce eram

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

fiecare dintre noi. Deși acolo aș fi putut urî extrem de ușor, acest lucru nu s-a întâmplat pentru că ea a fost prezentă între noi și ne-a umplut inimile de regret și tristețe și amintiri frumoase. Sunt fericit că m-a scăpat de ură și frustrări deși am știut, am fost conștient, că mama nu m-a părăsit ci a fost omorâtă. Pentru că a fost omorâtă. Mama mea Maria a fost omorâtă. Omorâtă și: “da, tată, am toate dovezile din lume de care am nevoie”.

Tu crezi într-un rău îndreptat împotriva rațiunii și a cugetului, un rău nu lipsit de logică, ci având o altă logică, acționând totuși ca un sistem. Un sistem al răului. Eu cred într-un rău visceral, celular, care neagă informațiile vieții, care distruge esența vieții și nu rațiunea. Răul rece și calculat este inefficient, eficient este răul biologicului, la temperatura corpului uman, acela care nu-ți interzice să gândești, ci îți pervertește chimismul gândirii, cel care sapă prin interiorul cel mai afund al ființei. Am crezut într-un rău îndreptat împotriva rațiunii, astăzi știu că e cel mai ușor de suportat. Ana mi l-a dezvăluit pe celălalt, tortura bestială, viscerală, trădarea călduță, vâscoasă, alunecătoare, simbolul răului inconștient mai puternic decât orice conștientizare a răului. Credeam că trecusem toate probele, că știam răul pe toate fețele, cu toate măștile, răul subteran și răul punctat pe cer, știam doar ce trăisem noi. Noi am trăit un rău care erodează, dar nu invadează și nu pervertește. Credeam că noi am trăit răul, când de fapt am trăit doar o formă a lui.

Care e diferența? E enormă, pe mama au omorât-o, pe mama mea cea pură au omorât-o, dar nu i-au omorât sufletul. I-au distrus carnea, nu esența. Pentru ea suferința noastră a fost un loc de înălțare și nu unul de cădere. Am avut senzația că noi trei suntem invincibili, dar nu e așa, am fost doar feriți de răul celălalt. Acum, din acest punct, spun că nu avem voie să judecăm, noi am avut un noroc pe care alții nu l-au avut. Bărbați și femei curați și decenti care nu au rezistat și nu pentru că erau slabi, ci pentru că erau puși față în față cu absurdul,

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

negarea vieții, a demnității biologice, negare care opera la nivelul celulei. Nu exista apărare sau tărie sau voință.

Comunismul a fost un viciu, o perversiune, oamenii sunt înclinați să uite, să privească doar povești ca ale noastre în care binele învinge răul, dar acestea sunt mici întâmplări la suprafață, mai departe puțini au curajul să vadă, să coboare, să se afunde. Pentru că se murdăresc. O astfel de explorare este cu mari riscuri, dar nu vom reuși să ne curățim decât atunci când vom merge până la capăt.

★★★★

 în ziua în care a murit mama a început altceva în viața mea. Un alt interval. M-a urmărit o imagine matematică, un interval deschis pe care îl străbați și oricât de mult te-ai apropia de capătul lui niciodată nu-l poți atinge, nu poți scăpa, evada, trece dincolo. Îmi părea că niciodată nu va exista un capăt, un punct care să încheie ceva și în același timp să înceapă altceva.

Am intrat la Fizică. M-au primit la facultate fără probleme și visul meu secret cu cărbunii s-a destrămat. Visam uneori că descarc camioane întregi pline de cărbuni și aveam o senzație plăcută de oboseală voluptoasă, în vis aproape pluteam pe marginea lucrurilor și-mi simțeam brațele și picioarele îngreunate, dar totuși libere pentru că mă puteam mișca și puteam simți durerea cu ele. Era o contrapondere a durerii celeilalte pe care o purtam cu mine. La armată nu m-au primit. Am căzut la examenul medical, eu de 1,85 între doi piperniciți slabi cu ochelari care probabil au fost trecuți cu brio. Am intrat la facultate pentru că nu am avut nici o emoție, nu numai că-mi era indiferent, ba chiar, mi-ar fi plăcut să pic. Am știut însă și nefiindu-mi deloc frică am făcut mai mult decât mulți care știau mai bine, dar le era frică. Am stat în Amfiteatru în spatele unui băiat care transpira îngrozitor. Înainte de fiecare examen m-am gândit la el încercând să-l calmez. Aș fi vrut să-i pot pune mâna pe umăr și să-i spun ceva, dar mi-era atât de frică să nu-i fac rău încât m-am abținut.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

L-am căutat o vreme printre colegii mei fără să-mi dau seama că eu eram cu fetele de o vârstă și mai mic cu un an decât băieții care veneau din armată.

Andra a intrat la drept și din nou am admirat-o nebunește. Pentru că nu a contat că Dreptul e o facultate “dubioasă” din categoria celor care nu ai voie să le faci “fiindcă, Barbule, noi nu facem compromisuri”.

Andra a intrat la drept, șaptesprezece pe un loc. Ne-am dus seara să vedem rezultatele. Eu mai înalt și voinic am răzbit până lângă liste, am văzut-o imediat. Nu era greu pentru că era printre primii. Ce bucurie m-a cuprins, în fața listei cu numele meu nu simțisem decât indiferență, aici însă am fost invadat de un sentiment copleșitor de fericire, eram mândru de ea, fericit pentru ea, pentru că Andra își îndeplinea un vis. Am luat-o în brațe fără să mă gândesc ce fac. Abia atunci am realizat cât eram de înalt față de ea. Crescând odată cu ea, niciodată nu m-am uitat la ea altfel decât la o camaradă, la egalul meu chiar și la înălțime. Cred că se citea pe fața mea victoria pentru că Andra a început să râdă, o învârteam și râdeam amândoi.

Era un moment intens, unul dintre puținele complet libere și fericite, am simțit victoria ei și sentimentul de împlinire pe care îl ai pe vârf. Ne-am plimbat o jumătate de noapte ca doi copii năuci, fără să ne pese de ce s-ar fi putut întâmpla, am fost în Cișmigiu și în Herăstrău, am rupt frunze din copacii de la Șosea. Mi-am imaginat ce ar însemna să fiu liber, să iubesc, să am inima ușoară de tristeți, dar plină de sentimente, să pot să sper, să-mi doresc să visez. Mi-era ciudă pe mine că nu sunt îndrăgostit de Andra și uitându-ne unul la celălalt am știut că amândoi am fi vrut să fim îndrăgostiți unul de celălalt, dar nu eram. Am râs din nou ca în copilărie. Prea mult am stat în copac cu ea, prea intim ne cunoșteam pentru ca magia dragostei să mai poată opera în noi. Ne iubeam îngrozitor, dar era o iubire prea fără patimă

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

sau dorință. Și regretam, dar în același timp ne și bucuram pentru că simțeam așa unul pentru celălalt, mergeam de mână, știam ce gândește, ce simte, dar nu o iubeam.

Î-am povestit Andrei de mama, prima oară când vorbeam de mama, de când murise. Era o noapte adâncă fără stele și lună, dar imaginea mamei o ilumina. Trăisem câteva ore de bucurie, în urma lor nu eram trist sau vinovat, din contră, cumva îmbogățit pentru că am realizat, la câteva luni de la moartea mamei, că o ființă ca ea nu trebuie evocată, ci trăită. Mama nu era o amintire pe care o rememoram ci o stare de spirit obiectivă, prezentă în sufletul și mintea mea. Era moartă, tată, și totuși îmi lăsase un infinit din care să trăiesc până la capăt.

Încerc să-mi aduc aminte o clipă trăită cu tine în acele câteva luni după moartea ei, este imposibil ca tu să nu fi înțeles ce a însemnat moartea ei pentru mine și totuși am continuat viața în același ritm. Tanti venea dimineața și gătea, cu timpul a ajuns să mănânce cu noi, după masă eu strângeam și spălam vasele, apoi spălam rufe, făceam curat. În tot acest timp și tu ai făcut multe din treburile casei, dar niciodată, absolut niciodată în prezența mea. Le făceai când eram la școală sau când ieșeam din casă, totdeauna singur, niciodată cu mine. Aș fi vrut să facem împreună, orice, să spălăm vasele sau să triem rufe, să facem mâncare sau curat, oricare din treburile plictisitoare ale casei ar fi devenit o sărbătoare dacă ai fi făcut-o cu mine. M-aș fi bucurat pentru orice, aș fi acceptat totul. Sigur, explicații pot găsi cu sutele. Din nou dreptatea ta era dreaptă doar în lumea ta. De asta nu l-am suportat pe Kafka, prea tare seamănă cu ceea ce trăiam eu, lumea din Kafka este coerentă, se articulează în interiorul sistemului ei, doar pentru cineva din afară este absurdă. Am fost obligat să trăiesc în două lumi absurde, una a ta și una a comunismului, nu am fost doar cititor, ci am participat, am fost aruncat de colo-colo ca o minge mânăuită de alții, eu nu spun că lumea ta e absurdă, ci doar că pentru mine o lume fără dragoste este absurdă.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Absurdul e relativ și ține clar de modul în care îmi văd eu realitatea, eu nu fac o judecată de valoare obiectivă asupra lumii tale, ci una profund subiectivă, dar este judecata mea, aceea pe care o folosesc eu când vin în contact cu lumea ta. Pe altă parte, în lumea cealaltă, comunismul, au existat zeci și sute de situații ca în “Procesul” sau “Castelul” în care se pierdea logica intimă a vieții, a moralei, a rațiunii. De multe ori cei implicați nu sesizau absurdul și deveneau rotițe în uriașul angrenaj, erau obligați să devină părți componente ale absurdului în schimbul supraviețuirii. Toți am fost într-un mod sau altul ceva din mașinăria aceea odioasă, nimeni nu a scăpat, nici nebunii din casele de nebuni, nici copiii din grădinițe. Oamenii cei mulți nu visau mare lucru, pentru ei libertatea era salam, televizor fără Ceaușescu, acești oameni nu știu că libertatea e o starea interioară de care au nevoie pentru coerența realității exterioare. Realitatea exterioară s-a schimbat, dar oare acești oameni s-au racordat la ea? Din punctul de vedere a mii de ani de umanitate ei au trăit absurdul, dar câți au înțeles ce s-a întâmplat și câți știu că este necesar să se schimbe?

Am să-ți transcriu, tată, o poezie a fetei mele, Ana, cea care nu m-a meritat:

“Trăind cu mine-alături o altă-nfățișare
Nu reușesc acumă complet să mă despart
Sfâșiat îmi simt adâncul de frică, remușcare
Căci am trăit neantul pe care îl uram.
De-ar fi un mod anume să redevin eu însămi,
De-ar exista pe lume o taină să o spun
Neantul să dispară pe veci în colbul lumii
Iar eu, în mine, singur, de-a pururi să rămân.”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Aceasta este fata care nu m-a meritat, ea a sintetizat perfect ceea ce eu am încercat să-ți spun, noi am trăit neantul, absurdul, cum crezi că putem continua să trăim fără să ne schimbăm?

Am crezut că e de ajuns să dispară comunismul ca lucrurile să intre în normal, așa ai crezut tu, așa am crezut eu. Am greșit. Eu îmi plătesc acum greșeala și mă pregătesc să plec.

Mama ar fi știut. Ar fi știut nu cu rațiunea, ci cu instinctul și iubirea din ea. Oamenii care erau încărcăți de iubire, de sentimente pozitive s-au schimbat imediat, fără efort, fără a avea nevoie de un proces lung de obiectivare și transformare, mama era dintre aceștia.

Și Andra este dintre ei. Am încredere în Andra mult mai multă decât în tine. Aș fi vrut atât de mult să mă bucur cu ea de fiecare succes pe care îl va avea, să râdem ca altă dată din tot sufletul, dar atenți să nu cădem din copac.

M-aș fi putut întoarce spre oricine ca să cer un sfat: spre Andra, spre bunici, spre mama. Eu, constant cu mine însumi, m-am întors spre tine.

Ar fi fost de ajuns să mă întorc spre mine.

Cum e posibil ca un tânăr să nu știe că trăiește, să nu cunoască noțiunea de eu?

Și mereu, iar și iar aceeași întrebare, de ce nu putem să ne trăim viața și suntem trăiți de ea?

Am intrat la facultate și nu pot să nu-mi aduc aminte de fețele colegilor mei. Ca și pentru Andra pentru cei mai mulți facultatea era un țel atins, ce fericiti erau, amfiteatru, profesori, domnilor studenți, un aer de respect, o altă vârstă. Erau încă elevi, dar se străduiau să-și depășească starea. Nu se simțeau studenți și cereau obiectelor din jur să le transfere statutul de studenți, amfiteatrul, profesorii, aerul de respect. Eram exclus nu numai fizic dintre ei dar nu puteam nici măcar să împărtășesc cu ei bucuria simplă de a-mi fi atins un țel. Pentru că fizica nu era țelul meu.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Eu nu simțeam nimic. Citesc într-o scrisoare de-a mamei:

“Barbu vrea să facă fizică. Oare Barbu vrea să facă fizică?”

Perfect ca de obicei. Mama a încercat de câteva ori să mă descoasă, să vadă cât de adânc doream eu fizica. Ca toate procesele din mine, în care erai și tu implicat, și problema facultății se afla într-o ambiguitate totală: doream altceva fără să fiu pe deplin conștient și uram fizica cam în același mod. Nu știu cum să-ți explic. Ca o bibliotecă în care ai două rânduri de cărți, cărțile din spate există, știi că există, dar nu le poți citi titlurile sau autorii, chiar și existența lor este sub semnul întrebării pentru că tu nu poți vedea decât ce scrie pe primul rând. Ca să vezi orice carte din al doilea rând trebuie să scoți una din primul rând, doar așa și numai așa al doilea rând capătă existența reală. Dorințele mele erau aspru cenzurate de tine...în mine.

Dorințele mele: filosofie sau drept sau limbi, dar ar fi trebuit să te pun pe tine în altă parte. Nici mama nu a înțeles complet cât eram de subjugat de tine pentru că dacă ar fi înțeles s-ar fi înspăimântat și m-ar fi ajutat. Se pune problema în ce măsură ești tu vinovat de o reflectare a ta într-un adolescent, s-ar putea crede că vina este a propriei mele sensibilități, a modului în care am perceput eu viața, figura ta, situația noastră. Numai că nu este așa. Un asemenea model tiranic se impune doar acolo unde nu există o comunicare bazată pe dragoste. Dragostea și comunicarea sunt modul în care poți să crești un copil fericit, sigur de el însuși, capabil să-și trăiască viața și să o conducă după propria lui voință, un tânăr care să-și facă propriile lui succese dar și propriile lui greșeli. Intransigența este a ta, tată, până am reușit să o scot din raft și să văd în spate îngăduința, răul era deja făcut.

Nu te acuz pe tine, aș fi vrut să fie altfel, să trăim altfel noi doi, noi trei, dar vinovat sunt doar eu. Eu, pentru că viața aceasta era a mea. A existat propria mea slăbiciune pe care s-a putut altoi imaginea ta, apoi nesiguranța mea, dorința de a trăi după un model, lipsa mea de hotărâre și curaj.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

În noaptea în care a murit mama ar fi trebuit să fug la spital, cu orice risc. Am spus-o și mi-o voi spune până la capăt. Ar fi fost gestul meu, tu ai scris o scrisoare, era modul tău de a protesta, eu ar fi trebuit să sparg o barieră chiar cu riscul vieții, atunci am trecut pe lângă șansa de a mă găsi într-un gest de curaj, curaj inutil, dar nu mai inutil decât gestul tău. O singură diferență: m-aș fi pus în pericol doar pe mine. Remușcarea că nu am fugit la spital m-a urmărit în fiecare clipă și a devenit ideea care m-a condus zi de zi: trebuia să fug. Nu știu sigur când sau cum s-a transformat din remușcare în idee, dar într-o zi am simțit-o clar în mine, ca și când ar fi fost acolo dintotdeauna.

Mergeam la facultate, stăteam șase ore la seminarii și cursuri, mă întorceam, mâncam, dormeam, dar nu mai existam decât în planul ideii. Doar acolo eram bine, în largul meu. Acolo undeva era și mama, acolo era libertatea fără de care nu mai puteam trăi. Nu mai puteam trăi. Nu aveam vreo speranță că s-ar putea schimba ceva, dar în același timp simțeam că preferam să mor decât să mai trăiesc așa. Un an de facultate, în liceu mai existaseră geografia și psihologia, astronomia, chiar și chimia. Aici nimic, fizică, matematică și iarăși fizică. Mă duceam aproape cu plăcere la socialismul științific numai fiindcă era altceva. Nu ascultam ce se vorbea, dar măcar nu vedeam table pline de formule.

Andra era îndrăgostită și eu deosebit de gelos. Nu știu cum eram gelos, dar eram. Nu o iubeam, dar fata asta îmi aparținuse mie și acum o vedeam cu alt băiat. De fapt eram pur și simplu invidios pe libertatea ei de a iubi, de a fi fericită. Ne vedeam mult mai rar, dar ne vedeam pentru că Andra venea, uneori, seara târziu mă striga și-mi povestea absolut tot ce făcuse. Îmi devenise greu să o ascult, erau lucruri pe care și eu aș fi vrut să le trăiesc, dar totuși o ascultam pentru că era singurul om care îmi vorbea despre viață și dragoste. Îmi povestea de școală, de prieteni. Continuam să ne vedem și în pom. Eram amândoi de

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

nouăsprezece ani și totuși ne urcam seara în pom pentru că acolo era unicul loc în care eram siguri că nu suntem ascultați.

Sesiunea din vară a fost cumplită, aveam impresia că mănânc fân, o senzație continuă de sufocare. Ajunsesem la durere fizică. Durere fizică din cauza fizicii. Mă apăsa de fapt întreaga situație în care trăiam și fiindcă nu-mi dădeam voie să recunosc că nu mai puteam suporta, fizica devenise simptomul răului meu cel profund.

Într-o seară, în copac, am izbucnit.

“Eu plec.”

Andra s-a uitat calmă la mine, mă așteptam să protestez, să încerc să mă opresc, orice, de fapt o cunoșteam doar atât cât vroiam să o cunosc, nu cât era ea. Ea era așa:

“Era timpul, Barbule!”

Dacă nu am fi fost în copac aș fi luat-o în brațe doar ca să simt pe cineva care gândea ca mine, doar pentru că se gândise la mine.

“Ce ai vrea să faci?” m-a întrebat.

Direct, simplu, așa cum ar trebui tratate multe probleme. Eu eram încă extrem de departe. Aveam fel de fel de planuri onirice, imposibile, dar nici unul simplu, palpabil, coerent.

Andra era un conducător înăscut.

“Există două căi: unu, iei pașaportul și biletul de avion și încerci să pleci pur și simplu în America, și doi, o tai în țară și te ascunzi undeva.”

Am început să râd, dar un lucru e sigur, Andra ar fi ales unul dintre planuri și l-ar fi dus la bun sfârșit.

“Crezi tu că ăștia m-ar lăsa să plec fără tata?”

“Nu știu, mă gândesc de-mi iau foc creierii, tot timpul mă gândesc dacă te-ar lăsa să pleci singur și zău, nu știu. Înclin să cred că nu te-ar lăsa.”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

“Măcar s-ar întâmpla ceva, i-aș înfuria, m-ar închide, m-ar bate, orice.”

“Nu fii prostuț – a răs Andra – scopul nostru e să scapi, nu să te închidă sau să te omoare.”

Scopul nostru – Andra avea viața ei, școala pe care o adora, iubitul ei și totuși scopul era al nostru, al meu și al ei.

“Barbu, ai suportat șase ani toată treaba asta, nu-i voie să te grăbești, trebuie să ne gândim la un plan perfect sau măcar unul care să aibă șanse de izbândă.”

Așa a început perioada planurilor.

Andra era neobosită. Într-o zi a venit și mi-a explicat cum se putea trece prin Universitate, puteai intra în stație pe bulevard și pe undeva, pe la etajul cinci ajungeai la matematică și ieșeai la Arhitectură. Nu era mare lucru, dar mi s-a părut ceva colosal. Îmi imaginam o evadare ca în filme: dispăream pur și simplu în Universitate și de acolo libertatea. Numai că în față la Arhitectură nu mă aștepta nimic. Aveam multe capete de plan, dar lipsea esențialul, nu aveam unde să scap. America era o soluție, dar a sta în țară pe undeva ascuns nu prea aveam unde, în afară de bunici. Aș fi fugit la bunici, atât de tare îmi doream să-i văd, dar gândul că le voi face doar neazuri îmi stăvilea orice impuls. Îi visam noaptea, erau unica legătură materială cu mama. M-aș fi dus să-i văd, să-i îmbrățișez doar câteva clipe. M-aș fi plimbat prin țară, oricum, chiar și pe jos, mă visam în Maramureș, în iarbă într-o zi de vară, la Mănăstiri, liniștea de la Agapia, curățenia, toaca pe înserat, mirosul de ceară și tămâie în răcoarea bisericii, în Deltă pescuiam printre stuf într-o barcă veche a unui turc, la mare aș fi înotat până departe în larg sau aș fi zăcut ore în șir pe nisipul ud acolo unde se sparg valurile, aș fi mers la Târgu-Jiu la Brâncuși și la Cozia, mama iubea barocul și Timișoara, aș fi trecut pe la Timișoara pentru ea, pe la Sibiu pentru mine, la Brașov pentru străduțele acelea înguste și incomode, dar teribil de romantice și pentru Bach la Biserica Neagră, fiecare colț al țării l-aș fi

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

străbătut cu bucurie. Cu câtă indiferență sau neatenție am umblat peste tot, cu ochi grăbit, cu inima indiferentă, repetam fiecare clipă care trecuse și din care nu păstrasem nimic.

Singurul lucru pe care l-am rezolvat a fost o eventuală evadare din casă. Tanti, ea era una dintre complice, avea geamul de la dormitor spre gardul dintre noi și vecinii din spate, cu o frânghie aș fi putut coborî până pe gard și de acolo în curtea vecinilor, casa din spate dădea pe o altă stradă care era complet nesupravegheată. Rezolvasem și problema frânghiei, o confecționam pe loc, în noaptea evadării, din cearceafurile albe, scrobite din șifonierul lui Tanti. Andra avea o vopsea de păr neagră, trebuia să o folosim, apoi niște ochelari vechi cu rame de baga, câteva tampoane în gură și un costum vechi din garderoba unui soț mort de patruzeci de ani. Totul era gata, complicele mele așteptau momentul cu nerăbdare, doar că dincolo de stradă nu exista nimic. Urcam și coboram frânghia în sala de sport și-mi imaginam noaptea în care voi coborî din dormitorul lui Tanti pe gard și de acolo, în curtea vecinilor. De atâtea ori m-am gândit la plan, încât, precum în poezia lui Desnos, planul meu și-a pierdut realitatea. Mama mi-a repetat poezia, încât am învățat-o în timp pe de rost:

“J'ai tant rêvé de toi
Que tu perds ta réalité.”

Un lucru prea intens visat se transferă din realitate în tine și dacă ești pus față în față cu obiectul real nu-ți mai este atât de apropiat ca cel din tine. Poate de asta nu am putut să trăiesc, atât mi-am visat să fiu liber încât atunci când am devenit, nu am mai fost în stare să-mi trăiesc libertatea, continuam să trăiesc varianta mea de libertate, unica pe care o mai recunoșteam și care era legată pe vecie de tine tată.

Viața fără mama a fost un calvar. Trăisem în culori, după moartea ei totul a devenit gri. Nu mai existau nici măcar albul sau negrul. Trăiam într-un cenușiu searbăd și fără sens, din care mă scoteau punctual Andra și Tanti. Comploturile cu ele erau momentele pe care le așteptam

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

cel mai tare. Tanti era îngrozitor de fericită pentru rolul major pe care îl avea în fuga mea. Totul era pregătit, foarfecele, cearceafurile, costumul. Mergeam uneori împreună la cumpărături și atunci discutam în voie.

Mă gândesc acum cât de înfundați eram în ceață, dacă nici o clipă, nici unul dintre noi nu se gândea că ar fi posibil să evadăm toți, în bloc din comunism. Europa de est se mișca, fierbea, Rusia era a lui Gorby, doar noi rămâneam nemișcați.

Îl uram pe Ceaușescu cu o ură grea, neagră, masivă, dar mă feream să mă gândesc la el pentru că eram cotropit de ură. O vreme am vrut să îl omor. Alte scenarii, mai imposibile decât cele cu evadarea, dar care îmi făceau foarte bine. Era un mod simplu de a muri. Evadare sau moarte, îmi devenea tot mai clar că trebuia să aleg, într-un scenariu puteam foarte bine să-mi propun evadarea și să mor în final. Vroiam să fac o bombă, dar așa ceva nu e posibil decât în filme. Nu mai aveam nici făină sau zahăr, cu atât mai puțin componentele unei bombe.

Sub pretextul că suntem ascultați ajunsesem să ne reducem conversațiile aproape la nimic. Vorbeam banalități, iar eu, în interiorul meu, fierbeam de întrebări fără răspuns. Aș fi vrut să discutăm de Platon și Aristotel, de Kant, vroiam să citesc filosofie, dar mi-era frică să iau o carte pe care tu ai putea dori să o citești. O absurditate, ca orice lucru dintre noi; nopți întregi am visat că iau "Banchetul" din raft, dar rămânea un vis. Ce s-ar fi întâmplat dacă ai fi dorit să citești chiar atunci "Banchetul"? Ai fi venit în camera mea și l-ai fi luat.

Aș fi vrut să-mi petrec după-amiezele cu tine în birou, poate chiar să fumăm o țigară, aveam douăzeci și unu de ani, eram un bărbat și tu mi-ai fi putut acorda acest statut primindu-mă în compania ta. În fiecare zi după prânz speram că vei spune ceva și de fiecare dată eram la fel de dezamăgit.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

După un astfel de prânz am ieșit cu Tanti după cumpărături. Cumpărăturile deveniseră un chin, un stres continuu, dar în după masa aceea eram prea supărat ca să-mi mai pese de cozi și îmbulzeală. Am izbucnit și i-am vorbit lui Tanti de tot necazul meu, mi se părea că nu sunt demn de tine, de aceea nu mă primeai în lumea ta, nu reușeam nimic special, școala era un chin, iar tu, tatăl meu genial nu puteai fi decât disperat cu un asemenea eșec de fiu. Eram agitat și nervos, mă învinuiam și mă condamnam.

Tanti mi-a pus mâna pe braț, un gest care-mi amintea de mama.

“Stai, puiule, stai – mi-a spus, nu-i chiar așa. Tu ești un tânăr de douăzeci și unu de ani, ai tot timpul să faci ceva cu viața ta, tatăl tău ar trebui să se apropie de tine.”

Aproape am urât-o. Ea spunea exact ce nu-mi dădeam voie să-mi spun eu cu glas tare, negam cu violență conștientă aceste gânduri și uram pe bătrânica care avea curajul să mi le spună.

“Barbu – mi-a spus atunci – tu ai suferit destul, trebuie să faci ceva. Gândește-te un pic doar la tine, la cel care ești tu, desprins de familia ta, de obligațiile care le ai față de tatăl tău. Tu ai o obligație și față de tine, nu se poate să trăiești în continuare așa. Încearcă și pleacă în America, fă orice. Uite eu am niște bani și niște bijuterii. Sunt ale tale.”

Am vrut să protestez.

“Eu am optzeci și patru de ani și nu am pe nimeni pe lume. De douăzeci și doi de ani Maria și cu tine îmi sunteți singura familie, e normal ca tot ce am să vă rămână. Am făcut un testament și casa cu tot ce e în ea este a ta la moartea mea, dar acum pot să-ți dau bani și bijuterii. Le iei și pleci. Poate le folosești să mituiești pe cineva, nu știu. Dar în tot cazul nu mai sta.” Discuția era în septembrie '89.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Andra venea excitată și-mi povestea tot ce se întâmpla în lume. Cehoslovacia, Polonia și apoi 2 octombrie, ziua în care a căzut zidul Berlinului. Am plâns amândoi de fericire, dar mai ales de nefericire. În jurul nostru comunismul se prăbușea, iar noi rămâneam pe același loc.

Nu știam că în curând voi închide încă un interval. L-am închis în 18 decembrie 1989.

★★★★

21

u închideam niciodată ușa de afară, pe noi ne ocoleau și hoții. Noaptea, în jur de două, m-am trezit scuturat. Era Andra. Mi-a făcut semn să tac și să ieșim. Am ieșit afară și ne-am ascuns în cel mai îndepărtat colț de grădină. Acolo

Andra mi-a spus printre lacrimi că la Timișoara se trage, era Revoluție.

“J'ai tant rêvé de toi

Que tu perds ta réalité.”

Din nou aceeași senzație. Nu mai puteam să percep real ceea ce în mine se întâmplase de milioane de ori, fără speranță. Șocul era atât de mare încât am rămas împietrit. Mă uitam la Andra și nu reușeam să înțeleg ce căutăm în grădină la două noaptea, de ce plânge. A fost un moment în care mi-am pierdut eu însumi realitatea.

Andra a plecat în casă și mi-a promis că mă ține la curent, mi-a spus și:

“Pregătește-te să pleci, e periculos să rămâi aici.”

Abia când am intrat în casă am început să înțeleg. Pe tine te-am găsit în bucătărie și cred că a fost unica dată când m-ai privit cu adevărat. Ai început să-mi spui ceva de sete și apă în timp ce eu îți scriam un bilet cu tot ce îmi spusese Andra. L-ai citit și am văzut pe fața ta aceeași stare care era și în mine.

Sunt sute de momente în care am întins mâna spre tine și tu nu ai văzut-o. În 18 decembrie 1989 am refuzat să văd altceva decât pe tatăl meu dintotdeauna. Nu știu dacă mâna ta era întinsă, eu am refuzat să mă gândesc. Vroiam să fiu singur, să-mi pun în ordine gândurile. M-am dus la mine în cameră și acolo am explodat ca o bombă. Sosise clipa.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Indiferent de ce s-ar fi putut întâmpla eu trebuia să plec, Timișoara era în sfârșit o destinație. În sfârșit strada din spatele casei noastre nu mai era o fundătură.

Mama îmi dezvăluia uneori noi dimensiuni ale existenței. Simțeam alături de ea, îmi înălțam sufletul și mintea, intram într-o nouă lume, într-o nouă lumină, dar existența mea acolo era garantată doar de prezența mamei.

Apoi a sosit Ana m-a luat de mână și am intrat amândoi în această lume. Cu Ana am trăit magicul, transcedentalul, absolutul dar ea mi-a redat și realul.

Mă hotărâsem să plec, ți-am scris un bilet scurt în care îți ceream inutil scuze. Tocmai vroiam să plec când a apărut Tanti. Era atât de veselă încât părea o fetișcană, parcă și spatele ei era mai drept. A spus ceva de pâine și în același timp, în limbajul surzilor, pe care îl foloseam de mult între noi, mi-a spus să coborâm la ea. I-am arătat biletul și a aprobat din cap. L-am lăsat pe masa din bucătărie și am plecat. Aveam pozele mamei în buzunar, atât. Nu m-am întors nici măcar o dată. Fără mama, casa nu mai exista. Tanti m-a dus direct în baie, unde a lăsat apa să curgă, a dat drumul la mașina de spălat, care făcea un zgomot asurzitor, era grăbită:

“Astăzi trebui să pleci, a sunat o fată, Ana, te cunoaște bine și te așteaptă în colț la Alimentara.”

N-am înțeles nimic.

“Tanti, nu știu nici o Ana.”

Ea însă mi-a alungat vorbele cu un gest grăbit:

“Nu e timp de pierdut, du-te la Alimentara, ea te știe.”

Deja intrasem într-o altă lume. În lumea cea veche nu mă căuta nici o fată, în noua lume Ana exista, mă căuta și era ceva normal.

Am alergat la Alimentara. Am intrat și când am ieșit, am văzut-o. Era ea, era Ana.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Era ea. Am închis ochii ca să mă liniștesc și mi-am spus:

“Ea este.”

Înțelegi? Ani de zile nu am trăit și deodată toate evenimentele se înghesuiau în același punct. M-am apropiat de ea, s-a uitat la mine ca și când m-ar fi recunoscut:

“Barbu” – a spus.

Și apoi imediat:

“Sărută-mă”

Doamne, ani de zile visasem că aș putea săruta o fată, dar ceea ce mi se întâmpla era prea mult, mult prea mult pentru mine, o necunoscută superbă pe nume Ana îmi ordona să o sărut în mijlocul străzii. Și fiindcă eu nu făceam nici un gest s-a apropiat ea de mine și și-a unit buzele cu ale mele. Am închis ochii numai după ce am luat-o în brațe. Sărutul menit să ne piardă urma, să potolească bănuielele urmăritorului meu, a devenit altceva. Buzele noastre se cunoșteau, mi-am pierdut nesiguranța, timiditatea, lipsa de experiență fusese într-o altă viață, în asta buzele noastre se regăseau averse, dornice, încercuite în secretul lor, secret pe care ni-l smulgeam unul altuia. Amețisem sau așa mi se părea, mă învârteam în jurul meu, al Anei, al lumii, al Universului, dansam un dans cunoscut dar imprevizibil, ce trăiam mi se părea că mai trăisem, dar nu știam ce va veni. O simțeam pe Ana cum se agăța de mine și încercam să-mi conștientizez trupul ei, să uit o clipă de buzele ei, dar nu puteam. Nu știu cât a durat și nici care dintre noi s-a smuls primul, dar imediat am avut senzația că pot să mor, m-am uitat însă la ea și imediat l-am rugat pe Bunul Dumnezeu să mă mai lase doar un pic, puteam să închid ochii mulțumit, dar ce mult doream să mai trăiesc. Pentru încă un sărut. Iubirea nu e o sete pe care să ți-o astâmperi, ci o dependență care crește din clipă în clipă.

Ne-am luat de mână, nu a fost deajuns și am strâns-o toată lângă mine. Ce senzație, eu o strângeam aproape de mine, dar în același timp și cu același impuls ea însăși venea spre

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

mine, cât mai aproape de mine. Am ajuns în parc, nu știu cum am trecut pe străzi, nu recunoșteam casele, locurile. O nebunie. Nu te poți îndrăgosti așa îmi ziceam, dar nu mai ascultam de mult ce ziceam. Aș fi vrut să continui la infinit, dar Ana a vorbit:

“Barbu, tu nu mă cunoști, eu sunt Ana Rusu.”

Dădeam din cap fără să înțeleg ceva, ce conta?

“Te iubesc” i-am spus.

Ana și-a prins obrazii cu degetele ei lungi și ochii i s-au deschis mari, mari.

“Te rog lasă-mă să-ți spun de ce am venit.”

Ce conta de ce venise? Venise.

Am apropiat-o și mai mult de mine și ne-am sărutat din nou. De data asta am început să-i simt trupul: umerii, brațele și o recunoșteam. Deodată am simțit aproape că mă împinge, nu s-a retras ea, ci pur și simplu mi-a depărtat cu amândouă mâinile capul de capul ei dar sărutul continua, însă în ochi.

S-a scuturat ca electrocutată.

“Ascultă-mă nebunule!”.

Am dat din cap mulțumit, era nebunie și nimic nu mai conta, am încercat să mă apropii iar de ea, dar ochii ei m-au oprit:

“Ascultă-mă – a șoptit – te implor ascultă-mă, lasă-mă să-ți spun și să mă eliberez.”

Abia așa a reușit să mă trezească un pic.

“Te rog, nu mă săruta, trebuie să-ți spun ceva îngrozitor”

Am gemut, efectiv, real, o doream pe ea și nu puteam crede că mai poate veni ceva îngrozitor, dar ochii ei, din nou, mi-au spus că se poate.

“Nu vreau să te pierd” am spus și am văzut pentru prima oară zâmbetul ei.

“Cum mă mai poți pierde?”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Ne-am plimbat în tăcere până când m-am liniștit, o liniște aparentă, precară, fără echilibru, gata oricând la cel mai mic gest să se destrame.

“Barbu, trăiesc de doi ani și jumătate un coșmar, mama ta a fost omorâtă.”

Credeam că nu se mai poate întâmpla nimic, mă înșelasem. Aș fi vrut să închid ochii și să alung vorbele ei. Totul era absurd, o fată frumoasă de care eram îndrăgostit și care în loc de “te iubesc” îmi spune că mama a fost omorâtă.

“Cine ești? am întrebat-o.

Eram deja obosit, bătrân, prea bătrân, prea obosit. M-am așezat pe o bancă după ce i-am dat drumul la mână. Pierise tot, cel puțin așa aveam impresia, eram din nou în binecunoscuta stare de anestezie totală.

Știam că mama fusese omorâtă, dar ce legătură putea avea Ana? Știusese în toți acești ani, dar în fața siguranței ei parcă îmi venea să nu mai cred. Era reacția mea, încercarea mea de a salva momentul unic pe care îl trăiam.

“Ascultă-mă!”.

Aș fi vrut să-mi pun mâinile la urechi ca un copil.

“Nu fii supărat pe mine, dar dacă nu-ți spuneam, aș fi murit. Am să-ți explic tot, vom avea timp, ți-am spus doar atât pentru ca să pot începe să trăiesc și – a ezitat – să te iubesc.”

Plângea, lacrimi imense îi alunecau pe față, apoi au devenit un șuvoi, inima mea era în același loc cu a ei, am luat-o în brațe și am simțit cum tremură, era o descărcare colosală pe care o simțeam în fiecare atom al ființei mele. La fel cum eu dorisem să o sărut, la fel ea dorise să scape de îngrozitorul secret.

O strângeam în brațe și îi repetam la ureche cuvinte mici, cuvintele pe care mi le spunea mama când eram supărat, dar șuvoiul durerii ei nu se oprea. Era atâta tristețe și deznădejde în ea, încât n-am mai suportat. Am început să o sărut, îi gustam lacrimile de pe față, de pe

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

gât, de pe buze într-o frenezie a uitării. Doream să uit, să uităm, doream să o uităm chiar și pe mama, să redevenim doar noi doi și ceea ce se împlinea între noi. Magia s-a împlinit, suspinele au devenit rare și apoi într-un ultim acces de luciditate am auzit un mic geamăt care era cu totul altceva. Era chemarea, era dorința, era dragostea.

Ne-am sărutat ore în șir până când n-am mai putut pentru că ne dureau ochii și gurile și obraji și mâinile, ne dureau efectiv, la orice atingere. Ne-am liniștit. Am stat o vreme unul în brațele celuilalt pe bancă.

“Trebuie să pleci” a spus.

Era evident, nu mai puteam sta departe de ea.

“Am să te ascund cât va fi nevoie și nimeni nu te va găsi, dar cum pleci din casă fără să fi urmărit?”

Ce ușurare am simțit. Totul se potrivea ca într-un puzzle. Planul inutil devenea o piesă de o importanță imensă, abia atunci, din acel punct avea sens.

Am mângâiat-o pe buze și i-am smuls alt sunet, de data asta de durere. Am râs, râs răgușit de fericire.

“Cum se înnoptează plec”

“Cum?” m-a întrebat.

“Când se înnoptează voi ieși pe strada paralelă cu a mea, din spatele casei mele, o știi?”

A dat din cap și a spus:

“Am să te aștept la ora șase chiar în colț.”

M-am uitat speriat la ceas, era patru și inima a început să mă strângă cu durere.

“Plecăm la Timișoara” – am spus.

“Plecăm” a aprobat simplu și cuminte fata mea.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Ne-am despărțit curajoși, dar odată ajuns în casă, m-a cuprins disperarea. O pierdusem, nu avusesem nici măcar capul să o întreb un număr de telefon, o pierdusem, frica mă sufoca. Am alergat la Tanti și fără un cuvânt m-am năpustit la cartea de telefon. Zeci, sute de Rusu, dar eram cumva mai liniștit, oricât va dura o voi găsi, nici măcar nu mă mai gândeam că va veni la ora șase. Eram atât de lovit de viață, încât nu mai credeam în lucrurile bune care se puteau întâmpla, nu le mai luam în considerare, nu le mai înțelegeam. Universul meu absurd se comporta după regulile pe care era construit, se desfășura așa cum se desfășurase ani de zile, iar eu nu aveam alt rol decât cel de simplu obiect, așa cum fusesem întotdeauna.

M-am așezat jos la picioarele lui Tanti și ea m-a mângâiat pe creștet. Din nou mâna cea mică, deformată de bătrânețe, îndurerată de suferință mi-a dat calmul. Am închis ochii și o imagine extraordinară m-a invadat: "Sărutul" lui Klimt, Ana era roșcată ca femeia din tablou, eram cuprins de o stare minunată, Ana și cu mine eram tabloul și Universul totodată, îl simțeam, îl vedeam, îl trăiam și amândoi pluteam în imensa dăruire și totalitate, fără să mai existe vreo deosebire între noi, sărut și ceea ce ne înconjură. Curgeam atom după atom în pacea universului, regăsiți în lumină și iubire. Toate culorile acelea, barocul geometric era de fapt barocul sentimentului dintre noi.

Ți-amintești că ți-am povestit de o poezie, ascult-o:

"să lupt pentru iubirea ta ca pentru viață
o sulită, un drum și mori de vânt
eu zâmbetul mi l-am uscat pe față
e ascuțit și taie ca un gând.
tu îmi aprinzi un foc pierdut în suflet,
plecat pornesc și iarăși mă întorc
de câte ori iubirea se aprinde

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

de atâtea ori eu îmi promit să mor.”

Am simțit în mine poezia aceasta, o uitasem, o aruncasem. O părăsisem în caietul cu coperti de plastic, dar ea era de fapt în mine.

Tanti a înțeles totul, la fel ca mama. Am pus radioul să cânte și am început să tăiem cearceafurile scrobite, de olandă strălucitor de albă. Nici un regret, din contră, vedeam cum mă observă cu un soi de ușurare, ca și când aș fi îndeplinit un ritual de mult așteptat. Am făcut o frânghie împletită în trei de exact câți metri aveam nevoie, totul era stabilit de mult. La un moment dat a apărut Andra. Fără un cuvânt s-a apucat și ea de lucru, în comun acord, tăcut acord, Andra mi-a tăiat părul foarte scurt, la un centimetru. Nu l-am mai vopsit, ochelarii de bagă, câteva tampoane în gură, costumul cel vechi pus peste blugi și tricou, devenisem alt bărbat.

Tanti a scos un pardesiu pe care l-am luat pe deasupra, m-a ajutat să-l îmbrac și dintr-un buzunar a scos un portmoneu în care am văzut o sumă uriașă de bani. În tot acest timp am discutat despre școală, vreme, Crăciun. Sistemul era pus la punct de ani, puteam să scriu ce gândeam și în același timp duceam o conversație demnă de “My fair Lady”. Le-am luat în brațe pe amândouă, abia atunci am tăcut, eram toți trei emoționați, îngrozitor de emoționați. Nu știam când ne vom revedea sau dacă ne vom mai revedea. După cum am stabilit, Andra a ieșit pe ușă vorbind cu mine și a urcat la noi, acolo a intrat în hol cu zgomot, fără să închidă ușa și apoi a plecat încet.

Iar eu am coborât pe gardul vecin. Făcusem lucrul acesta de zeci de ori, în gând, în vis, în inimă și suflet, dar niciodată ca în noaptea aceea. Afară începuse Revoluția, plecam în căutarea libertății și a Anei. Aproape nu îmi venea să cred că în câteva minute s-ar fi putut să o văd. Încercasem să-mi păstrez calmul ca să nu înnebunesc dacă strada ar fi fost pustie.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Am sărit în curtea vecinilor, inima îmi bătea nebunește, fugeam pentru fiecare clipă pe care o petrecusem închis, departe de libertate și viață, pentru fiecare durere, frustrare, fără să privesc în urmă, fără remușcări sau regrete. În momentele acelea nu am simțit nici un fel de vină, ca și când viața mea, în sfârșit, mă luase în primire, dându-mă pe mine, mie.

Acele câteva zile de Revoluție au fost singurele în care am fost eu, în care mi-am trăit viața, tu nu ai existat nici o clipă niciunde în mine sau în afara mea. Probabil intensitatea cu care trăiam îl scotea la suprafața mea pe cel adevărat. Pericolul, iubirea, gloanțele aducătoare de moarte, săruturile cele aducătoare de extaz, tot ce am trăit atunci m-au făcut adevărat, îmi simțeam inima bătând, cugetul gândind gândurile mele, oglinda mă reda tot pe mine.

A fost singurul moment în care am respirat în libertate cu tot plămânul drept și cel stâng, nici chiar poveștile îngrozitoare ale Anei nu m-au înfricoșat sau schimbat. Credeam că, în sfârșit, devenisem eu.

“Trăind cu mine-alături”. Eu trăisem cu tine alături, n-am avut nici măcar șansa unei personalități duble, ci te-am avut doar pe tine.

Trăindu-te pe tine m-am străduit toată viața să fac ca tine, să fiu ca tine, fără să realizez că totul era artificial. Eu nu te puteam trăi pe tine. Încercând mereu să fiu altcineva mă pierdusem pe mine. În zilele Revoluției, pe străzi, lângă Ana m-am descoperit pe mine, m-am inventat de fapt, ajutat de fata mea cea bună și de copiii și tinerii din jur. Ei erau hrana pe care o transformam în mine, în eu, ei cu curajul lor, cu cântecele lor, cu zâmbetele, ei morți, răniți, îndurerați, dar neînvinși. Lângă mine într-o noapte a murit un copil, un băiat de șaisprezece ani. Îl chema Aurel, îi vedeam sângele care se scurgea și am știut imediat că va muri. Se formează atunci, în momentele de pericol intens, un simț care te avertizează dacă cineva poate fi salvat sau dacă nu. Aurel murea, dar ciudat, nu suferea și mi-a spus:

“Să-i spui Ilenei că sunt bine”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Ileana era mama lui, înțelegeți tată? A murit gândindu-se la ea. M-au obsedat cuvintele lui, aveam o senzație de cunoscut, într-o noapte între vis și realitate am înțeles, copilul acela sintetizase în câteva cuvinte Miorița. Trăiam un moment de înțelegere profundă, ce Arhetip îi umblase pe buze băiatului în agonie, tot spiritul poporului lui în câteva cuvinte înaintea morții.

Am fost manipulați, nu era nevoie de sacrificiul nostru, sigur, e mai simplu să negi ce nu-ți convine, decât să accepți un adevăr care te pune pe tine în lumină proastă. Am fost manipulați? Se poate, dar nu de cine știe cine, ci de dorința noastră de libertate. Nimeni nu ne-a chemat la Arhitectură, la Inter, peste tot unde au fost baricade, nici televizorul, nici radioul, nimic, nimic, nimeni, doar dorința noastră de libertate. Nu se știe cine a tras sau de ce, s-a dorit un pic de zgomot, un pic de tragism, nu-ți dai seama că dacă cineva ar fi fost sigur că Ceaușescu cade, nimic din toate acestea nu ar fi avut sens, numai că nimeni nu a știut sigur că va cădea și atunci nu ți se pare că noi am avut partea noastră de luptă câștigată, fără de care schimbarea nu ar fi avut loc? Dacă lucrurile ar fi fost atât de sigure sau manipulate, ar fi fost ca la Praga sau Berlin, la noi însă nimeni nu a fost sigur de nimic. Au murit inutil? Cine stabilește dacă moartea lor a fost inutilă? Poate că în mersul istoriei moartea lor a fost inutilă, dar poate că ei au murit ca să răscumpere sufletul poporului lor. Sunt cuvinte mari? Obișnuiți-vă cu ele, din limbă nu poți scoate cuvintele care nu-ți convin, sunt cuvinte care îți răstoarnă sufletul.

Pentru mine Revoluția a început când am ieșit, tiptil în stradă. A început minunat, cu parfumul Anei. Mă frământasem îngrozitor întrebându-mă dacă Ana exista, dacă va veni. Viața mea fusese un șir lung de evenimente pline de tragism și absurd. Mă învățasem să primesc lovitură după lovitură fără ca măcar să mă mai mir sau revolt. Ana era atât de neverosimilă în viața mea încât mi-am pus întrebarea dacă nu înnebunisem. Numai că exista

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

și Tanti care vorbise cu ea la telefon. Eram atât de concentrat asupra problemei existenței ei încât în mine nu mai era loc pentru nici o altă întrebare. Nici una! Știu că pare de necrezut, dar lucrurile exact așa au stat. Eram blocat într-o singură idee, care era atât de amplă încât umplea tot orizontul meu.

Am ieșit în stradă, inima îmi bătea dureros, nu din cauza efortului, ci a emoției, abia puteam respira. Cred că am făcut ultimii pași cu încetinitorul, normal ar fi fost să fug, să alerg spre stradă, dar eu nu mai reacționez de mult normal. Îmi spuneam că nu mă grăbesc ca să nu fac zgomot, dar de fapt nu mă grăbeam de frică. Frica paralizantă ca ea să nu fie. Dar era!

I-am simțit mirosul, i-am simțit prezența, umplea strada cu ființa ei. Atunci de-abia am alergat și am luat-o în brațe. Simțeam că și ei îi fusese frică că nu voi veni, aceeași frică izvorâtă din aceeași dragoste. Pentru că era dragoste. În universul meu disjunct de al tău, ceea ce simțeam era dragoste. Am luat-o în brațe și amândoi am respirat complet, pentru prima oară de câteva ore. Ce altceva decât dragostea ar fi putut face ca doi oameni în pericol de moarte să se sărute minute în șir sub felinar fără să le pese? Ne sărutam avizi unul de celălalt, conștienți doar de ceea ce era în interiorul nostru, indiferenți la lumea exterioară, la rău, la mizerie, suferință.

Numai când ritualul a fost îndeplinit am putut pleca. Nimeni nu s-a uitat la noi. Cred că eram o pereche ciudată, dar nimeni nu ne observa. După ani de zile în care fusesem urmărit puteam spune sigur când nu eram. Aproape alergam, dar din când în când ne temperam pașii. Nu a durat mult. Ana stătea într-un bloc vechi pe o străduță aproape de Inter. A deschis ușa blocului cu cheia, am intrat și a încuiat-o din nou. În întuneric, ca o furtună, am luat-o în brațe, am smuls-o efectiv de jos și am început să mă învârt cu ea. Nu crezusem că poate exista atâta fericire. Niciodată. Mi-am imaginat fericirea ca o anulare a vieții mele anterioare. Fericirea era cu totul altceva, era altă stare.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Am urcat scările ca doi nebuni, râzând.

În ușa am avut un unic moment de luciditate, am spus:

“Părinții tăi?”

“Nu sunt acasă” mi-a răspuns și a fost deajuns.

Știam amândoi ce va urma, eram în fața apartamentului ei și pentru prima oară am simțit o undă de timiditate între noi. Noi, care ne sărutasem înainte să vorbim, n-am aprins lumina în hol, de frică să nu ne vedem. Am căutat-o în întuneric și am găsit-o puțin speriată, puțin timidă. Toată graba dispăruse, tot acel sentiment de “cu sufletul la gură”. Așteptarea se terminase. Așteptarea ascunsă, inconștientă, care m-a încorsetat, așteptarea căreia nu i-am dat voie niciodată să-mi pătrundă în conștient de frică să nu înnebunesc, așteptarea fără speranță, fără dorință era definitiv terminată. În cele două ore la Tanti o transferasem în conștient, un gest de speranță și viitor, iar în întuneric cu Ana în brațe am exorcizat-o definitiv.

Până atunci Ana fusese niște buze, părul ei exotic, ochii, obraji, gâtul pe care îl cunoșteam. Fusesem tulburat, dar trăisem exact ceea ce se întâmpla: primul sărut. Așa cum probabil îl dai la șaisprezece, șaptesprezece ani. Primul sărut adevărat, total, dar atât, fără alte implicații. Întunericul mi-a adus corpul ei. Crezusem că știam tot despre iubire. Nu știam nimic. Am luat-o în brațe dornic să o sărut, să simt din nou ceea ce simțisem înainte, dar vechile senzații nu mai apăreau. O țineam în brațe, dar buzele ei nu mă mai atrăgeau magnetic, toată iubirea s-a transformat în dorință.

“Barbu – a șoptit cu un glas mic, de nerecunoscut – eu n-am...”

Nu era nevoie să continue.

I-am spus serios:

“Nici eu.”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

M-a tras de mână în camera ei. Camera ei era puțin luminată de luminile de afară, destul să o zăresc, nu numai să o simt, mi-a venit imediat dorința nebunească să o văd, să văd pe fața ei ceea ce se întâmpla probabil și cu mine, să văd cum o doream. Dorința era durere. Chipul ei era distorsionat de durere, dar nu era ceva urât, din contră era o senzație de prea mult, ca atunci când te uiți la soare. Nu mai puteam aștepta, liniștea ultimelor clipe era înlăturată de dorință. Dorisem să fac dragoste până la nebunie, dar niciodată n-am știut că actul fizic era doar un pas. Minunat, dar doar unul în lungul drum al dragostei. Primul lucru pe care l-am descoperit a fost un sân, un sân ca un măr de toamnă, rotund, aburit, perfect, apoi micul ei țipăt, chipul ei plin de uimire și apoi extaz. Intensitatea clipei dintre noi, durerea psihică pe care am simțit-o a făcut ca orice durere fizică să nu mai aibă importanță. Trupul ei alb, ca un trandafir catifelat, lin, trupul ei prea plin de minunate și tainice curbe, trupul de fată s-a scuturat de virginitate ca de o haină veche prea mult folosită, Ana a devenit femeie într-un strigăt de triumf. Iar eu, cuceritor și cucerit mi-am pus capul în valea sânilor ei și am plâns.

Uneori fericirea este la fel de greu de suportat ca și nefericirea. Există un punct de extrem în care probabil se ating. Trebuie să-ți spun că ziua și noaptea aceea au fost cele mai fericite din viața mea. Deși am iubit-o pe Ana mult mai mult, din ce în ce mai mult, niciodată nu am mai fost în starea de inconștiență fericită, total fericită. Am fost fericiți, dar în fiecare moment asupra fericirii noastre au planat, amenințători și grei, norii problemelor noastre, fulgerele au căzut între noi, iar tunetele ne-au asurzit zgomotul inimilor. Doar prima oară a fost complet senină, prima zi a iubirii noastre, prima zi a Universului. Am fost alungați din grădinile raiului, nu fiindcă am fi mușcat din fructul oprit, ci pentru că noi am devenit fructul oprit.

De fapt eu vorbesc în numele meu, pentru Ana nici chiar prima clipă nu a fost complet fericită, ea știa.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

“Că-i pe nedrept infernul în care ne muncim

Și-n ghearele Satanei noi încă strălucim”

De câte ori îl citisem pe Vasile Voiculescu fără să înțeleg ceva...

Pe nedrept ne-ați înfipt în ghearele Satanei, eram doi copii puri, e atât de nedrept să purtăm păcatele părinților noștri. Da tată, păcatul tău: intoleranța. Știu că ți se pare nedrept, tu ai suferit din vina lor, tu ai fost imaculat în cuget și în suflet, dar ai păcătuit față de mine, față de noi și dragostea noastră. Pe tine te judec pentru că noi suntem cei buni. Cei răi greșesc iar și iar și rămân în aceeași stare de păcat. Cei buni greșesc o singură dată și ajung tot acolo.

Noi nu aveam voie să greșim. Aceasta este legea tiranică a acestei lumi, dreptii ca să-și păstreze starea nu au voie să cadă niciodată.

Tu nu poți știi cât te-am iubit, nu ai de unde să știi pentru că tu niciodată nu te-ai lăsat în voia unui sentiment, nu ți-ai dat voie să iubești, să dorești. Rațiunea ți-a întunecat sufletul alungând sentimentele intense, trăite până la capăt. Tu vei spune, tată, ca să te justifici, că ești slab într-un astfel de moment, poate, dar ești mai aproape de Dumnezeu, nici o rațiune, nici o propoziție logică nu te va apropia de Absolut, doar iubirea și un început este iubirea aceasta pământească.

Mereu mi-am spus că iubirea mea pentru Ana mi-a dezvăluit calea spre Iubirea Absolută, fără să-mi fi simțit sufletul plin nu aș fi fost în stare să-mi doresc să merg mai departe. Astăzi sunt pregătit să plec tocmai pentru că am iubit-o pe Ana.

Și cum am iubit-o... Într-un fel magia completă a începutului mi-a fost fatală. Am căzut dintr-o stare în alta: de la completa deznădejde și lipsă de speranță, la o completă încredere în viitor. Ce greșală cumplită. Toate sistemele mele de apărare, pe care le perfecționasem în anii de frustrări, le-am demontat, într-o clipă, în brațele Anei.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Plecasem pur, trupește și sufletește. Credeam că suferința se terminase. Vroiam lumină, dragoste, viață, tot ce nu avusesem și nu știam. Eram hotărât să renunț la fizică, să iau totul de la capăt și lângă Ana era orice posibil.

Am iubit-o nebunește, din ce în ce mai bine, era între noi o continuă armonizare a trupurilor și sufletelor. De câte ori făceam dragoste simțeam că fusese mai bine decât ultima oară. Toată noaptea m-a străbătut un gând, șapte ani așteptasem în suferință această clipă și nu puteam să-mi spun decât că meritase. O noapte a Anei mi-a răscumpărat tot ceea ce îndurasem: mâinile ei, sânii, picioarele, gâtul, pistruii de pe față, Ana întreagă era cadoul pe care mi-l făcuse viața. Spre dimineață i-am spus asta, speram să văd un zâmbet, dar pe fața ei, în locul zâmbetului au apărut lacrimile.

Clădit în jurul ei m-am clătinat și am început să tremur.

“Ana, iubita mea, ce e?” am întrebat-o. Eram puțin șocat, aproape speriat de reacția ei. Nu a durat mult, ceea ce fericirea îmi alungase din minte, mi-a apărut clar, clar ca lumina zilei care venea.

Alungasem din minte ce nu era strict în legătură cu iubirea noastră.

“Mama ta a fost omorâtă”, amintirea clară a propoziției ei m-a prăbușit din înălțimile în care abia învățasem să respir.

Am rămas fără glas și respirație. Toate întrebările pe care le blocasem pentru ca să pot fi fericit m-au cuprins cu răutate, perversitate. Între noi se stabilise o asemenea comunicare, încât imediat Ana a văzut că am început să mă trezesc.

“Sunt Ana Rusu” – a spus.

N-am înțeles nimic. Nu mai plângea cu ochii, dar îi simțeam inima picurând lacrimi de sânge. Fiecare cuvânt era o tortură.

N-am înțeles nimic, nu vedeam ce este atât de groaznic. Ana a continuat cu greu:

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

“Tatăl meu este general de Securitate.”

Cerul s-a prăbușit. Efectiv, real. Am luat-o în brațe și tot ce fusese iubire s-a transformat în durere.

Mii de întrebări ca șerpii au început să colcăie în iubirea noastră. Noi nu am încălcat nici o lege sumbră și totuși Satana și-a înfipt ghearele în noi.

Eram încă atât de prins de ceea ce trăisem, încât nu mi-am permis să văd toată perversitatea situației noastre. Mai ales că în iubirea noastră se infiltra ca o melodie minunată Revoluția. Revoluția a devenit soluția noastră să mai putem amâna cuvintele dintre noi. Am ascultat radioul. Toate posturile vorbeau despre noi, nimeni nu știa nimic, legătura cu Timișoara era complet tăiată, Timișoara, la câteva sute de kilometri de București, ar fi putut fi pe lună.

Gloanțele Timișoarei le simțeam amândoi în iubirea noastră. Atmosfera care se crea în jurul nostru estompase din nou problemele noastre. Mai întâi dragostea, apoi Revoluția, cei doi poli ai speranței, paradoxal de același sens, se contopeau ca să ne apere.

“Nu contează nimic, iubita mea.”

Departe de tine figura-ți sumbră se estompase. Echilibrul se reinstaura între noi, dar pentru ca acest echilibru să redevină complet trebuia să mergem să luptăm. Am simțit amândoi, eu și Ana, asta. Vreau să știi că nu am plecat inconștienți pe străzi, am știut că putem muri. Auzisem gloanțele Timișoarei, acolo se murea. Acolo mergeam și noi și poate undeva în sufletul nostru, de acum comun ne gândeam că moartea noastră ar fi soluția cea mai frumoasă și simplă. Eram gata să murim pentru libertate, dar mai ales pentru că, murind împreună, am fi putut demonstra că iertarea este calea, iubirea și nu ura.

Vreau să fie foarte clar, eu nu doresc o iertare patetică, cu lacrimi și suspine, cu tine îmbrățișând vreun Rusu oarecare, eu doresc ca cei ca Ana și ca mine să poată trăi în liniște, să

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

fie lăsați să se iubească. Vinovații să plătească, nevinovații să-și trăiască pur și simplu viața. Să nu continue nimic, nu este nimic de continuat. Lumea s-a format din haos și nu dintr-o ordine, oricare ar fi ea. Revoluția este o reinstaurare a haosului, o explozie a ordinii existente. În acel moment vechile structuri sunt anulate. De acum încolo totul este posibil: pe această stare de neexistență a unui sistem se poate crea altul nou. Nu e vid, ci toate elementele există într-o mișcare aleatoare care nu formează sistemul, dar ansamblul lor conține potența de a fi ordonate. Voința era a noastră.

Niciunde răul nu a fost atât de adânc, profund, pervers ca la noi. În alte părți au existat catifele și simboluri sub forma unui zid, la noi tentaculele răului erau întinse în cele mai îndepărtate văgăuni, nici o catifea, nici un zid nu ar fi fost destul de puternic să spargă magia neagră care ne înconjura. Doar moartea.

★★★★

Era 19 decembrie. La Timișoara Revoluția era la apogeu, iar Bucureștiul încă dormea. Ne-am trezit, dormisem unul în brațele celuilalt, împărțind somnul, poate chiar și visele. Să te scoli ținând în brațe fata pe care o iubești era ceva atât de fantastic, la limita unei minuni încât un timp nu am îndrăznit să mă mișc de frică să nu mă trezesc cu adevărat, de astă dată la mine, în patul meu. Dar fata mea, Ana, exista cu adevărat, era vie, caldă, dureros de roșcată.

Am ascultat Europa Liberă, veștile erau puține, imposibil de confirmat, dar la Timișoara era Revoluție. Nu ascultasem un radio de șapte ani, toată lumea tremura în fața radioului dar eu eram de zeci de ori mai emoționat decât oricine altcineva: era Revoluție, dar pentru mine mai erau și radioul, oameni care vorbeau cu mine, fata care mă iubea, o altă casă, ideea fantastică că pot pleca la Timișoara și alte sute de mici lucruri care se învălmășeau în viața mea, aduse de libertate. Eram liber, eu am simțit libertatea din clipa în care am plecat pe frânghia din cearceafuri albe, atunci m-am eliberat și mi-am jurat că indiferent ce se va

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Întâmpla în jurul meu, eu înapoi nu am să mă mai întorc. Mai bine mort. Hotărâsem că Dumnezeu va înțelege și nu mă va pedepsi dacă voi muri în loc să mă întorc. Ce stare minunată am trăit. Timpul meu redevenise o dimensiune fericită a existenței, pentru prima oară de ani de zile mă gândeam la viitor, la ziua de mâine, cu bucurie. Numai cel care a trăit în închisoare înțelege ce spun. Când ești închis cea mai mare tortură este timpul, pentru cei liberi timpul este o dimensiune implicită, rar sesizată, timpul se scurge, între trecut și viitor, prezentul alunecă fără sincope. Pentru mine în toți acești șapte ani timpul s-a manifestat explicit, la fel de solid ca orice închisoare, timpul m-a strâns, m-a încătușat. Apoi, lângă Ana, Timpul și-a reluat locul normal și imediat viața mea a prins contururi reale. Eram ca un copil, mă bucuram de fiecare lucru cât de mic, mă miram și iar mă bucuram.

“Plecăm la Timișoara” – am spus.

Fusesem la cumpărături, ne plimbaserăm pe străzi veseli, apoi am făcut dragoste până la epuizare, trăiam libertatea, în jur o zi gri, în mine un curcubeu.

Ana s-a uitat serios la mine.

“Barbu, nu putem pleca”. Era tristă dar hotărâtă.

Am sărit ca ars, pentru mine era esențial să fiu în mijlocul Revoluției, mi-a trecut prin minte că voi pleca fără ea, m-am convins în aceeași secundă că e mai bine să plec fără ea, despărțirea era un infern dar nici nu puteam să o știu în vreun pericol. Am aprobat din cap.

“Nu mai plecăm?” a întrebat.

“Nu” i-am răspuns.

Mințeam, eu eram hotărât să plec. Vroiam să îmi petrec încă o zi cu ea și în 21, de dimineață, să plec spre Timișoara. De fapt nu era o minciună, era doar vechea mea ideeă să nu târăsc pe nimeni în deciziile mele. Minunea pe care o trăiam nu putea dura. Devenisem fatalist de prea multă fericire, simțeam că trebuia să-mi drămuiesc fericirea pentru ca să o fac

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

să dureze mai mult. Timișoara era extrem de importantă pentru că era hotărârea mea, lupta mea. Oricât de mare sau importantă era iubirea, trebuia să mă găsesc întâi pe mine, inconștient căutam să mă eliberez de tine și abia apoi să-mi încep cu adevărat viața.

I-am explicat atât cât înțelegeam: trebuia să plec, trebuia să lupt. Ana se pieptăna, era spre seară dar încă o zăream în oglindă, îi priveam fascinat părul, nu era numai culoarea ci întreaga lui involburare, neverosimile valuri în flăcări, imposibil de stăpânit. Am vrut să trec la pistrii dar în locul pistriilor erau lacrimi, într-o clipă am fost la ea, am luat-o în brațe și am tras-o pe covor ca să o pot cuprinde toată. La mine în brațe a început să icnească. Încercam să o liniștesc dar ea dădea din cap cu furie, nu vroia să se liniștească, apoi am înțeles de ce:

“Tata e la Timișoara” vocea ei se frângea în fiecare cuvânt.

“De unde știi?” am întrebat-o.

Nu mi-a răspuns nimic, nu știa, dar ori unde se trăgea, oriunde erau morți și răniți ea îl vedea pe tatăl ei. Nu avea nici o importanță unde era de fapt atâta timp cât el era în tabăra opusă.

Stând cu ea în brațe m-a apucat o furie nebună, eram cu fata pe care o iubeam, eram singuri și totuși eram înconjurați de atâtea umbre.

“Gata”- am strigat, Ana a tresărit speriată- “Gata, am suferit suficient, mâine dimineață plecăm la Timișoara iar acum nu contează nimic. Înțelegeți?” O scuturam cu furie, disperat pentru disperarea ei. Simțeam nevoia să fac ceva care să ne elibereze din nebunia în care trăiam.

“Ajută-mă”- i-am spus, m-am sculat și am ridicat-o și pe ea, m-am uitat la ea și am văzut pe fața ei că se lăsase, ca un copil, total în grija mea. M-a ajutat să împing patul în mijlocul camerei fără să întrebe ceva.

“Ai o cretă?”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Tot fără să se mire sau să întrebe ceva a ieșit din cameră. S-a întors după câteva minute și mi-a întins o cretă ciudată, plată. Ne-am privit, o privire cât o lume și am văzut că Ana se supunea dorinței mele, am trasat cu creta pe parchet un cerc larg în jurul patului apoi am aruncat creta, am luat-o în brațe și am trecut pragul. De acolo, din acel cerc, nu am să îți spun nimic, pe veci va rămâne al nostru.

Am plecat cu Ana dimineată, hotărâți să ajungem la Timișoara. Nu știam cum vom face, dar eram siguri că vom reuși. Până la urmă Timișoara a venit la noi. Eram complet desprinși de ceea ce se întâmpla. Vedeam grupuri care se îndreptau spre Piața Palatului. Ne venea să întrebăm pe cineva ce se întâmplă, dar încă oamenii erau circumspecți.

Am asistat tată, la una dintre cele mai grozave metamorfozări, oamenii care dimineata mergeau forțați la miting, oameni suspicioși, nervoși, asociați au devenit în câteva ore alții, din niște animale de povară au devenit oameni conștienți de umanitatea lor, dornici să o împărtășească cu ceilalți, avizi să dea și să primească, oamenii aceia bolnavi de suspiciune și-au dat mâna, oamenii închiși în frică și uitare s-au îndreptat instinctiv unul spre celălalt. În 21 Decembrie nu ne-au răspuns la un "cât e ceasul" banal, în 22 am împărțit o pâine în față la Arhitectură.

Ne-am lăsat duși de val, de altfel acolo, în mulțime eram cel mai în siguranță. Pentru mine era o senzație de beție, trăisem complet separat de lume, acționând și gândind solitar, iar acea participare îmi năucea simțurile. Apoi mâna Anei în mâna mea, chipul ei pe care îl priveam fără să mă pot opri, libertatea pe care o simțeam, totul din jur îmi crea un sentiment pe care aproape nu-l puteam cuprinde, nu-l puteam înțelege în totalitate. Mă simțeam fericit, mândru, pentru prima oară ceea ce făceam era numai ce doream eu, cu mintea și sufletul la unison, dar mai erau atâtea altele... Femeia mea, viața mea, libertatea mea, toate erau ale mele, în clipa aceea anii de suferință au prins a avea un sens, nu mai erau definitiv pierduți, ci

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Îi puteam privi mai senin, ca pe un loc în care am fost pregătit să pot avea tot ce îmi dădea ziua aceea.

Să nu crezi că am uitat vreun moment ceea ce îmi spusese Ana despre tatăl ei, dar noi doi trăiam într-un loc în care realitățile anterioare erau clar estompate de prezentul care ni se întâmpla, eram în cercul pe care îl trasasem cu o seară înainte. Amândoi cu aceeași voință am îngropat ceea ce trăisem, nu cu ură sau negare, ci cu hotărâre curată și hotărâsem că viața noastră era ceea ce trăiam în fiecare clipă împreună. Aceasta era unica atitudine normală, cât timp am simțit așa și m-am lăsat călăuzit de acest lucru, am trăit perfect în acord cu mine.

Ne-am strâns în Piața Palatului. Nu știu sigur de ce am ajuns acolo. Eram pe stradă și am prins să mergem în direcția în care mergeau oamenii. Eram avid de oameni, de vorbele lor banale, de existența lor lipită de a mea. Simțeam nevoia să fiu un anonim, eu care fusesem în reflectoare ani de zile.

O sărutam pe Ana fără încetare, dar nu vorbeam. De altfel în jurul nostru era o gălăgie de nedescris. Am ajuns în Piață și am rămas undeva în apropierea străzii, la marginea mulțimii. Ceaușescu era la balcon, îl vedeam destul de bine, dar fără să putem sesiza vreun amănunt.

Am discutat cu zeci de oameni care au fost în același timp acolo și aproape fiecare a văzut și a înțeles altceva. Ceaușescu delira, mă apucase o asemenea scârbă încât i-am dat drumul Anei, aș fi vrut ca răul din mine să nu o atingă și pe ea. La Timișoara mureau oameni și animalul vorbea la balcon ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic. Și mă mai întreb de ce nu pot citi Kafka. Eram în plin Kafka. Oamenii erau plictisiți, indiferenți, abrutizați, acesta era efectul pe care îl aveau cuvintele, gesturile lui. Imaginează-ți o masă amorfă, lipsită de viață proprie, tremurând gelatinos atunci când era atinsă de afară, o vedeam, o simțeam, era un fel de gol, care pe mine mă durea. Mă gândeam la cei morți de la Timișoara și aproape mi-era greață de cei din Piață. Aș fi vrut să fac un gest și să-i trezesc. Nu știu cine a făcut sau dacă a făcut

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

cineva ceva, dar deodată din senin prin mulțime au trecut valuri, aceasta era senzația: valuri, “grupurile apei”, cum vrei să le spui, treceau din om în om, dar mai presus de individualități, însumându-i, concentrându-i într-o singură conștiință, trezind vidul dinainte și umplându-l cu o stare comună de trezire. L-am văzut tată cum se uitau buimăciți, neînțelegând ce se întâmpla, simțeau că ceva se întâmplase, dar nu știau ce. Cu viteza luminii sau poate și mai repede Piața a devenit o fierbere. Imposibilul, minunea erau sub ochii mei și ai Anei. Am știut că nu mai trebuie să ajungem la Timișoara, pentru că Timișoara sosise în București.

A fost o greșeală năucitoare a lui Ceaușescu, dar vezi, eu cred că a fost a lui personală, pentru că a aduna o mulțime de oameni într-un asemenea moment era în acord cu boala lui.

Oriunde s-au adunat grupuri de oameni cred că s-a întâmplat același lucru, aceeași cristalizare a conștiințelor, altfel ei ar fi rămas doar niște indivizi indiferenți, care plecau acasă și nu o voință care să facă baricade din lăzi de gunoi și bănci în calea tancurilor și a gloanțelor.

Noi, datorită numărului celor prezenți în Piață, am asistat la ceva grandios. Chiar dacă teoriile lui Jung mi-ar fi părut o fantezie prea bogată, în mijlocul mulțimii eu am simțit cum se ridică din străfunduri inconștientul lor colectiv și pune stăpânire pe ei, înainte de rațiune, logică, instinct de conservare. O astfel de mulțime este periculoasă pentru cei care o scapă de sub control, indivizii care constituie mulțimea au în acele împrejurări o voință comună, un ideal care este însă animat de primitivismul începuturilor. Acolo am înțeles cum a făcut Hitler războiul, a dezlegat maselor inconștientul colectiv, dar în același timp a pus stăpânire pe sufletul comun care izbucnise. Ceaușescu a fost dintr-o cu totul altă categorie, fără carismă, forța lui a stat în represiune, Securitatea a fost singura lui armă. Mulțimile l-au ascultat de frică și atunci când frica a fost acoperită de altceva, oamenii au izbucnit împotriva lui.

Ceea ce a urmat îmi este foarte puțin clar.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Poate pentru că noi am trăit aproape cu viteza luminii, timpul nostru s-a contractat. Am vrut odată să citesc ceva din Blaga, dar în primele rânduri am găsit o idee tulburătoare: "timp havuz, cascadă, fluviu". M-am oprit acolo, la acel rând, de frică să nu-mi spulber propria-mi imagine despre timpul havuz. Habar n-am ce înseamnă pentru Blaga, dar zilele Revoluției au fost timpul meu havuz. Fiindcă clipele nu mai încăpeau în curgerea lor, au izbucnit în sus, o verticală a prezentului în care am trăit sute de vieți și am murit de sute de ori, timpul țâșnind în sus și căzând iar în același prezent, doar ca să se înalțe din nou.

Dacă cineva mi-ar fi explicat așa teoria relativității, probabil că aş fi adorat fizica.

Pe străzi, de mână cu Ana, în mijlocul oamenilor, multe din lucrurile neclare din viața mea s-au clarificat, ca și când aş fi intrat într-o stare de iluminare. Am văzut atrocități fără margini, dar am și atins limite inexprimabile ale sentimentului că sunt om și trăiesc.

Trebuie să îți spun că în Piața deși se născuse o idee de luptă, credeam că nu va fi nevoie să murim. Timișoara era departe, mult mai departe decât șase sute de kilometri, era practic o altă realitate, moartea era și ea extrem de improbabilă. Dorința de a lupta era mai mult un simbol, decât o hotărâre. Nu știam ce se va întâmpla și nici nu încercam să facem scenarii de vreun fel. Nu ne-am propus nimic și pot spune că am intrat în fiecare situație duși cumva de evenimente. După Piața Palatului ne-am plimbat mult prin București. Era o stare de agitație nemaipomenită, străzile erau pline de oameni, mult mai mulți decât de obicei. Începuseră să apară și mulți milițieni, dar încă nu erau grupați. Probabil și mai mulți erau în civil, milițieni dar mai ales securiști. Eu îi puteam recunoaște de la o poștă și vedeam cu uimire că și Ana avea aceeași ușurință în a-i recunoaște. Ne amuzam trist să-i descoperim în jurul nostru. Eu care-i văzusem ani întregi la toate colțurile străzilor pe care umblam, care-i văzusem anchetând, percheziționând, intimidând, aveam o senzație ciudată, parcă ceva nu era în

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

regulă. La un moment dat în Piața Amzei am văzut un tinerel pe care îl știam, mi s-a făcut frică deși era puțin probabil să mă recunoască.

Am vrut să ne întoarcem, dar ceva m-a oprit, ne-am așezat sub arcada unui bloc, o țineam pe Ana în brațe în fața mea și pentru prima dată din urmărit am devenit urmăritor. Stranie senzație de frică amestecată cu eliberare. Când cele două stări mi se ciocneau în suflet, din încleștarea lor exploda o înfrigurare necunoscută, doar prezența Anei mai era un punct de reper stabil, restul zbura pe lângă mine la viteze fantastice. Brusc m-am oprit. Înțelesesem. Băiatului din fața noastră căruia îi cunoșteam chipul impasibil, sigur, stăpân, de data aceasta îi era frică. Pur și simplu frică cum îmi era și mie sau celor din jur.

Ani de zile le-am suportat aroganța de stăpâni de sclavi, siguranța celui care are pistolul și puterea absolută. În mintea mea cele două ipostaze ale aceluiași om nu se puteau suprapune, într-atât eram de obișnuit să fiu eu cel în postura defavorizată. Ajunsesem să-i considerăm un fel de supraoameni, fără să ne dăm seama că ei erau de fapt doar fața văzută a sistemului care ne opresa. În Piața Amzei, în ziua de 21 decembrie 1989 am știut că sistemul tremură. Am știut, am simțit.

I-am șoptit Anei la ureche deși nu era nevoie pentru că simțeam îngrozitor de asemănător.

Am fi putut pleca oriunde de acolo, dar a trebuit să ne întoarcem spre Universitate pentru ca să nu trecem prin fața "băiatului". Așa am ajuns la Arhitectură.

Când am ajuns noi nu era practic un singur grup, erau grupulețe răzlețe, unii veneau, alții plecau, mulți se cunoșteau, dar nu era necesar să cunoști pe cineva ca să poți să te lipești de un grup. Noi doi însă doream să fim puțin singuri. Ne-am sprijinit de o coloană și ne-am sărutat.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Era atâta timp de când nu-i mai simțisem buzele cu adevărat. Scurtele sărutări nu-mi mai erau de ajuns. Ana era femeia mea și nimic nu-mi aducea aminte în ea de fata care fusese. Era o asemenea siguranță în dorința noastră încât tremuram amândoi strâns lipiți de coloană.

Am văzut odată un film cu un alcoolic care încerca să renunțe la băutură. Mi-au rămas în minte crizele de tremurat. Așa tremuram și noi, numai că la noi starea era sub semnul fericirii, nu al tragismului. Dorința noastră, la fel manifestată, avea certitudinea împlinirii și nu a deznădejdiei. Am cunoscut-o și pe cealaltă, covrig în pat, la fel ca alcoolicul, am dorit-o pe Ana știind că nu o voi mai avea, dar noaptea aceea era încă a noastră, a ei și a mea, eram aproape, eram unul cu celălalt, eram unul. Până la Ana am crezut că povestea cu contopirea în unul singur era doar o figură de stil, lângă ea am înțeles că era perfect adevărată. Nu numai că devenisem o singură ființă, dar trăiam în altă lume în care nu exista Ana sau Barbu, ci doar sufletul nostru comun. Ne închideam în săruturi, făceam dragoste și deveneam o cetate inexpugnabilă. Nu știam ce va fi, dar eram fericiți.

Am ieșit din sărutul nostru și am continuat plimbarea, dar nu ne-am îndepărtat de Arhitectură. La un moment dat, venind dinspre Bulevard am auzit:

“Barbu?”

M-am întors mirat. Era un coleg de școală, de liceu.

Ne-am îmbrățișat și când i l-am prezentat Anei s-au îmbrățișat și ei într-un elan imposibil de stăvilit, pe urmă cu toate protestele mele ne-a tras spre un grup de tineri și a șoptit:

“E Barbu Merca.”

Imediat grupul s-a strâns în jurul nostru.

Vezi, în condițiile de dinainte mi-ar fi fost frică, dar se pare că tot ce existase înainte era pe moarte. Nu numai că nu mi-a fost frică, dar în mijlocul lor m-am simțit, pentru prima

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

oară, în siguranță. Era o schimbare astronomică, mi se schimbase polul magnetic, ani de zile nu s-a apropiat nimeni de mine, iar acum veneau toți să dea mâna cu mine.

Un tânăr frumos, cu ochi albaștri, m-a întrebat scurt:

“Tatăl tău?”

“Nu știu – am răspuns – ne-am despărțit.”

El a dat ușor din cap, ca și când ar fi fost un lucru înțelept.

A fost poate singurul moment când m-am gândit la tine.

Fiul nerecunoscător? Poate. Dar acel fiu nerecunoscător avea nevoie să fie recunoscut pentru ceea ce era el și nu tatăl lui. Înțelegi? Pe străzi era Barbu Merca, eu eram în bătaia gloanțelor și nu ideile tale. Lângă tine aș fi trăit Revoluția ta așa cum am trăit revolta ta. N-am avut nici un moment ideea că făcusem rău plecând. De apărât oricum nu aveam cum să te apăr și de gesturi inutile eram sătul. Tu, poate, ai dovedit ceva prin gestul tău, eu nu dovedisem nimic nici mie, nici lumii. Și pe urmă, îmi dau acum seama, nu eram acolo ca să dovedim ceva neapărat, eram acolo pentru ca să fim alături de Timișoara, ca să trezim Bucureștiul.

Discuțiile noastre se învârteau aproape în exclusivitate în jurul Timișoarei și a celor întâmplate dimineață în Piață. Mereu veneau alții cu noutăți, vești de pretutindeni. Spre seară se știa că în mai multe părți din București erau grupuri ca ale noastre și se pare că deja apăruseră scutierii. Apoi i-am văzut și noi.

Ne-am strâns toți într-un grup compact, de fapt de mai multe ori ne-am răsfirat și apoi iar ne-am strâns, unii erau de părere că răsfirați eram mai greu de stăpânit, alții din contră, credeau că nu ne vor face nimic dacă vom rămâne toți împreună. Cu fiecare clipă tensiunea creștea, dar nu era numai frică, era poate iubire născută din solidaritate, dorință de a schimba, de a nu renunța la luptă, încordare. Eram mulți și ni se părea că împreună suntem în

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

siguranță. O țineam pe Ana strâns în brațe, o strângeam spasmodic ca să mi-o amintesc în fiecare moment, dar mai ales pentru că Ana era tristă. Am tras-o la un moment dat și ne-am așezat pe jos pe niște păături care apăruseră de nu știu unde. Stăteam sprijiniți de un perete, o țineam în brațe și încercam să-i schimb starea. Nu eram nici unul vesel, dar în aer era speranță și ea colora noaptea în care mergeam. Simțeam că Ana e tristă și știam și de ce, dar vroiam să vorbesc cu mine.

“Nu aparțin acestui loc, Barbule” – vocea ei picura slab ca niște lacrimi.

I-am acoperit gura cu palma. Gest reflex, dar ea mi-a sărutat palma și mi-a dat-o la o parte.

“Eu pot să mor pentru ei pentru că așa simt, pentru că avem aceleași idealuri dar ei – și i-a arătat pe cei din fața noastră – ei dacă ar știi cine sunt m-ar alunga cu huiduieli.”

Era adevărat, perfect adevărat și din nou toți aveau dreptate. Ei tineri frumoși și intransigenți, își doreau ca lupta lor să fie neîntinată, în ochii lor Ana ar fi întinat, prin prezența ei, ideile pentru care erau gata să moară, ei aveau dreptul să ceară, aveau dreptul să nu înțeleagă pentru că din față și din spate se trăgea, dar în același timp și Ana avea voie să fie acolo unde erau toate convingerile ei. Cu ce era ea vinovată că tatăl ei era un ticălos, de ce trebuia să poarte o povară care i se arunca în spate? Eu nu doream gloria ta, ea nu avea de ce să-și asume ticăloșia tatălui ei. Anei îi era frică nu de moarte, îi era frică că ar fi putut fi recunoscută. Dar n-am plecat. De data aceea eram hotărât să merg până la capăt, să fiu cu ea, lângă ea, să o apăr. Poate și pentru că într-o noapte nu alergasem la spitalul unde mama era omorâtă.

La un moment dat ne-am dus acasă la Ana și am făcut sandwich-uri. Am trecut fără probleme de la Universitate la Inter. Eram flămânzi și nedormiți, dar când ne-am văzut în casă primul lucru a fost să o iau în brațe.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Orice așteptare lângă Ana era lungă. Întotdeauna mi se părea că nu o cunoșteam, că făceam iar și iar cunoștință cu trupul ei, cu parfumul ei, cu buzele ei. Nu repetam nimic niciodată, ci făceam de fiecare dată același ritual al începuturilor. Fiecare tresărire a ei era ceva nou, zgomotele mici, buza de jos prizonieră între dinții ei albi, strălucitori, tot ce era ea de la cea mai banală privire, la sufletul ei, totul îmi părea că se inventează în fața ochilor mei.

Prietenii noștri erau pe străzi, iar noi făceam dragoste. Așa e. Crede-mă că nu vroiam să dovedim nimic, nimănui, pur și simplu ne doream atât de mult încât nu exista nimic mai important. Era greu să ne aducem aminte că afară exista o altă lume, unul în brațele celui alt ne eram suficienți.

Revoluția a început în dragostea noastră ca într-un alambic tainic și tot din dragostea noastră s-a hrănit. Am reușit să facem sandwich-uri și să ieșim.

În față la Inter era deja adunată o mulțime, am traversat strada pe deasupra, direct la Arhitectură, dar nu știu dacă circulația era oprită sau pur și simplu treceau puține mașini. Cei de acolo vorbeau de baraje de poliție, scutieri și chiar arestări. Nu știu cum circulau veștile, dar am primit vești noi toată noaptea. Am știut când s-a tras în față la ASE și am știut că veneau spre noi tancuri și poliție. Nici un moment nu s-a pomenit cuvântul armată și chiar dacă cei veniți împotriva noastră ar fi fost militari, noi tot milițieni sau securiști le-am spus.

Noaptea a fost foarte lungă, o noapte lungă, o noapte trăită, o noapte murită. La început am discutat, a fost o uriașă senzație de eliberare să discuți într-un grup destul de mare, în plină stradă, absolut tot ce îți trecea prin cap. Am simțit nevoia să înțelegem ce făceam noi acolo, ce reprezentam noi, dacă acțiunea noastră cu mâinile goale avea vreun sens. Obsesia mea a fost să nu facem ceva demonstrativ, ci să încercăm o acțiune efectivă, dar care era aceea era greu de spus. Ce puteau face câțiva tineri fără arme, înconjurați de scutieri, dar pe de altă parte ne gândeam la cei din Timișoara, și ei erau în situația noastră, iar ceea ce

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

făcuseră ei era imens: ei au aprins speranța, dorința, ei au arătat că se poate, că nu ne pot omorî pe toți, au arătat că fără arme pot deveni o forță de care să se teamă întreg arsenalul României, eram hotărâți să nu plecăm de pe străzi până când ceva se va mișca. La ora aceea nu știam ce s-ar putea mișca. Vorbeam despre moarte, dar practic nu aveam clar un ideal pentru care să murim. Încerc să-ți explic cât eram de înecați în comunism și sărăcie, sărăcie materială și spirituală, încât nici măcar nu puteam să spargem barierele fanteziei și să ne imaginăm că orice ar fi fost posibil. Eram timizi chiar când ne exprimam ferm convingerile.

La un moment dat un tânăr m-a întrebat:

“Tatăl tău pentru ce a luptat?”

Idealul tău ar fi putut deveni idealul nostru, dar pur și simplu nu am știut ce să-i răspund. Ai luptat pentru o îmbunătățire a situației, sau categoric împotriva comunismului, sau împotriva lui Ceaușescu. În acest moment nu mai reușesc să înțeleg cum după șapte ani de dizidență hotărâtă eu nu aveam o idee clară despre obiectul cu care mă războisem. Era o lipsă de speranță cu un efect devastator, francezii cu două sute de ani înaintea noastră au dărâmat Bastilia și au încercat să omoare o clasă întreagă, noi ne gândeam la mici schimbări. Discutam despre o îmbunătățire a condițiilor de viață, despre rații și unt, despre benzină și duminici cu soț, doream străzi luminate, vitrine, blugi. Așa am început Revoluția. Eu, personal, doream dispariția Securității și cred că a fost cel mai puternic ideal al serii. Cei din jur au aprobat serioși, dar a trecut o undă de frică prin toți cei prezenți.

Aceștia erau termenii discuțiilor noastre, idealul nostru era o situație ca în Ungaria, unde nu știam sigur ce se întâmplase, dar știam sigur că trăiau mult mai bine decât noi. Seara se scurgea lent, pericolul era încă departe de noi, iar discuțiile noastre aveau un caracter aproape academic, eram calmi, pericolul era virtual, iar pasiunea încă dormea. Unii dintre noi s-au apropiat de milițieni dintre care mulți erau mai tineri decât noi.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Există câteva atrocități pentru care comunismul trebuie definitiv înmormântat: cei aduși acolo să tragă în noi erau frații noștri, ce minți perverse au putut educa acești copii pentru ca ei să ajungă să tragă în colegii lor de joacă, de bancă, de dans? Cum poți să omori sufletul unui om și să nu fii blestemat în veci? Toate aceste întrebări mi le-am pus de sute de ori, speram încă că cei din fața noastră ni se vor alătura, că nu vor executa ordinele. Spiritul nostru comun se înălța deasupra tuturor într-o încercare de a dăruia lumină acolo unde era doar bestialitate și întuneric. Și erau atât de frumoși și curajoși, atât de puri și dornici de împăcare. Le-am întins mâinile și în mâini aveam pâinea comuniunii noastre, am primit în schimb gloanțe, sângele a curs și împărtășania a luat sfârșit.

Toți cei care au murit acolo, au murit curăț.

Nu-ți spun întâmplător de împărtășanie, am avut un moment în care fiecare a povestit despre el, nu a fost nimic forțat, ci din contră, era un elan venit de pretutindeni din jurul nostru, ca un soi de mărturisire colectivă, fără nici o urmă de fățărnicie. Atunci nici măcar nu am realizat ce făceam. Ceea ce creasem acolo comun între noi, născut dar nu făcut, sufletul sufletelor noastre se pregătea de moarte, un tânăr de lângă mine mi-a spus cu glasul înecat de durere:

“M-am certat cu mama, stupid, mă cert mereu cu ea. Am plecat de acasă furios pe ea, supărat.”

“Mamele iartă” – i-am spus.

Eu care nu avusesem nici un soi de comunicare cu nimeni ani în șir, trăiam o stare de extaz, după atâta înstrăinare și singurătate simțeam în sfârșit că fac parte dintre oameni și era atât de liniștitor.

Deși eram foarte calmi știam că în jurul nostru plutește furtuna, cu cât treceau orele se aglomera un soi de neliniște, discuțiile deveneau din ce în ce mai scurte, mai sporadice,

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

umblam fiecare de la un grup la altul într-o mișcare din ce în ce mai amplă și mai dezordonată. Veștile deveneau tot mai îngrijorătoare. Aerul nopții vibra de tensiune. Deodată zumzăitul vocilor noastre a fost străbătut de un bubuit îndepărtat în rafale. Un zgomot cunoscut pentru oricine văzuse filme cu gangsteri sau război, dar în centrul capitalei te asigur că părea necunoscut, ireal.

S-a lăsat o tăcere deplină. Toți ne îndreptasem privirile spre ASE, de unde părea că vine, ca și când am fi putut vedea ceva, eram în picioare, strânși într-un singur grup, mulți s-au prins de mâini sau s-au luat în brațe. Nu ne cunoșteam dar eram frați și fiecare era răspunzător pentru toți. Speram încă că ne înșelasem.

În jur fusese zgomot, zumzăială, noi complet neatenți, dar în liniștea deplină care a urmat răpăitul armelor s-a auzit clar, tragic și mult mai apropiat.

“Trag în noi” a strigat cineva.

Ne-am strâns și mai tare unul lângă celălalt. Milițienii care erau în primul rând al cordonului se uitau și ei spre locul din care veneau rafalele. Mulți se întorseseră cu spatele la noi, un gradat furios țipa și încerca să-i ordoneze.

Am auzit un țipăt și cineva a arătat spre cer. Am fugit cu toții într-un loc deschis de unde se vedea mai bine spre bulevard, rafalele nu mai erau doar zgomote, ci și dăre luminoase pe cer.

Idealismul nostru se sfârșise.

Primele gloanțe pe care le-am văzut au însemnat sfârșitul inocenței. Cineva a strigat “Jos Ceaușescu!”.

Nu era un glas, ci un grup de glasuri și deodată, ca la un semnal mult așteptat, am început toți să strigăm. Devenise clar, până la gloanțe și moarte am fi putut accepta o schimbare oarecare, din acel moment orice naivitate dispăruse. Noi, cei care cu o oră înainte

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

discutam fără să știm sigur ce vrem sau de ce suntem pe străzi, în acel moment am devenit o forță gata de luptă, cu instincte și țeluri bine conturate, cu conștiința de sine adânc împlântată în cea de grup. Fețele, până atunci senine, au căpătat o expresie de îndârjire și hotărâre care reflecta de fapt ce se petrecea în noi. Au început să se audă sirene ale poliției și ale salvării. Se auzeau din depărtare țipete.

Cineva a spus să rămânem împreună și nu ne-am mișcat din loc, fără să ne pese de frig ne-am așezat pe jos. Părea imposibil să se tragă într-o mulțime neînarmată, pașnică, așezată pe jos. Dar imposibilul, absurdul erau deja legi.

Așteptarea nu a durat mult. În fața noastră la vreo o sută de metri era un alt grup, deodată au apărut câteva dube și din dube au coborât în forță trupe pregătite să lupte. Doamne cât de bine îi cunoșteam, erau aceiași care îmi distruseseră biblioteca, aceeași care veneau lunar la noi. Atât îmi era de familiară scena încât aproape am căutat-o pe mama prin apropierea mea, strâns lipită de mine era însă Ana. Privea cu ochi enormi scena din fața noastră. Ar fi trebuit să fugim, dar eram hipnotizați de brutalitatea lucrurilor care se petreceau sub ochii noștri. După câteva zile am fi știut, poate, ce să facem dar noi pentru prima oară în stradă, hotărâți să luptăm, neștiind de fapt ce înseamnă aceea luptă, am rămas paralizați în fața ticăloșilor. Foarte puțini au înțeles ce se întâmpla și au fugit. Bulanele s-au abătut bestial asupra tinerilor care încă nu înțelegeau foarte bine ce va urma. Am apucat să mai văd cum erau târați de mâini și de picioare spre dube și imediat am auzit strigătele:

“Fugiți, vin spre noi !”

Am început să fugim, dar nu am făcut decât câțiva pași când pe lângă noi au început să zboare gloanțe.

Înțelegi tată? Le văzusem în depărtare pe cer, le auzisem, dar atunci ele veneau direct spre noi. Am auzit țipete. Ana a vrut să se oprească, dar nu am lăsat-o. Ne-am ascuns. Eram

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

poate vreo douăzeci, poate mai mulți, nimeni nu era în panică. Cred că frica e mult mai puternică atunci când nu-ți cunoști dușmanul și armele cu care vine asupra ta, noi știam sigur cine erau dușmanii noștri.

Fusesem mereu la marginea torturilor, a bestialității, dar de fapt nu le trăisem niciodată, nu cunoșteam agresiunea fizică. Îmi fusese frică de atâtea ori dar nu ca acolo în față gloanțelor. Și eu eram singurul care știam cu adevărat ce se întâmpla; de fapt și Ana știa. Venind de la cei doi poli noi ne-am întâlnit în spate la Universitate sub gloanțe. Doar noi doi am realizat, încă de la primul semnal, că acolo va fi o luptă și că se va muri. Ceilalți, veniți din viața normală în care se împușcă doar în filme și glonțul omoară personajul nu actorul nu înțelegeau că de data asta gloanțele erau adevărate, mulți erau mai degrabă curioși decât speriați. Aveam asupra lor acest crunt avantaj și am încercat să-i facem să înțeleagă pe cei din jurul nostru că trebuia să stăm ascunși, auzeam gloanțele în stomac și în creier, pocnetul acela repetat îmi contorsiona spiritul, și apoi iarăși frică, durere, întrebări, atât de multe întrebări care mă torturau în cadență cu puștile din față.

Mi-era frică pentru Ana, dar nu numai pentru ea ci și pentru fiecare care era acolo sau oriunde în bătaia gloanțelor. Țipete, Țipete și gloanțe. Aerul vibra și mirosea, aerul despicat de gloanțe se răsfrângea în valuri care ne înecau, mirosea a durere fizică, a agonie și a moarte. Țipete, Țipete, glasuri care cereau ajutor, gemete inconștiente, miros de sânge și iar de moarte. Auzeam zgomotul fugii, zgomotul fricii, armele răpăiau și iarăși Țipete, când reușeam să mai adăpostim pe încă cineva sufletul mă durea de recunoștință și bucurie dar imediat un Țipăt și angoasa reîncepea. Teoriile noastre curajoase s-au spulberat în aer, idealismul nostru s-a împrăștiat odată cu sângele și din cei morți, cei răniți și din noi ceilalți a izbucnit spre ceruri hotărârea noastră. Eram douăzeci de milioane și nu ne puteau omorî pe toți. N-am mai putut sta. Am pornit cu vreo doi, trei să vedem ce se întâmplase. Pe jos zăceau cinci tineri, o

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

fată era moartă, nu văzusem în viața mea un mort, probabil nici cei de lângă mine, dar m-am apropiat și am făcut ceea ce trebuia, i-am închis ochii. Ana icnea lângă mine, ceva între spaimă și durere. Ce puțin o știam pe Ana, ce superficial, credeam că este spaima de moarte, de fapt în tot acel teribil timp Ana a trăit teroarea supremă că poate tatăl ei a dat ordinul să se tragă, pentru ea, el a fost peste tot unde s-a tras. Cumplită povară. Niciodată Ana nu s-a uitat spre cei care trăgeau de frică să nu-l zărească pe tatăl ei în primul rând. Suspina ca un copil, dar a fost prima care a știut ce să facă, și-a dat bluza albă jos și a făcut fâșii cu care a legat piciorul unui tânăr care sângera îngrozitor. Nu știam ce să facem, dubele plecaseră, am hotărât să-i ducem la cel mai apropiat spital, să oprim o mașină sau la nevoie să-i ducem pe jos.

Singura problemă era barajul, dar trebuia să încercăm. I-am luat pe brațe și am început să ne apropiem de baraj, puștile s-au îndreptat spre noi, am înțeles că eram gata să mor, pentru mama, pentru tine, tată, pentru fiecare om care gândea ca noi. Ana a strigat:

“Avem răniți, vrem să-i ducem la spital” – ne-au obligat cu puștile întinse să-i lăsăm jos.

Mă uitam neputincios la bălțile de sânge care se formau în jurul lor și am simțit același gust ca în noaptea în care a murit mama, acești oameni nu vor muri, m-am hotărât, ajutat de Ana am ridicat un tânăr, ne-am privit lung cu Ana mea, fără cuvinte și am luat-o spre milițieni, imediat și ceilalți au pornit în urma noastră și uimitor am trecut prin baraj. În scurt timp am găsit mașini care i-au dus la spital. Când am depășit zona baricadelor și a barajelor am văzut cât de mulți oameni erau pe străzi. Circulau mașini și mulți ieșiseră tocmai la gândul că erau răniți care trebuiau duși la spital. Cât i-am iubit pe oamenii aceia pe care i-am găsit așteptând în mașini.

Gândul meu nu se putea desprinde de fata căreia îi închisesem ochii. Mă urmărea chipul ei, mâinile care îi atârnavă fără viață, pline de sânge. Rămăsesem vreo zece și am hotărât să nu

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

ne despărțim. Știi ce-i ciudat, de obicei când sunt cu niște tineri primul lucru pe care îl vreau este să le știu numele, știu doar câteva nume, prea puține, ale celor lângă care am fost în noaptea aceea dar nu îmi pare important să le știu numele. Ca și când nu am fi fost indivizi, ci celule ale aceluiași organism. Ne cunoșteam instinctiv și nu aveam nevoie de altă recunoaștere.

Am încercat vreo oră să ajungem înapoi, dar a fost imposibil. Absolut toate căile de acces către Universitate și Arhitectură erau blocate, am văzut de departe baricada de la Inter, dar toate grupurile erau separate de cordoane late de milițieni. Eram înnebuniți de frustrare, cu mâinile legate!

Am stat și am așteptat pe o străduță lăaturalnică, dar era evident că nu puteam face nimic. Atunci Ana a hotărât să mergem toți la ea:

“Mâncăm ceva, dormim două ore și dimineață plecăm din nou.”

Eram cu toții dezamăgiți și ni se părea că îi trădăm pe cei dinăuntru, dar era unica soluție rațională.

La ora șapte am plecat din nou. Se lumina și aproape nu am recunoscut locurile, erau baricade, urme de focuri, bălți de sânge. În locurile acelea umblasem de zeci de ori, orașul meu se lumina de ziuă, dar nu putea alunga coșmarul nopții care trecuse. Vedeam în fața ochilor tinerii răniți, cei smulși cu forța și înghesuiți în dube. Unde puteau fi, ce li se întâmplase? Toată noaptea fusesem calm, chiar și în cele mai tragice momente avusesem sânge rece, dar dimineața care venea îmi dădea măsura tragediei care avusese loc. Trăisem prea aproape de evenimente, prea în pericol ca să cuprind situația. Și cred că același lucru se petrecea cu toți cei din jur. Eram aproape livizi, ne era rău fizic, eram îngrijorați pentru cei răniți, pentru arestați, fără să știm ce va urma. Mi-am dat seama deodată că nu știam unde erau cei alături de care luptasem, puteau fi pe moarte sau arestați, vedeam grupuri și în față

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

la Inter și la Arhitectură, dar nu știam dacă erau aceiași din noaptea trecută, am intrat într-o stare ciudată izvorâtă dintr-o întrebare îngrozitoare: dacă noi eram singurii care știam ce se întâmplase acolo? Trăiam o frică teribilă să nu pășim ceva înainte de a putea spune că acolo muriseră oameni, unii erau în închisori sau în beciurile Securității, îmi venea să țip pe străzi, dar de îndată ce am început să ne plimbăm printre oameni am înțeles că toată lumea știa. Văzusem în noaptea trecută un steag găurit, acum străzile erau pline de ele, continuu veneau oameni din cartiere, treceau camioane pline din care se fluturau aceleași steaguri.

Nu știu cine a făcut primul steag, a cui a fost ideea, dar a fost genială. O revoluție fără conducători, fără idealuri explicite, clare, a dobândit prin acel steag, un simbol atât de puternic care a înlocuit tot ce-i lipsea. De steagul acela ne-am sprijinit chiar în momentele în care credeam că totul e pierdut și tot cu același steag ne-am bucurat de fiecare clipă.

Era ceva ce venea înspre noi din istorie, ceva ce ne lega de românii care luptaseră sub el, aceleași trei culori pentru care atât se murise, dar în același timp era ceva complet nou, al nostru, al prezentului și al luptei noastre, din el fusese tăiat ceea ce întinase timp de cincizeci de ani țara, fusese curățat de comunism printr-un act magic de tăiere, de anulare, nu era nimic sălbatic, primitiv, ci din contră, tăind cercul perfect ne îndreptam privirile spre ceruri, nu a fost rupt, zdrențuit, ci curat, perfect tăiat, început de mandală și de izbăvire. Cercul nu era gol, cuprindea în el toate dorințele noastre de libertate, iar atunci când libertatea a venit, golul s-a umplut.

Umblasem pe străzi și înglobam toată fericirea pe care o întâlneam. Același oraș trist, gri, murdar, obosit, înflorise în plină iarnă în sufletul oamenilor lui. Eram îmbătați de surexcitare, eram veseli, fericiți, începusem să sperăm. Sigur, toate aceste sentimente nu erau complet explicite, dar ele prinseseră trup din starea de dorință în care germinaseră. Dimineața de 22 Decembrie a fost momentul în care s-a aprins speranța, în care dorințele noastre au devenit

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

posibile și cred că a fost și clipa în care am început să avem țeluri clare: Ceaușescu trebuia să cadă, sistemul să se schimbe. Trăiam o metamorfoză sublimă, unică, care ne umplea sufletul nu numai de speranțe, dar care ne încărca cu ideea că suntem oameni, că luptăm împreună, între noi curgeau valuri de iubire și de înțelegere.

Țelurile noastre fiind comune, împărtășite, eram cu toții dornici să dăm, să dăruim cât mai mult, să avem încredere unul în celălalt. Eram toți îngrijorați pentru cei răniți, aprindeam lumânări în bălțile de sânge. Am văzut pentru prima oară oameni îngenunchind pe străzi, rugându-se cu mâinile împreunate. Aveam impresia că totul este posibil, dar mai ales sufletele noastre erau cuprinse de o armonie cerească, supraumană. Aceasta era puterea noastră, a celor cu mâinile goale de arme dar sufletele pline de iubire și în mâini un steag.

“Evenimente” au fost pentru cei care nefiind cu noi, nefiind prezenți, nu au simțit nimic din ceea ce se întâmpla. Nu eticheta “revoluție” face ca ceea ce am trăit noi să se numească așa, ci starea de spirit care a plutit deasupra noastră în acord cu cea din noi, oriunde s-a luptat. Revoluție a fost în primul rând în noi...

Se cer definiții clare și noi nu ne încadrăm în ele? Cui îi pasă? Definește iubirea și nu vei rămâne decât cu un pumn de nisip. Iubirea și Revoluția se trăiesc, nici o poveste ulterioară nu mai poate cuprinde în ea tot ceea ce s-a întâmplat, poți spune câți au murit sau au fost răniți, dar ce au simțit oamenii aceia aproape de moarte nimeni nu va ști și de fapt doar atâta contează.

Dormisem extrem de puțin, dar nu eram obosiți. Eram într-un soi de veghe, într-o stare de hiperluciditate în care captam riguros și sigur orice vibra în aer. Mergeam printre oameni și aveam impresia că îl simt pe fiecare dintre ei, îmi venea să le zâmbesc ca și când i-aș fi cunoscut pe toți.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Am văzut scene de o cumplită sălbăticie, dar până și acestea nu se transformau în noi în urmă, ci într-o hotărâre absolută. La unul din punctele de trecere spre Piața Palatului am văzut cu ochii mei cum un tovarăș lovea cu steagul un tânăr căzut. Ana a început din nou să icnească. Scotea niște sunete mici, dar înspăimântătoare, pentru că erau singura dovadă a celor ce se petreceau în ea. Dulcea mea fată. Noi toți eram euforici și fericiți în timp ce inima ei se zbătea neputincioasă într-o vină care nici măcar nu era a ei. Nu știam aproape nimic despre ea, dar starea generală de înțelegere și iubirea m-au făcut să simt ce se întâmpla cu ea. Am tras-o departe de oameni și ne-am adăpostit sub o poartă. Am luat-o în brațe dar a durat o eternitate până tremurul a încetat. Se sprijinea de mine nu numai cu trupul, îi simțeam și sufletul complet fără vlagă odihnindu-se în ființa mea.

“Te iubesc” i-am spus și a tresărit ușor.

Nu-i spuseseam des că o iubesc, deși acesta fusese leit-motivul ultimelor zile, fusesem atât de prinși de moarte și libertate încât uneori uitam să i-o spun. Am tremurat la gândul că am fi putut muri fără să i-o spun și era atât de important. Atât de important.

“Te iubesc” am repetat.

Era cel mai important lucru.

Ce deosebire uriașă între starea mea de spirit și a ei: eu primeam totul ca pe cel mai prețios cadou al vieții, eram liber cu conștiința mea, mulțumit de viața mea, dornic să-mi umplu prezentul și viitorul, sigur de locul meu, împăcat cu trecutul și mândru de trecut, mă gândeam cu dragoste la voi doi: la mama și la tine și din toate acestea și multe altele în aceeași direcție se forma starea mea de spirit, eu aparțineam luptei, priveam oamenii în ochi, puteam închide ochii morților.

Ea, nu. Și asta nu pentru că ea ar fi fost vinovată de ceva, ci pentru că pe parcursul vieții ei se umpluse de vina care nu era a ei. Ana a înglobat vina unor oameni care erau vinovați, dar

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

nu se simțeau. Ca un soi de conștiință care face ceea ce trebuie făcut atunci când nu mai există nici un control. Eram practic în aceeași situație, dar la polii opuși: eu eram îmbibat de o glorie care nu era a mea, dar trăind și suferind în ea îmi devenise proprie, la fel, ea, transformase ticăloșia celor din jurul ei în vină și o trăia. Ce dramă în acea mare bucurie din jur !

Și ea simțea bucuria, și ea la fel ca oricare altul din jurul nostru dorea libertate, să scape de tot ce o ținea înlănțuită, dar mereu bucuria era întunecată de vină. I se părea că nu aparține, că fură un loc care nu i se cuvenea.

Astăzi știu că locul pe care îl ai în viață este acela pe care îl cucerești, sunt sătul de reguli idioate extinse la legi de viață. Există o morală, există niște legi de la Dumnezeu, dacă nu le încalci, dacă trăiești în ele și după ele, restul e fum. Eu mă judec pe mine însumi după câteva legi, în schimb când judec pe alții inventez la infinit reguli și regulamente. Ana era dreaptă, curată și cuminte, era ea însăși și numai în funcție de ceea ce era ea ar fi trebuit să fie judecată. Ar trebui să ne dezobișnuim să-i judecăm pe alții, este cea mai cumplită armă pe care o folosim mereu împotriva semenilor noștri. Cine îmi dă mie dreptul să judec atunci când eu sunt incapabil să mă văd pe mine însumi?

Cu ce eram eu mai bun decât Ana? Acceptasem tirania ta plecat, umil, te ridicasem la poziția de Dumnezeu, în ani de umilințe nu am avut nici un gest de curaj, nici măcar la moartea mamei, eram un om slab, fără personalitate sau voință, încătușat de personalitatea și voința ta. Și nici măcar nu realizam aceste lucruri.

Ana a luptat, Ana a înțeles răul uriaș care ne stăpânea și a suferit clipă de clipă că se găsea sub influența lui, a suferit pentru tatăl ei, ar fi vrut nu să nu mai fie tatăl ei, ci să poată să-l schimbe, să-l transforme. Eu visam, tâmp, la nea Costică, portarul școlii, lângă care, dacă ar fi fost tatăl meu, aș fi putut duce o viață liniștită...

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Mă întreb cum trebuie să te simți atunci când tu știi că faci parte dintr-un grup pentru că așa simți, pentru că ești gata să mori pentru ideile comune, dar nu ești admis de regulile stupide ale oamenilor. Lacrimile Anei erau toate aceste probleme scoase la suprafață după ani de frământări și chin. Atunci, lângă ea, am fost fals, greșos de fals. Mi se părea că eu, cel bun am dreptul să o primesc alături de mine și pe ea. Ce meschinărie. Ar fi trebuit să îngenunchem și fiecare să ne mărturisim păcatele, eu în primul rând. Pentru mine nu păcatele ei ar fi fost importante, ci ale mele. Eu nu greșisem pentru că tu și cu mama nu m-ați lăsat să greșesc și nu conștiința mea. Ana deși purta vina, ea nu greșise, conștiința ei trează o ajutase să meargă în întunericul din jurul ei. În jurul meu fusese lumină și pace, Ana trăise în infern.

Cât suntem de mici și superficiali chiar atunci când suntem atinși de lucruri înalte!

Singurul lucru curat, adevărat era iubirea noastră. Niciodată n-am să reușesc să despart iubirea de ceea ce am simțit la Revoluție. Revoluția se încheiase, așa credeam, mă uitam la Ana și imediat mă măturau vânturile calde, bucuroase pe care le trăisem, câmpul de grâu al mamei, primăvara. O priveam și imediat mă aplecam bătut de răcoarea binefăcătoare a sentimentelor pe care le simțisem pe străzi încercând să o cuprind și pe ea în mișcarea mea magică.

Am avut nopți de-a rândul un vis cu Ana: era undeva pe o clădire nu prea înaltă și își scotea capul prin cercul gol al steagului, pe urmă încerca să-și treacă tot corpul. Eram atât de prost, atât de înfundat în pământul pe care îl călcam, încât nici un moment nu am înțeles semnificația gestului. Ana nu reușea să treacă prin golul steagului, nu reușea pentru că era singură. Cu mine ar fi reușit.

Vezi tată, am fost un băiat cuminte și bun, dar ani de zile oamenii nu m-au privit, n-am existat sau, mai rău, uneori se fugea de mine. Nu eram un sfânt, dar nu eram nici un lepros, în schimb după Revoluție am fost privit ca un sfânt, când de fapt eu eram același băiat, uneori

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

cuminte, alteori bun. Cu mine toată lumea a exagerat, iar eu nu am fost în stare să mă găsesc pe mine însumi.

Singurele zile în care nu a contat nimic au fost cele din Revoluție. Am fost complet eu însumi, cel care aş fi putut deveni, stăpân pe mine, pe situația din jur. Ana avea nevoie de ocrotire și în zilele acelea am ocrotit-o tată.

Când am pus cap la cap ceea ce știam eu despre comunism, securitate, Ceaușescu, rău, cu ceea ce știa ea am fost uimit de naivitatea mea, suferisem răul dar nu-l cunoșteam. Structurile din jurul meu m-au apărut cât se poate de eficace să nu plonjez până la fund în puroi și mlaștină. Ana, în schimb, cunoștea iadul. Sufletul meu era curat, îndurerat, însingurat, dar transparent, ea își ascundea sufletul de frică să nu fie complet înghițită de rău. Deși nu a fost senină niciodată, lângă mine Ana a reușit să uite, a avut momente în care a sperat că răul exterior va fi învins și odată cu el cel interior ei va fi exorcizat. A trăit zilele Revoluției cu această speranță.

Treceam de la o stare la alta cu multă ușurință: eram complet îndurerați sau îngroziți și imediat ne putea cuprinde fericirea sau euforia, fiindcă nu trăiam izolat stările, ci ele curgeau în noi și din noi iarăși spre alții. Aveam atunci pe buze și în minte ideea că s-au deschis cerurile. Vedeam aproape fizic breșa prin care eram înălțați, prin care comunicam cu Dumnezeu. Am avut toată viața ideea că Ziua de Apoi va fi înfricoșătoare și tristă, greșisem și greșeala era clară, în Ziua Judecării fiecare își trăia propriul destin, în jur lucrurile erau îngrozitoare, dar în mine era pacea care mi se cuvenea. O singură diferență, ziua noastră nu era ziua judecării noastre, a tuturor, ci numai a ticăloșilor din jurul nostru, iar de suferit, sufereau, din păcate, cei drepti.

Când am ajuns în Piața Palatului m-a apucat o dorință nebună să-i iau pe toți în brațe și să-i sărut. Ce satisfacție uriașă am avut când peste toată speranța celor care mă înconjurau a

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Început să fluture frica celor din balcon. Nu eram mai aproape decât în ajun, dar parcă îi vedeam mult mai bine sau poate doar îi simțeam, frica lor mirosea și mirosul acela pestilențial mi-a dat încredere că victoria va veni. Era prima oară când rolurile erau inversate, după ani în care jucasem aceeași scenă până la demență era rândul nostru să stârnim frica. Cu mâinile goale, în fața puștilor și a tancurilor și a Securității, mai presus de rațiune sau calcul logic, noi cei care fusesem slabi și înfrânți am devenit o forță care stârnea frică. Sus spiritele se încingeau, era o forfotă neobișnuită, s-au întrerupt microfoanele, lumea murmura și se mișca. Știi cum se mișca, exact ca acel covoraș de grâu al primăverilor mamei, numai că vântul care bătea era din sufletele lor. Același vânt unit într-o singură forță, imposibil de oprit sau de întors. Am avut privilegiul de a asista, de a face parte și de a înțelege în același timp la deșteptarea conștiinței unei mulțimi.

Se mișcau în balcon, sușoteau, era agitație. Siguranța pe care ți-o dă puterea dispăruse, gesturile erau frânte, frazele și mai aberante decât de obicei.

Spuneți că nu a fost nevoie de noi, că am fost manipulați, că a fost o lovitură de stat, se poate, dar dacă noi am reprezentat ceva, atunci am fost fără îndoială pedeapsa lui Ceaușescu. Ce ar fi însemnat să fie doborât cu o lovitură din culise, să fie arestat sau să plece pur și simplu din țară, el ar fi continuat să creadă că poporul e cu el, noi i-am dăruit tot edificiul paranoic, noi cei manipulați, aduși să moară inutil i-am strigat clar toată ura noastră și el a fost nevoit să fugă, nu neștiut de nimeni, ci din contră, din mijlocul mulțimilor în huiduieli. A auzit clar "Jos Ceaușescu" și sper din suflet să nu fi fost atât de nebun încât să nu înțeleagă ce se întâmpla.

Și din nou te întreb: dacă căderea lui Ceaușescu era atât de sigur hotărâtă în altă parte, dacă a fost un complot, de ce nu a avut loc în 15 decembrie? Există multe posibilități, multe scenarii: poate complotul cuprindea și scoaterea noastră pe străzi, dar atunci nu înseamnă că

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

era nevoie de noi? Câte revoluții au fost cu adevărat spontane și nu au avut în spate complotul unui grup restrâns?

1848 i-a avut pe Bălcescu, Kogălniceanu, fără ei ar fi ieșit oare cineva pe străzi? Au fost cei de la 1848 mai puțin manipulați decât am fost noi? Întreaga istorie e o manipulare uriașă a unor forțe obscure, masele pot deveni o forță, dar mobilizarea lor este la nivelul inconștientului, ei au nevoie de conducători. Masele sunt mereu manipulate, dar sunt folosite doar atunci când nu există alte mijloace de a schimba ceea ce trebuie schimbat. În această situație, fără ieșirea noastră pe străzi, nu s-ar fi întâmplat nimic, e dreptul meu să cred acest lucru și al celor care au murit.

O altă posibilitate, care mie personal îmi place mai mult, ar fi aceea că mișcările din țară au început prea devreme. Poate că Ceaușescu trebuia înlăturat fără sânge, din culise, dar țara a explodat înainte și atunci planul a fost schimbat din mers.

Orice alte posibilități sunt variațiuni pe aceleași teme și au o singură concluzie: noi am ieșit pe străzi pentru că undeva în mersul istoriei a fost nevoie de noi. A fost nevoie de gesturile noastre definitive: să împingem, să clintim. Unde, ce, cum, de ce, cine, acestea sunt întrebări doar pentru istorici. Noi rămânem cu ceea ce am trăit în acele zile. Când Ceaușescu s-a ridicat cu elicopterul a început un vuiet uriaș, aveam impresia că sunt încărcat cu o energie care tinde să se spargă în mine și să iasă spre exterior. Ne uitam unii la alții neîncrezători, dar deodată am auzit clar:

“E el, a plecat” și toată piața a izbucnit în strigăte, fiecare striga ce-i trecea prin minte, se agitau steaguri, oamenii se îmbrățișau, iar unii cădeau în genunchi, în lacrimi. Vedeam cum de pe toate străzile laterale curgeau râuri de oameni, toți în aceeași stare de spirit. Atunci, cred, am auzit pentru prima oară acel splendid:

“Ole, ole, Ceaușescu nu mai e”.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Strigam, și eu, în ritmul celor din jur, fără să-mi dau seama ce fac, eram purtat de voința din jurul meu. Din C.C. cădeau cărți și alte obiecte, am înțeles că în interior erau deja ai noștri. Săream cu Ana și ne țineam strâns de mâini, de frică să nu ne pierdem. Ana plângea, plângea și icnea, dar în jur mai toți erau așa. Ne bucuram o clipă de ceva, ca imediat să înceapă să ne curgă lacrimile pe obraz, zâmbeam printre lacrimi, plângeam printre zâmbete, eram complet decompensați, dar complet fericiți.

Veștile se strigau:

“E Dinescu la televizor !”

Atunci mi-am adus aminte de tine și eram atât de liber și fericit, încât am tras-o pe Ana după mine afară din mulțime, apoi cu toate protestele ei, am fugit spre casă.

Când am văzut casa m-a cuprins o altă emoție, o emoție cum nu mai simțisem. Atunci nu știam, acum știi: era dragostea mea pentru tine. Dragostea cea adevărată, nu complexul pe care îl aveam de obicei în fața ta, vă vedeam pe amândoi, pe mama și pe tine, în același loc al sufletului meu. Alergam plin de bucurie spre tine, dar și cu durerea că mama nu mai era.

În fața ușii tale, un tip. Mi-a venit să țip, dar am văzut expresia de pe fața lui și cumva am înțeles că nu era unul dintre cei dinainte. Totuși m-a oprit.

“Sunt Barbu Merca.”

S-a uitat la mine neîncrezător.

“Domnule – am spus – locuiesc aici, sunt fiul lui.”

Nu s-a liniștit complet, dar oricum a devenit mai amabil:

“Îmi pare rău, nu am voie să las pe nimeni înăuntru.”

“Unde e tata?” – am întrebat.

“A fost dus la un loc mai sigur.”

“E bine?”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

“Da” – mi-a răspuns.

Am alergat atunci la Tanti, dar nici ea nu a răspuns. Părinții Vicăi nu știau nici ei nimic de ea. Aș fi vrut să pot intra în casă, să mă schimb, dar era clar că nu voi fi lăsat. Am urcat din nou scările și i-am spus:

“Puteți să-i spuneți tatălui meu că sunt bine și că îl rog să mă lase și pe mine să intru cândva, în casă?”

A zâmbit, tânărul a zâmbit și am știut sigur că era din cealaltă tabără, tabăra noastră.

“Sigur, întoarceți-vă într-o oră și totul se va aranja.”

Părinții Vicăi ne așteptau pe scări și cu toate protestele noastre nu am scăpat până nu am intrat la ei. Am mâncat, ne-am spălat, ne-am odihnit o jumătate de oră în fața unui televizor care înnebunise, televizorul lui Ceaușescu era cotropit de fețe neverosimile:

“Acesta e Dinescu” m-a anunțat mama Vicăi cu mândrie, de parcă ar fi fost copilul ei.

Ana plângea și am văzut-o pe tanti Stela cum o lua în brațe, nu ca să o liniștească, fiindcă și ea plângea, ci ca să fie împreună.

“Andra l-a dus pe tatăl tău de aici, au sunat acum o oră că sunt bine. Au anunțat la televizor că tatăl tău e bine și va apărea în curând la televizor.”

Am plecat cu un pachet uriaș cu mâncare, l-am luat pentru că altfel nu am fi reușit să scăpăm de ei. Bucureștiul era cuprins de o isterie fericită. Peste tot la parter erau televizoare în geam și oamenii se uitau de pe stradă. Armata era cu noi. Generalul Milea murise, se vorbea de crimă, sinucidere, execuție, fiecare avea propria lui teorie, doar un lucru era sigur, armata se alăturase Revoluției. Am văzut câțiva generali care dădeau aceleași ordine, se dorea liniște, calm. Am trecut pe lângă niște soldați care păreau la fel de fericiți ca toți ceilalți, le-am dat pachetul cu mâncare și am primit câteva saluturi vesele. Unii dintre soldați aveau la rever flori.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Înaintam foarte încet pentru că mereu era ceva de văzut sau auzit. Ana mă trăgea de mână, era veselă și avea culori în obraji. Parcă o vedeam prima oară, de ore în șir trăiam la unison cu toți oamenii sentimente și stări minunate, unice, trăiam eliberarea, sentimentul necunoscut, dar atât așteptat al libertății, bucuria, trăiam o satisfacție nelimitată, devenisem mai înțelegători, mai atenți și dornici să ajutăm, aveam un sentiment de comun de iubire pe care niciodată nici o ideologie nu va fi în stare să-l nască.

În învălmășeala din jur iubirea pentru Ana tăcuse complet scufundată în iubirea generală pe care o simțeam în sufletul meu. A fost nevoie doar de o privire, ochii ei adânciți în ochii mei, privirea noastră care ne transporta pe unul în celălalt, o secundă nemișcată între noi și iubirea a țâșnit caldă și înspumată între noi. Ne-am luat în brațe, erau multe ore de când nu o mai ținusem așa în brațe. Ne sărutam ca doi nebuni în mijlocul străzii, iar oamenii ne ocoleau binevoitori. Era o altă iubire. Vechea iubire începuse în frică și lipsă de speranță, vechea iubire chinuită, micșorată de grozăviile din jurul nostru s-a transformat într-un gest sublim de descătușare, odată cu sufletele noastre într-o cascadă de fericire. Curgeam odată cu ea, prăbușindu-ne din înălțimi într-o mare de bucurie. Strobeam în jur picuri de zâmbete, gesturi frenetice. Oamenii zâmbeau pentru că dacă cineva era în acord cu ceea ce se întâmpla, atunci noi eram aceia.

Am ajuns cu greu la Ana acasă.

Simțeam în același mod, nu aveam nevoie de cuvinte. De data aceasta nu mai eram doi tineri speriați și neștiutori, ci doi oameni liberi și fericiți. Știam toate gesturile iubirii, cunoșteam fiecare linie a trupului Anei, îi sărutam fiecare centimetru pătrat, mâinile mele aveau forma trupului ei, dorința era concretă, vie, anticipativă. Niciodată nu o mai dorisem așa, atât. Eram liniștiți și în privința celor ce se întâmplau afară. Am luat-o în brațe și am

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

trecut-o toate pragurile până în camera ei, apoi am trecut ultimul prag, pragul după care nu exista nimic altceva pentru restul lumii, doar noi doi și secretul magic al iubirii noastre.

Cred că am și dormit pentru că afară era noapte. M-a sculat un zgomot ciudat. Am ascultat încordat fără să o trezesc pe Ana, erau gloanțe, am sărit din pat și am alergat la fereastră. Din nou pe cerul întunecat am văzut gloanțele. Într-o clipă am sculat-o pe Ana și amândoi am fugit la televizor. Piața Palatului pe care o lăsasem în veselie și steaguri fluturânde era un măcel, biblioteca ardea, piața era goală și patrulau tancuri. Eram complet dezorientați. Nu mai înțelegeam nimic. Cine trăgea, în cine?

Ne-am îmbrăcat și am fugit afară, dar pe străzi nimeni nu știa mai mult ca noi, se trăgea și în multe puncte, armata era de partea noastră, dar cineva totuși trăgea. Erau morți, răniți și din nou jale și tragedie.

Am alergat ca doi năuci în diferite locuri prin care trecusem, apoi cineva ne-a spus că vor să cucerească televiziunea.

“Cine?” a strigat Ana.

Era întrebarea care ne frământa pe toți.

“Probabil trupe fidele lui Ceaușescu” am auzit un răspuns, primul răspuns logic.

Nimeni nu se gândise la asta, deși părea rațional.

Nu se abandonează așa ușor puterea. Calvarul nostru, care la prânz părea încheiat, reîncepuse. Eram terorizați, înspăimântați, dar și foarte hotărâți. Cele câteva ore în care savurasem libertatea prin toți porii, în care îl văzusem pe Dinescu la televizor, pe Ceaușescu fugind, deveniseră un soi de prezent din care nimeni nu ne putea alunga. Mai bine moartea.

Peste tot oamenii erau la fel de hotărâți, îndurerați, dar hotărâți și toată țara era în aceeași stare de spirit. Aflasem că Timișoara e liberă, că la Brașov lumea era pe străzi, și la Cluj, Constanța, studenții din Iași scandau aceleași cuvinte ca cei din București, veștile începuseră

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

să zboare prin țara adormită. Cineva ne-a spus că a văzut un ziar, un ziar al Revoluției. Atunci mi-am adus aminte de Andra și am sperat că primul ziar, mirosind a cerneală proaspătă, este în mâinile ei.

Ne îndreptam, ca mulți alții, spre televiziune. Am fi vrut să avem arme, dar eram hotărâți să mergem până la capăt în orice condiții.

La televiziune am ajuns în plin haos. Aici nu se știa absolut nimic. Vroiam să apărăm clădirea, dar nu se știa de unde vine pericolul, uneori cei din față strigau că televiziunea e în pericol, că emisiunea s-a întrerupt și nu am putut să nu mă întreb cum au intrat înăuntru când toată clădirea era înconjurată de noi. Se dădeau lupte, era evident că armata era cu noi, dar nu se știa în cine trebuia să tragă. Se vorbea de teroriști, de trupe de asalt fidele lui Ceaușescu, de trupe speciale de securitate, de arabi, un singur lucru era sigur: gloanțele curgeau, dar nu se vedea nimeni care să tragă.

Noaptea dinainte fusese cumplit de lungă, noaptea de 22 spre 23 nu se mai termina. Ne agățam inconștient de ideea că ziua va aduce o schimbare în bine, depindeam de lumina zilei într-o superstiție generală.

Era o deosebire uriașă între această noapte și cea dinainte. Atunci avusesem dușmanul în față, vedeam puștile, dubele, știam la ce să ne așteptăm, eram toți împreună împotriva unui dușman cunoscut, la televiziune am avut experiența dușmanului necunoscut. Până și încrederea totală dintre noi dispăruse, ne priveam mai circumspecți, fiindcă apăruseră teroriștii. Eram vigilenți, dar vigilența era bazată pe oboseală și neștiință, imposibilă combinație.

Aș vrea să cred că nu a fost nimic deliberat, că tot ce s-a întâmplat a fost nebunia de după orice revoluție, am ales să cred acest lucru și îl voi crede până la capăt. Exact cum altă dată mă hotărâsem să nu bănuiesc pe nimeni, tot așa, vreau să cred că am luat parte la o

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

dezlănțuire spontană și necontrolabilă a unor forțe prea mult încătușate și că în noaptea aceea la televiziune absurdul pe care l-am trăit atâta timp a curs ca puroiul printre viețile noastre, răvășiță a murdăriei în care fusesem constrânși să trăim. Acesta este ultimul lucru pe care îl cred.

De aici înainte îți voi povesti povești ale altora, pentru că eu nu mai am amintiri.

Era ziuă, cineva ne-a adus pâine, mâncam toți împreună, noi, soldații, toți.

Știu că terminasem de mâncat și mă uitam la Ana. Ana este ultima imagine, ultima senzație. O vedeam din profil, era încordată și privea cu atenție ceva într-o clădire de vis-a-vis. Deodată a început să strige. Nu știu ce striga, nu-mi amintesc vocea ei, ci doar mimica și gura larg deschisă, se uita în sus și apoi la mine, apoi cu un gest disperat s-a întors spre mine și a încercat să mă culce la pământ. Apoi nimic. N-am simțit durere, păstrez doar o senzație de cădere, ca și când aș fi fost împins.

Nu știu dacă m-a împins Ana sau glonțul. Nu mai știu nimic. Un singur lucru am clar în minte, trupul Anei care s-a pus în fața glonțului ca să mă apere pe mine. L-am visat în fiecare noapte.

Ai spus că a fost o întâmplare, în stilul tău cinic, în care contează doar gesturile tale și ale alor tăi, cei aleși de tine, restul, bieți inconștienți, acționează ca niște marionete trase de ațe, broaște băgate în priză.

Nu, tată, gestul ei nu a fost nici inconștient, nici reflex, Ana m-a apărut de moarte, prin gestul ei mi-a dat viață tot atât de real cum îmi dăduse și mama. Glonțul i-a traversat umărul și apoi s-a oprit la un centimetru de inima mea. Fără umărul ei, glonțul ar fi fost adânc în inima mea. Pe vecie.

Am căzut amândoi, sângele nostru s-a amestecat pe trotuar. Și apoi chiar dacă a fost un reflex, ce importanță are? Un om care are asemenea reflexe altruiste, în dezacord cu toată

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

ereditatea care doar apără specia, este fără îndoială un om special. Nimic nu poate umbri ceea ce a făcut Ana, nimic, dar mai ales nimeni. Nici chiar tu, mai ales tu. Ce dorință de distrugere cu adevărat inconștientă te-a mânat toată viața, tată?

O fată ți-a salvat băiatul de la moarte, are importanță cum? A contat un singur lucru că băiatul eram eu, fiul tău, iar Ana era fata dușmanului tău. Cred că ai gândit că mai bine aș fi murit, decât să mă fi salvat ea. Numai că eu nu am murit pentru că exact Ana m-a salvat.

S-a sculat imediat și cu un sânge rece extraordinar a spus:

“Este băiatul lui Merca, este împușcat lângă inimă”.

M-a urcat în prima mașină și cu hotărâre m-a dus la profesorul Șandru. Dacă nu ar fi fost ea aș fi ajuns la un spital oarecare, la un chirurg oarecare, cu ea am ajuns exact unde trebuie, iar numele magic de Merca a deschis toate ușile. Da, numele tău a fost folosit în acest scop. Ana, în culmea deznădejdi și a disperării te-a folosit ca să mă salveze.

Operația a durat câteva ore, nu știu câte, dar profesorul Șandru m-a salvat.

În timpul operației Ana a stat în fața ușii, în picioare. În tot spitalul nu mai erau paturi, scaune, toate erau ocupate de răniți. În timpul operației mele cineva a pansat-o pe Ana, acolo pe hol, în picioare. I-au dat un halat fiindcă hainele îi erau năclăite de sânge. Când a ieșit din operație, profesorul a găsit-o în fața ușii, în picioare, cu febră și frisoane. Doctorul acela mare, specialist în boli și oameni a plăcut-o pe Ana imediat. Cred că nu atât numele tău l-a decis să mă opereze, cât disperarea Anei. Și-a propus să mă salveze pentru ca să-i redea zâmbetul fericit fetei mele. Halatul cel alb era pătat de sânge și chiar profesorul i-a văzut rana. Apoi pe mine m-au dus la reanimare și pe Ana a obligat-o să se întindă în pat, la picioarele mele. A obligat-o și i-a promis că va veni el însuși, de câte ori va putea, ca să vadă cum îmi merge.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Următoarele săptămâni Ana le-a petrecut în spital dormind pe scaune, atunci când erau, și apoi pe o saltea pneumatică pe care i-a adus-o profesorul de acasă.

M-a vegheat zi și noapte, mi-a dat să mănc, m-a spălat, m-a ajutat la toate nevoile, a făcut toate corvezile, iar cât eu dormeam ajuta prin spital, acolo unde era nevoie. Și era mare nevoie.

Am avut, zile în șir, o stare de ireal, poate era durerea continuă, mistuitoare care îmi altera perceperea realității, probabil și șocul, sângele pierdut, transfuziile, toate la un loc. Sau poate doar apropierea morții. Singurul element care îmi stabilea o ușă spre realitate era vocea Anei. Și mi-a vorbit tot timpul cât a fost în preajma mea. Profesorul i-a spus să vorbească tot timpul cu mine. Deși din toate punctele de vedere medicale am fost în comă, eu știu că vocea Anei a ajuns la mine, chiar atunci când mă depărtam de viață. Vocea ei m-a fixat, m-a ancorat, cuvintele nu le înțelegeam întotdeauna, dar le percepeam ca o melodie. Îmi povestea despre ea, despre copilăria ei, toate lucrurile pe care și le spun întotdeauna îndrăgostiții. Îmi spunea mereu că am învins, că suntem liberi, îmi povestea tot ce se întâmpla în afară.

În ziua în care am fost rănit, spre seară, Ana a reușit să te găsească la telefon, ți-a spus că sunt rănit, unde sunt, ce fac. Era probabil speriată, dar totuși a dat acel telefon.

Mi-a povestit că tu erai foarte îngrijorat și ai vrut imediat să vii la mine, să-ți lași treburile importante și să vii să mă vezi, ea însă te-a rugat să vii doar dimineața. A mințit, am aflat mai târziu chiar de la tine că mințise. Ana a recunoscut. Tu ai întrebat rece și la obiect:

“E nevoie de prezența mea?”

Inima Anei mele s-a stins și ți-a răspuns la fel rece:

“Nu.”

Avea dreptate, nu aveam nevoie de prezența ta, ci de dragostea ta. Ai cerut să vorbești cu profesorul și pe urmă te-ai întors la problemele tale, probabil liniștit. Eram în comă, nu era o

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

comă profundă, nu eram în pericol imediat de moarte, dar poate aş fi avut nevoie de tine. Vreau să-ţi spun un lucru pe care i l-am spus doar Anei. Din primul moment, cel cu glonţul, mama a apărut lângă mine. Ştiu că poţi găsi orice explicaţie vrei, la un astfel de fapt, poţi nega, poţi privi cinic, poţi fi îngăduitor. Trebuie să-ţi spun că atunci aş fi fugit îngrozit de gândul de a-ţi spune aşa ceva, făceam eforturi să fiu raţional, astăzi îţi spun simplu: mama a fost lângă mine.

Indiferent cum, prezenţa ei a fost o putere de care m-am folosit ca să trăiesc. Nu era o imagine a mamei adusă de undeva din amintirile mele, era o prezenţă vie, luminoasă, învăluitoare şi protectoare pe care am simţit-o şi am recunoscut-o imediat. Am comunicat cu ea, nu vorbind, ci privind lumina ca pe un vehicul care purta informaţia şi sentimentele noastre. Şi am înţeles că nu voi muri. Nu era dorinţa să nu mor, ci înţelegerea profundă că timpul nu venise. Erau nişte etape de depăşit, iar eu am simţit că mă voi opri, că nu voi trece la altceva ce m-ar face să alunec dincolo. Profesorul m-a întrebat de tunel şi altele, singura amintire este însă mama.

Apoi când mama a dispărut, de fapt ea s-a stins în mine la fel cum stingi lumina, mi-a fost imediat frig şi am deschis ochii. În tot acest timp auzisem şi vocea Anei. Cred că vocea ei venind din lume a rupt din legăturile de dincolo. Ana a sfâşiat cu vocea ei valul pe care moartea îl făcea în jurul meu, iar mama într-un mod necunoscut a ajutat-o. În acest fel fără să se fi văzut vreodată cele două s-au cunoscut prin mine. Eu le-am apropiat, pe una lumină şi pe una glas, până când au devenit în mine un cerc care m-a salvat.

Am deschis ochii şi Ana i-a închis ca să-şi alunge lacrimile. Doamne, ce am aşteptat să-i deschidă, să le văd lumina reală, iubirea, fericirea.

Ana a chemat asistenta care mi-a făcut ceva şi a spus:

“Şi-a revenit, îl chem pe domnul profesor.”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Profesorul a apărut ca o vijelie, o vijelie masivă, veselă, tonică. A luat-o pe Ana în brațe și l-am iubit instantaneu:

“Băiatule, Ana are un umăr de uriaș.”

M-am uitat nedumerit, cred, pentru că profesorul mi-a spus imediat:

“Ați împărțit un glonț. Fata asta ți-a salvat viața cu umărul ei.”

Am închis ochii ca să-mi domolesc emoția, dar emoția nu m-a părăsit, din contră, de undeva din mine a țâșnit imaginea Anei acoperindu-mă cu trupul ei. Mâna îmi era pironită de pat, amorțită de transfuzii și perfuzii, mi-am întors palma în sus, Ana, care de mult nu mai avea nevoie de cuvinte, s-a apropiat și m-a luat de mână.

Mă trezisem undeva la marginea realului, ținut în viață de vocea ei, ea era singura poartă pe care reușeam să o mai deschid, dar cu toate acestea, din locul în care mă găseam, nu reușeam să-mi stabilesc exact cine era și ce era ea pentru mine, dar scena pe care mi-a povestit-o profesorul m-a propulsat în realitate, atunci am revenit la viață cu spațiu și timp trecut, prezent și viitor. Ana s-a desfăcut în mine ca o floare uriașă, cu tot ce însemna ea pentru mine, amintirile m-au invadat și am re trăit scena cu glonțul. Atât de puternice au fost sentimentele, încât mi-am pierdut din nou cunoștința.

Tot ce-ți povestesc eu este o compilație între propriile mele senzații și ceea ce mi-a povestit Ana mai târziu.

Am amintiri ciudate, imagini statice, pe care le lași doar câteva secunde în fața ochilor, te văd pe tine cu Andra, tu serios și preocupat, dar nu o văd pe Ana niciodată în preajma ta, apoi îi văd pe părinții Vicăi. O față necunoscută, o femeie pe care am văzut-o destul de des și care, am aflat, mai târziu, era mama Anei, Viorica. Ne aducea de mâncare și de multe ori stătea și ea până noaptea târziu. Plângea mult și cred că mă enerva pentru că de câte ori eram treaz, Ana o scotea afară.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

De când leșinasem încercam să mă adaptez treptat la realitate, să-mi aduc aminte frânturi mici, cu lingurița, dar până la urmă uriașul puzzle a fost complet recompus și am reușit să-mi privesc viața mea fără multă emoție. Ana a simțit și de atunci registrul poveștilor ei s-a schimbat. Era uneori tristă și am surprins-o plângând. Își ștergea în grabă lacrimile, dar tristețea din ochii ei nu o puteam alunga cu nimic.

“Ce este iubita mea?” am întrebat-o într-o zi, a fost primul moment în care am reușit să-mi desprind interesul din jurul meu și să mă uit în exterior. Cu greu i-am ridicat mâna și i-am sărutat-o. Mâna ei era și mai slabă, și mai fragilă, dar am simțit fiorul care i-a străbătut corpul, același fior. Eram o pereche nemaipomenită, eu, legat de aparate care bip-ăiau, cu perfuzii în mână și oxigen în nas, pe jumătate mort și ea nedormită, slăbită, rănită și totuși mâinile noastre erau suficiente pentru o trăire de-a dreptul sexuală.

“Hai sa facem dragoste cu mâinile” i-am spus și ochii albaștrii cu auriu au surâs.

“E de ajuns să mă atingi” mi-a șoptit cu ochii în ochii mei.

În lipsa trupurilor noastre, mâinile și privirile au căpătat puteri nemaivăzute. Era minunat să fac dragoste cu Ana, dar undeva în mine exista tiparul dragostei fizice, era ceva cunoscut, ceva stabilit în mine, noi îi cream actului noi dimensiuni izvorâte din iubirea noastră, din individualitatea fiecăruia dintre noi, din iubirea noastră comună atingeam extazul dar știam drumul, pe când dansurile mâinilor și privirile noastre s-au creat ca acte menite să înlocuiască ce nu puteam avea, noi le-am încărcat cu puterea dragostei, noi le-am dat sensuri necunoscute, neinventate încă de alții. Mâna mea o iubea, iar mâna ei răspundea într-o mișcare amețitoare, puternică uneori până la durere. Acesta era actul fizic, privirile erau sufletul. Aerul vibra între noi și devenea vâscos, ne învârteam pe un cerc în care ne atingeam fără să ne întâlnim, fără să ne depășim, fiecare în fața celuilalt în același plan, dar zburând

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

mereu pe alte orbite, amândoi în același ritm și cu aceeași viteză. Ne umpleam de energie și o transmiteam unul, altuia.

Și înainte și după spital am simțit dragostea mea pentru Ana, dar acolo, atins probabil de ceea ce mi se întâmplase, simțeam dragostea noastră ca un întreg din care făceam parte, nu mă mai puteam defini pe mine însumi. Din păcate această stare am pierdut-o atunci când m-am făcut bine. Ana a redevenit femeia mea într-un sens pământean, dar era atât de puțin față de ce avusesem. De vină am fost eu și incapacitatea mea de a-mi trăi viața. Spitalul a fost un timp extrem de fericit, cu toată durerea fizică. Ana avea și ea dureri, o auzeam, uneori, noaptea gemând prin somn, era o lumină de veghe aprinsă toată noaptea și cum nu puteam dormi o priveam pe Ana ore în șir. Aș fi vrut să o iau lângă mine, să o simt, dar era imposibil din cauza firelor, mă uitam la ea și nu-i puteam găsi nici o trăsătură comună cu Viorica. Erau complet diferite, Viorica brunetă, îndesată, fără grație, Ana mea era ca o lebădă roșie, exotică, unică. Nu știu dacă era frumoasă într-un sens clasic, în "Sărutul" lui Klimt era ea.

După ce am cunoscut-o pe ea am început să urmăresc aceste femei roșcate, sunt un tip special, parcă o altă rasă, de obicei apar din doi părinți colorați obișnuit, dar ele sunt total deosebite: pistruiate, cu ochi albaștri, cu buze cărnoase, cu un ten mat, alb cu o tentă trandafirie și peste toate părul creț, incandescent, imposibil de pieptănat sau stăpânit. În spital i-am făcut o poveste despre originea ei: Ana făcea parte dintr-o rasă pierdută care a reușit să se salveze înscriindu-și caracterele în codul genetic al omenirii și apar din când în când, flori singuratice, prințese adormite care nu-și găsesc locul și timpul lor.

"Tu ar trebui să te faci scriitor" mi-a spus și în acea clipă am crezut că ar fi încă posibil.

"Te miri că nu prea semăn cu mama, nu?"

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Am recunoscut, eram mirat, aproape speram într-o altă poveste, nespusă de data asta Anei, că ea ar fi fost un copil încurcat la maternitate, îi găseam și părinți potriviți, poate profesorul sau orice altcineva, dar nu cei care erau părinții ei.

De Viorica însă, îmi era milă. Aflasem și de ce plângea: tatăl ei, Gheorghe Rusu, fusese arestat. Mai presus de orice alt sentiment am simțit îndată satisfacție, în fața unui asemenea eveniment nu puteam fi trist, nici măcar pentru Ana. Ceea ce n-am realizat era că arestarea lui Gheorghe Rusu era o nenorocire și pentru mine. Dintr-un securist pe care l-am fi putut ascunde de privirile tale, greu, dar nu imposibil, el a devenit un personaj public, judecat și închis pentru genocid. Abia când am ieșit afară din spital am realizat grozăvia situației noastre. Din fericire toată luna februarie și martie tu ai fost plecat în străinătate. Am avut două luni de liniște neîntreruptă.

Un singur lucru m-a întristat cu adevărat: Tanti murise. A mai apucat Crăciunul, a fost veselă, a vorbit de mine, a închinat șampanie și în aceeași noapte a închis ochii pentru somn și a trecut în cel de veci. Nu există lucruri inutile.

Pe masă a lăsat un plic pentru mine. Mi l-a citit Ana, am aflat că apartamentul mi-l donase cu tot ce era în el. Andra a primit o sumă mare de bani și bijuterii, tot în plicul meu era un inel splendid cu un safir înconjurat de diamante, care era, culmea-culmilor, pentru Ana. Tanti scria negru pe alb: inelul este al Anei. Cu inelul în mână, îmbujorată Ana și-a ridicat privirea de pe scrisoare, era profund nedumerită, nu știa ce să facă, să-l primească sau nu.

“De unde știe de mine?” a întrebat.

Am râs pentru că acestea erau lucrurile din jurul mamei și al lui Tanti, întâmplare la limita rațiunii, cu iz de miracol și mister. Ana nu știa, sufletul ei nu simțise niciodată aburul îmbătător al înălțimilor sufletelor celor din jurul meu. L-am urât pe Gheorghe Rusu nu numai

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

pentru că era securist, probabil unul odios, ci și pentru că a avut această floare rară cu care nu a știut ce să facă, pe care a murdărit-o cu prezența lui. Sufletele mari pot fi și ele înăbușite, micșorate, reduse de o atmosferă neprielnică. Ana nu a luat parte efectiv la grozăviile din viața tatălui ei dar prin atmosfera din jurul lor, creată de el, ele au atins-o neîncetat, au agresat-o, au împiedicat-o să se înalțe și să zboare. Ana a rămas ținută la pământ cu aripile prinse în mărăcini dorindu-și doar să trăiască și să respire altceva.

“Ani de zile – mi-a povestit Ana odată – nu am știut sigur ce face tata.”

Avea un glas înecat, răgușit, un glas special pentru lucruri pe care nu le spusese niciodată, uneori nici chiar ei.

“Aveam un sentiment că ceva nu este în ordine, dar eram prea mică și neinteresată ca să pricep ce.”

“Știi cum am aflat? Într-o zi mă jucam în curte cu o fetiță, aveam opt – nouă ani, îmi povestea că are o seringă adevărată fiindcă tatăl ei este medic, a început să-mi spună ce face tatăl ei, cum consultă, dă doctorii, ia tensiunea, imediat am vrut și eu să o epatez, aș fi vrut să aduc un obiect de la munca tatălui meu, dar nu știam ce face. Acestea sunt printre primele informații pe care le primești în viață, ce face mama, tata, unde lucrează. La mine era gol, tata avea mașină cu șofer care îl ducea în fiecare dimineață, eram priviți cu ceea ce mi se părea respect, dar nu știam nimic mai mult. Mama era casnică, îi știam pe buncii din partea mamei, pe frații ei, pe verișorii și prietenii de la țară, toți cei ai mamei, de tata nimic. Gol. M-am speriat și am fugit la mama. M-am speriat nu la vreun gând rău, ci pentru că era ceva nelalocul lui.

Mama mi-a spus că tata e un fel de milițian, l-am văzut în minte pe milițianul din fața școlii și m-am mai liniștit. Niciodată însă nu am fost complet liniștită. De fapt am hotărât că sunt liniștită, că nu e nici o problemă, aș fi vrut să-l văd pe tata dirijând circulația sau făcând

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

efectiv ceva. Apoi mai era și uniforma lui care era kaki și nu bleumarin. A fost o intuiție cred, nu numai un secret care m-a făcut curioasă, ci o întreagă situație alunecoasă și nedefinită. Aș fi vrut să-l iubesc așa cum o iubeam pe mama, dar nu puteam. Tata nu participa la mersul casei, nu mergeam împreună niciunde, nici măcar în vacanță. De obicei mergeam cu o soră de-a mamei cu familia ei, pe noi ne ducea mașina, ne aducea, dar fără tata.

Nu știam ce înseamnă Crăciunul sau Paștele, adică am aflat atât de târziu, încât totul mi s-a părut o poveste de copii. Bunicul mi-a povestit despre Isus, despre naștere, despre tot. Era o poveste și nimic mai mult.”

Când Ana mi-a povestit lucrurile astea mi s-a făcut frig, un aer de îngheț, un sfârșit de lume fără înviere, fără nemurire, doar moartea ca un punct final.

M-am gândit la mama și la sutele de povești pe care mi le-a spus. M-am gândit la Bunici, cum trebuia să spun rugăciunea la masă și întotdeauna mă încurcam la “și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșităilor noștri”. Zâmbetele lor vesele furate pe deasupra rugăciunii în așteptarea eternei mele bâlbâieli. Simțeam cu toții că cerul se apropia de noi, apoi Crăciunul mirosind a cozonaci și veselie, cu ieslea care apărea în fiecare an dintr-un loc secret. Rugăciunea de seară obligatorie, dar cumva și cerută de nevoia de a te ști ocrotit noaptea și a doua zi. Biserica înaltă în care mergeam de mână cu mama.

Biserica este singurul loc care nu și-a schimbat proporția atunci când am crescut, a rămas la fel de grandioasă ca și în copilăria mea. Mă gândeam cum ar fi fost viața fără Dumnezeu, cum aș fi suportat anii lungi de frustrare fără să-mi odihnesc sufletul în mâinile Lui. Imposibil. Iar fata din fața mea fusese privată de tot. Aș fi vrut să-i dau toată bogăția din sufletul meu, să-i deschid ușa spre ceea ce este omenesc în fiecare dintre noi, să-i șterg durerea, să-i anulez suferința. Cuvintele erau sărace, jalnice față de ce trăiam noi doi.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Ana era o floare tainică, necrescută din lipsa luminii, păcatul meu este dintre cele care nu se pot ierta. Eu am descoperit-o și am lăsat-o acolo unde era. Nu pot fi iertat. Am fost atât de interesat de problemele mele încât atunci când ar fi trebuit, la rândul meu, să o apăr cu tot sufletul, așa cum ea mă apăraseră cu trupul, nu am fost în stare. Eu nu am avut acest “reflex condiționat”.

Am rămas într-o stare critică aproape o săptămână. Cablurile și țevile începuseră să facă parte din corpul meu, nu mă mai deranjau, dar într-o dimineață profesorul a hotărât că pot fi scos de pe monitor.

La o zi am făcut câțiva pași prin cameră. Ana îmi povestea lucruri frumoase, dar prin spital mai auzeam și altele, mai ales după ce am început să merg și să ies pe coridor.

S-a întâmplat rar în istorie ca o absență de două săptămâni să te proiecteze într-o altă lume. Parcă aș fi picat din nou pe pământ după ani de absență. Nu știu cum am aflat de Ceaușescu, dar cred că am fost unul dintre puținii oameni care să nu știe că era mort.

Mi-e greu să-ți povestesc de timpul acela, mi-e greu pentru că nu prea am amintiri, neavând acces direct la ce se întâmpla în afară am receptat cu totul altfel toate evenimentele. Pe cât de intens, pățimaș chiar, trăisem cele câteva zile dinainte de a fi rănit, pe atât de fără emoție am trăit tot ce a urmat. Parcă îmi pierdusem viața, iar ceea ce am continuat să trăiesc era doar o umbră, o închipuire. Singurul meu punct luminos, real, tangibil era Ana, în jurul ei se învârtea viața mea, restul era într-o altă dimensiune pe care o cunoșteam din amintiri, dar care nu mă mai interesa. Nu știu de ce, nu m-am gândit la vreo explicație nici atunci, iar acum nu mai timp. Mă interesau toate poveștile Anei, viața ei dinainte, gândurile ei trecute și prezente, o aveam pe mama în suflet și în gând, dar cele de dincolo de pereții spitalului îmi erau străine, îndepărtate. Nu știu ce s-a întâmplat cu adevărat în afară în timpul cât am stat în spital, chiar dacă am aflat evenimentele ele erau îndepărtate și nu ceva ce se petrecea la

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

câțiva pași de mine. Copilăria Anei mi-a fost mult mai aproape sentimental decât moartea lui Ceaușescu.

În spital am dezlegat toate misterele întâlnirii noastre, am început să o cunosc pe Ana, fata cea adevărată și nu imaginea din sufletul meu.

Ți-am scris zeci de pagini despre mine, despre problemele mele, uneori chiar amănunte, am făcut acest gest pentru că femeile vieții mele Maria și Ana, au dorit să nu plec fără să mă împac cu tine, fără să-ți explic cât te iubesc, dar mai am ceva de făcut, trebuie să-ți vorbesc și despre Ana.

Este o datorie a sufletului meu, nu e o sfidare la adresa ta sau a ideilor tale, acum doresc să o aduc pe Ana pentru că așa e drept, pentru că în acest fel ea va trăi viața ei lângă viața mea în același caiet, pentru tine. Ar fi trebuit să trăim toată viața unul lângă celălalt, să am grijă de ea, să o ajut să-și găsească sau să-și inventeze sufletul, ar fi trebuit să-i fac copii frumoși pe care să-i creștem veseli și fericiți, ar fi trebuit să-i spun zilnic că o iubesc, să-i aduc soarele, luna, stelele, flori albastre și galbene, bucurii, tristeți, o casă, chiar și probleme și certuri. Orice din ceea ce formează viața, clipă de clipă, lângă un om: cratițe, scutece, dar și momente de cădere fericită unul în celălalt. Ar fi trebuit să o văd la treizeci și la cincizeci de ani, primul rid, primul fir alb, maturitatea deschisă ca un câmp de floarea soarelui.

Sper să înțelegi exact, e important, te rog, tată, citește despre Ana fără cinism sau rea voință, Ana nu e vinovată de nimic.

Am aflat despre ea aproape totul în cele trei luni care au urmat după ce am fost rănit, o lună în spital și două acasă. Mi-aduc aminte de fața și ochii ei atunci când îmi povestea, totul se schimba, glasul devenea șoptit, sacadat, ochii se transformau, se topeau, se evaporau, ca apoi să picure din nou în cristale solide, reci și tăioase ca diamantele.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Și din nou: dacă am fi fost într-un serial mexican aş fi putut spera ca Ana să nu fie fiica părinților ei, în final s-ar fi putut descoperi că este fata unei prințese rusoaice sau a unui vestit doctor. Dar nu a fost așa, Ana era fiica părinților ei, a Vioricăi și a lui Gheorghe Rusu. Pe tatăl Anei l-am văzut o singură dată la televizor, două secunde, n-aş putea spune nimic despre el, dar pe Viorica am văzut-o de multe ori la spital și apoi acasă la ei, unde mergeam cu Ana ca să scăpăm de fantoma ta. Venea la spital și ne aducea mâncare sau haine și de obicei nu vorbea mai nimic.

“Mama e dintr-un sat de lângă Constanța, un sat fără mare. Uneori seara simţeam gustul mării, dar nu o vedeam. Oamenii munceau toată ziua, nu avea cine să ne ducă și pe jos nu puteam ajunge la mare, am petrecut zile întregi simțind marea fără să o pot atinge, într-un fel așa a fost toată viața mea : am mirosit marea fără să o văd.”

Ana nu-și disprețuia părinții, dar nici nu-i iubea cu o iubire necondiționată și senină așa cum o iubeam eu pe mama. Față de mama ei avea un sentiment amestecat de duioșie și respingere. O iubea pentru că era bună, dar în același timp era o țărancă încăpățânată pe care de multe ori trebuia să o țină la distanță.

“Face orice pentru mine, ar fi în stare să sărute pământul în fața pașilor mei, dar a venit după mine la școală în fiecare zi până am terminat clasa a opta și aproape de fiecare dată făcea câte o scenă: odată îmi aducea o banană de îmi venea să intru în pământ de rușine fiindcă colegii mei cunoșteau bananele din cărți, alteori venea cu șoferul cu care stătea și conversa cu ușile deschise, cred că uneori nu făcea nimic deosebit, dar prezența ei era suficientă ca să-mi strice toată buna dispoziție, ar fi fost inutil să-i spun să nu mai vină.

Am adorat școala pentru că plecam de acasă, dar am urât ultima oră pentru că la sfârșitul ei venea mama. Învăţasem să plec prima, am luptat ani de zile pentru locul de lângă ușă, cum se suna eu o zbugheam ca să plec cât mai repede cu mama. Pe urmă mă simţeam vinovată,

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

îngrozitor de vinovată pentru că ea era bună, de fapt, și tot ce făcea era pentru mine, dar de atâtea ori mă puneă în situații neplăcute.

Mama a fost o țărăncuță cu opt clase care a venit la București și imediat l-a cunoscut pe tata și s-a căsătorit cu el. Acasă nu avusese nimic și deodată s-a trezit o doamnă mare cu șofer, televizor, banane și altele. Cred că a depășit-o rolul, că a fost luată prea pe nepregătite, probabil era timidă, nu se simțea bine în pielea noului personaj, nu a învățat să se adapteze, nu a putut să învețe regulile noii vieți. Dacă ar fi fost un timp singură la București ar fi trebuit să trăiască printre oameni, să trăiască cu ei, să învețe să fie unul dintre ei. Ea a devenit direct doamna maior, putea să meargă la piață cu mașina sau să plece la Mamaia la hotel. Ani de zile trecuse pe lângă lumea elegantă din fața hotelurilor, ea cu un cearceaf de plajă și cu doi lei în portofel și deodată s-a văzut coborând din mașină ca să urce într-un apartament splendid. Era prea mult, ea nu-și îndeplinea un vis pentru că nici nu visase așa ceva, peste ea s-a prăbușit visul și nu l-a putut susține.

Eu m-am educat singură, destul de ușor, era destul să nu fac ceea ce făcea ea. Și sufeream pentru că era mama mea și ar fi trebuit s-o imit. Și în secret mă uitam pe stradă după femeile care trecea, le vedeam cum sunt îmbrăcate, cum vorbesc, am învățat să mănânc la restaurante, la mare, să vorbesc încet pentru că mama vorbește tare. Pe mama eu am învățat-o să folosească deodorantul. Eu am aflat de deodorant la școală prin clasa a cincea, a șasea. Ție ți se pare un lucru normal, pentru mine a fost o cucerire.”

Apoi Ana tăcea răpusă de efortul pe care îl făcuse vorbind. N-am grăbit-o niciodată, îmi povestea îngrozitor de sacadat și de puțin, îi era greu dar în același timp era o defulare, probabil acele lucruri nu le mai spusese niciodată, nimănui.

“Mi-era rușine cu mama, ăsta e adevărul. Multă vreme am dorit ca tata să se ocupe de mine, tata îmi părea că devenise ceea ce mama nu reușea, adică un om adaptat orașului și

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

oamenilor din jur, mi-ar fi plăcut să vină el să mă aștepte, să merg cu el la mare, la hotel sau oriunde, de altfel când era el mama era și ea mai rezervată. Eram deja destul de mare când am aflat, pentru că am întrebat-o pe mama, că tata fusese crescut la un cămin de copii din București. Am avut atunci un moment de simpatie față de el, încercam să mă apropiu de el, să vorbesc, să-l cunosc. Dar de tata nu te puteai apropia.

Apoi am aflat că lucrează la Securitate și încetul cu încetul am început să-mi fac o idee despre ce înseamnă securitatea. Aveam un radio la care se prindea Europa Liberă perfect. Era în camera lui și cum el nu prea era pe acasă am început să ascult. Nu știu de ce, la început cred că a fost dorința de a ști mai mult despre el. Trebuia să știu mai mult, iar mama care era vorbăreață, despre el nu scotea nici o vorbă. N-am ascultat întâmplător Europa Liberă, ci pentru că și el o asculta, iar mama îmi spusese că e un post interzis. Auzeam radio în camera lui aproape tot timpul când era acasă, până noaptea târziu, de parcă nu-l închidea niciodată. Tata era un fanatic. El nu-și făcea meseria pentru bani, ci din convingere nebună.

Când am înțeles pentru mine s-a prăbușit lumea. O slăbiciune ar fi fost acceptabilă, l-aș fi putut într-un fel scuza, dar la el nu se putea găsi nici o scuză, el credea. Am ajuns singură la aceste concluzii, zi de zi, punând împreună puținul pe care-l știam despre el, dar mai ales intuind ceea ce lipsea și într-o zi am înțeles, aveam cincisprezece, șaisprezece ani, o vârstă la care alți copii nici măcar nu știu că există pe lume rău, urât, păcat, iar eu am realizat că însuși tatăl meu este reprezentantul lor, și nu oricum ci unul fanatic.

l-am studiat ochii și gesturile, telefoanele care îl chemau la orice oră, absențele de săptămâni, prezențele de câteva clipe, tot și acest tot era extrem de puțin, dar mie mi-a fost suficient.”

Avea o voce mică, înecată nu de lacrimi ci de durere, aveam impresia că-mi vorbește cu sufletul ei, aproape nu-i ascultam cuvintele. De fapt în starea în care eram aveam atâtea

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

simțuri dezvoltate încât vorbele rămâneau de multe ori în urmă sau de prisos pentru că eu înțelegeam înainte de a auzi.

Înțelegeam tristețea feței ei, mica cută care i se forma atunci când zâmbea și care nu lăsa nici un zâmbet să se transforme în hohot și veselie. Ana mergea cu tristețe, traversa strada sau făcea cumpărături, gesticula cu tristețe, dormea, își trăia viața în tristețe. Calvarul ei era paralel cu al meu. Niciunde drumurile noastre nu se uneau.

Eu aș fi avut însă puterea să înving geometria euclidiană și să o întâlnesc. Nu eram părtași de suferință, dar trăisem amândoi câte un infern care ne dădea dreptul să ne ridicăm împreună spre ceruri.

De fapt nici măcar nu știu cât mi-a spus în cuvinte și cât am înțeles altfel, dar am înțeles perfect ceea ce ea a trăit printr-o identificare de care doar dragostea poate fi capabilă. Am trăit și eu calvarul meu, am simțit singurătatea, dezolarea, deșertul așa cum le simțise și ea, dar am înțeles că eu eram norocos, deșertul meu avea culori, furtunile de nisip aveau amintirea mării, m-am odihnit în oaze exotice în care sufletul meu a fost susținut și înălțat, chiar și Fata Morgana a deșertului meu era veselă și tonică, am avut-o pe mama, am simțit oameni adevărați în jurul meu, iar prezența ta, oricât de înrobitoare, a fost soarele existenței mele, un soare care face să crească verde iarba și nu cel care pârjolește fără milă. Eu nu te neg pe tine ca om ci neg relația dintre noi, ai fost și ești modelul perfect, întru totul pozitiv chiar dacă nu ai știut să fii tatăl meu și să mă iubești. Eu am trăit deșertul sub corturi somptuoase, servit și iubit. Eu am fost iubit, crescut cu iubire și în iubire și la tristețe și greu nu am fost singur niciodată, chiar atunci când îmi părea că sunt absolut părăsit.

Ana a fost singură. Și am înțeles singurătatea, singurătatea ei pentru că glonțul ne-a legat nu numai sângele ci a trecut și prin sufletele noastre.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Nu știu cum a putut Ana să apară din acei doi oameni, spun să apară, nu să se nască pentru că ea a fost o apariție, a adiat în lume cu sufletul ei pe care și l-a umplut de tristețe și vină și s-a stins la fel cum apăruse. Ana a purtat vina, cei ca tatăl ei nu puteau să o poarte pentru că nu aveau conștiință și atunci a apărut ea, născută pentru a fi vinovată. Pe Ana nimeni nu a închis-o, exclus-o, din contră un copil, un tânăr cu un tată ca al ei ar fi putut fi în centrul atenției și al veseliei, ea s-a retras singură, din ce în ce mai singură și cu adevărat singură.

În lumea aceasta nimic nu este întâmplător, Romeo și Julieta nu se întâlnesc din întâmplare ci pentru că e nevoie ca din când în când lumea să fie curățită de ură. Noi doi, Romeo și Julietă, ne-am găsit și ne-am luat în brațe împinși unul spre celălalt de toate forțele lumii, prin îmbrățișarea noastră, prin arcul dragostei noastre ura din lume ar fi trebuit să se scurgă în adâncurile din care venise.

Ana ar fi trebuit să fie o tânără impertinentă, sigură pe ea, pe postul tatălui ei, care să meargă la chefuri monstruoase în găștile ștabilor, în locul acelei fete a crescut o floare palidă din cauza întunericului, dar nealterată. Mereu am gândit-o pe Ana lângă mama, ele erau asemănătoare, erau aceeași sămânță numai că le deosebea mediul în care crescuseră: mama era o minune înflorită în bunătate și inteligență, mama credea în Dumnezeu și în oameni, iar sufletul și-l purta în mâini pentru ca toți să poată să inspire aerul lui înalt. Mama primea energia benefică a Universului și o răspândea atunci când această energie era transformată de ființa ei, mama era un vas minunat plin, Ana era un vas tainic gol, ea nu se umpluse cu nimic pentru că în jurul ei nu exista nimic cu care să se umple. Marea ei taină a fost că nu s-a lăsat pervertită și umplută cu rău. Ana nu era bună, era o promisiune. Viața ei a fost o luptă pentru că răul nu conviețuiește ci face prozești, doar pe lângă bine poți trece indiferent și în siguranță, răul te atacă, te dorește, te cuprinde, cu el trebuie să lupți în fiecare clipă, noi am

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

luptat ca să nu fim învinși, cotropiți de rău, niciodată sufletele noastre nu au fost în pericol, doar trupurile noastre. Fata mea își căuta sufletul pe care l-a ascuns ca să nu-i fie stăpânit. Cu o putere pe care puțini o au ea a simțit răul din preajma ei și s-a apărat cu o forță neobosită. Mama ei, care trăia în aceeași atmosferă, nu a fost nici un moment în același pericol pentru că ea nu era un vas spiritual ci doar un om obișnuit. Doar sufletele mari pot cădea cu adevărat, restul păcătuiesc.

La patrusprezece ani Ana s-a trezit, fără să fie pe deplin conștientă de ceea ce reprezenta tatăl ei, ea a intuit.

“Într-o zi am auzit de voi la radio.”

Așa a început povestea noastră, a ei și a mea. Noi doi ne-am cunoscut fără să ne fi întâlnit pentru că noi eram destinați să jucăm un rol împreună.

“Casa voastră era pusă sub pază, nimeni nu avea voie să se apropie și nu se știa ce se întâmplă cu voi. Atunci s-a petrecut ceva cu mine, poate fiindcă erai de aceeași vârstă cu mine sau pentru că Barbu nu e un nume comun. Ați devenit o parte din viața mea, ca și când ați fost întotdeauna acolo. Erau atât de puține, anemice noutățile despre voi și atât de rare încât încercam să-mi imaginez cum arătați, cum trăiți.”

Am devenit, tată, fără să știm, paradisul Anei, paradisul pierdut dar cumva regăsit doar ca să-i asigure un echilibru. Dacă nu am fi existat, Ana ne-ar fi creat pentru că avea nevoie de o parte pozitivă a vieții în care ea să ocupe un rol. Încă nu știa precis cine era tatăl ei sau ce făcea, dar intuiția ei a condus-o spre o concluzie nerostită, dar care plutea în ea și îi otrăvea sufletul. Să știi că nu eram orb în ceea ce o privea pe Ana, orb am fost doar cu tine. În scurtul timp pe care l-am avut împreună cu ea, în care am iubit-o nebunește, am simțit că avea ceva ce nu era rotund în ea. Atunci nu înțelegeam mare lucru, era cel mult o senzație de inconfort pe care o simțeam uneori în preajma ei, dragostea era însă atât de mare încât dispărea înainte

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

să o pot fixa în mine. N-am avut timp, nici minte să înțeleg că Ana avea sufletul ars. Iubirea îl uda ca o ploaie în deșert, dar indiferent cât ar fi fost de lungă sau bogată nu putea să schimbe pustiul de nisip. Și din nou îți spun ceea ce ți-am repetat de atâtea ori, acestea nu sunt vorbe goale, imagini frumoase, acestea sunt simboluri ale unei realități, ele nu descriu ci aduc la viață esențele. Eram într-o comunicare atât de intensă încât ceea ce Ana avea în interior mă ardea și pe mine, nu știau dacă iubirea mea aș fi reușit să o schimb, dar aveam datoria să încerc. Ana nu a fost un lux pe care mi l-a oferit viața, ci o încercare pe care nu am trecut-o.

Pe mine viața alături de voi doi m-a lăncezit, am trăit într-un inconștient călduț și confortabil având doar conștiința faptului că viața mea este pe mâini bune, n-am încercat să-mi iau viața în propriile mele mâini. Ar fi fost un act de rebeliune care îmi părea absurd, lupti pentru ceva mai bun, iar voi erați perfecți. Un raționament aparent fără greșală, dar de fapt greșala exista, ascunsă, devastatoare. Ca să trăiesc aveam nevoie de propriile mele experiențe, singurele care îmi puteau delimita realitatea mea. Sunt necesare exact nouă luni în trupul mamei, în cele nouă luni ești apărat pentru că ești fragil, apoi, propria-ți viață trebuie să înceapă cu orice risc. În același mod, ca să exiști și să trăiești trebuie să te desprinzi din pânza pe care o ții, în jurul tău părinții ca să te apere, dacă nu ieși la timp viața ta pur și simplu nu începe. Unii sunt smulși brutal, ca Ana, alții o fac din instinct ca Andra, alții ca mine rămân până e prea târziu.

Și din nou mă întreb: de ce Ana nu a fost ca toți ceilalți ca ea, copiii de bani gata ai comunismului? Sufletul ei a fost diferit. Ar fi putut să se umple de bucurii mici și frivole, să-și găsească o fericire simplă și fără probleme, în loc de toate astea ea s-a golit, și-a întors sufletul cu fața spre rău încercând să-l ardă cu intensitatea dorinței ei de bine și frumos. În locul tatălui, pe care să-l iubească, a avut un monstru cu care a făcut un joc îngrozitor, ea a

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

sperat să-l trezească, să-l întoarcă din drum. Sfântă naivitate, Ana, sunt sigur, a fost slăbiciunea lui, poate unica, dar pe el nimic nu-l putea întoarce, sau schimba. Totuși fata mea a continuat un timp să spere. Când am intrat în viața ei, Ana a realizat că sistemul care ne ținea închiși era complet reprezentat de tatăl ei. Intrând în cercul nostru ea a devenit dușmanul tatălui ei și acest lucru îl reușești numai călcând peste tine. Toată viața ei a fost un joc al urii și al iubirii, oscilând între nevoia de dragoste, neîmplinindu-și niciodată această tiranică nevoie, ea a fost proiectată violent în ură, iar acest drum l-a făcut continuu, în ciuda ei.

Cât suntem de egoiști, de întorși spre noi înșine, incapabili să-i vedem pe ceilalți, să-i simțim. În clipele cele mai fericite ale vieții mele, în zilele Revoluției, atunci când eu eram complet eliberat, îndrăgostit, credeam că trăiesc în paradis alături de Ana, doar eu eram în Paradis, Ana a fost în infern. De fiecare dată când trecea un glonț pe lângă noi sau cădea un frate de-al nostru răpus, Ana intra în agonie pentru că la capătul celălalt putea fi tatăl ei. Vrei o altă explicație pentru gestul ei? Ana s-a pus conștient între ei și noi, a sperat că va muri și în acest fel va deschide blestematul cerc. Ana a murit la Revoluție.

“Tata și-a dat seama că am aflat adevărul despre el. Aveam patrusprezece ani, dar nu conta, eram un adversar pe măsura lui. El nu avea conștiința răului, sunt sigură de asta, dar eu îi deregla într-un fel necunoscut echilibrul. A început să vină din ce în ce mai puțin pe acasă, să mă evite. Nu-i făceam nimic, pentru că nu aveam ce să-i fac, dar probabil îl priveam cumva sau simțea ceva, în prezența mea se simțea incomfortabil. Dacă ar fi știut să iubească, probabil pe mine m-ar fi iubit cu adevărat. Am tânjit după această iubire, am plâns, m-am revoltat. Mama îmi spăla și îmi dădea mâncare, mă iubea în felul ei, dar nu-mi era de ajuns. Când a început povestea cu voi am tremurat ca niciodată, fuseseră și alții înaintea voastră, dar niciodată o familie întreagă, am văzut că rezistați zile, luni, ani și am știut că voi vă iubeați.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Voi erați familia pe care eu nu o avusesem niciodată. Încercam să îmi imaginez iubirea care vă ținea împreună, visam că stau la masă cu voi sau că ne plimbăm în parc, lucruri obișnuite ale unei familii obișnuite. Doamne ce departe erau eu de toate acestea! Tata era din ce în ce mai des plecat, nu-l vedeam nici măcar când era acasă. Ascultam Europa Liberă la radioul lui și rarele lui apariții mă enervau pentru că îmi stricau programul.”

Eram în spital de cinci săptămâni, rănilor mi se vindeau. Ana îmi povestea din ce în ce mai mult, mai aproape în timp de noi. O ascultasem zile în șir fără să mă uit la ea, trebuia să îmi întorc capul și orice gest era dureros. Când am început să mă mișc, să fac primii pași, am reușit, în sfârșit, să o privesc în voie. Slăbise dar era atât de frumoasă, închideam ochii și o vedeam în “Sărutul” lui Klimt, îi vedeam florile din păr, chipul ei singura realitate, în rest vis și aur și dorință, eterna scurgere în care încetam să mai fim eu și ea și ne uneam cu universul. Așa ar fi trebuit să fie Ana, pierdută în iubirea noastră, în mine, dar deschideam ochii și o vedeam plângând. Începea să-și ascundă lacrimile până într-o zi când i-am spus:

“Iubita mea, plângi.”

A fost ca un semnal, ca o încuviințare, lacrimile atât stăvilite au început să curgă și nu mai erau bobițe, ci un șir. Plângea cu trupul ei, cu mintea, cu sufletul, niciodată nu mai văzusem așa ceva. M-am sculat pentru prima oară singur și m-am dus lângă ea, nu m-a observat până nu am luat-o în brațe și deși credeam că nu poate plânge mai tare, în brațele mele a plâns și mai tare.

Era seara târziu și am luat-o în pat lângă mine. Strâns îmbrățișați i-am potolit plânsul pentru că gemetele ei le simțeam în inima mea operată. Într-un târziu a șoptit ceva. Sunt sigur că am auzit încă de prima oară ce a spus și chiar am și înțeles, numai că mintea mea a refuzat să accepte un asemenea mesaj. A repetat mai tare:

“El a omorât-o.”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Lacrimile ne alunecau la amândoi pe față, se amestecau la fel cum ni se amestecase sângele, ne strângeam în brațe disperați, doi tineri care ar fi trebuit să facă dragoste și copii, să fie fericiți, să râdă, eram incomensurabil îndurerați nu de rănille trupești, ci de cele sufletești, legați de iubirea noastră, despărțiți de ura lumii de afară, dorindu-ne cu disperare, pe vecie, doi, în veci despărțiți de toți ceilalți.

I-am căutat gura și eram atât de departe încât a trebuit să-mi aduc aminte ce este gura și unde este gura ei, dar când am găsit-o mi-am amintit de noi cei dinainte, cei aproape liniștiți și am uitat restul.

“Dezbracă-ne” i-am spus absolut absurd, dar Ana printre lacrimi a înțeles. Mă spălase cinci săptămâni fără cel mai mic gând ascuns, dar cotidianul gest de a-mi scoate cămașa de pijama a devenit altceva, camera era luminată slab dar îi vedeam față, îi auzeam respirația sacadată, apoi am fost unul lângă celălalt goi, minunat de goi și am înțeles că mă rugasem să trăiesc pentru acea clipă în care corpul ei se contopea cu al meu și toată oroarea pe care o trăisem înainte o alungam cu dorința noastră din iubire. De câtă iubire era nevoie ca să șteargă oroarea dintre noi. Suferisem, trecusem pe lângă moarte împreună și iar am suferit și totuși nu era de ajuns. Ne iubeam până la anihilare, până acolo unde nu știi unde te termini tu și începe celălalt și tot nu era de ajuns. Eram alături în lumea idealurilor gata să murim, nimeni nu ne-a contestat dreptul la moarte, doar dreptul la viață ne era contestat. Pentru că viața fără Ana era o moarte fără paradis.

Mâinile ei lungi alunecau ușor peste mine și mă învăluiau, mâinile mele stăpâne îi iubeau pielea, îi încercuiau sânii și șoldurile și genunchii. Mâinile mele și ale ei, buzele noastre, picioarele știau că noi nu suntem vinovați, de ce oare sufletele și mințile noastre nu ne dădeau pace?

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Ana plângea, îi ștergeam lacrimile și încercam să devin mâini, buze, orice realitate care să mă domine pe mine, cel din adâncuri.

Mama mea, dulcea mea mamă, Maria, nu a murit, ci a fost omorâtă.

Ana învinsă:

“Am ridicat receptorul fără să știu că tata este acasă și o voce a spus: – E gata tov. general, a murit – ani de zile nu auzisem niciodată nimic, nu știam nimic despre el, uneori îmi făceam procese de conștiință că îl detestam din instinct și nu cu probe.

N-am înțeles imediat. Am pus telefonul în furcă, dar tata a auzit, a venit în grabă în camera mea. Ne-am privit așa cum nu ne privisem niciodată, în ochi, ochii mei erau plini de teroare și dispreț. Cineva murise. Nu i-a putut suporta, nu a spus nimic și a plecat. Am plâns ore în șir, era târziu și nu mă puteam opri din plâns, fără să știu că o plângeam pe mama ta. La știrile de a doua zi, de după-amiază, de la ora șase, am auzit că mama ta a murit în urma unei operații de apendicită acută. Și totul s-a transformat în ură și neputință. Visam noaptea că săream cu pumnii la tata, că-l băteam, îl loveam cu palmele peste față și mă sculam dimineța cu palmele îndurerate. O omorâseră și nu știam ce să fac. Aș fi vrut să fug la tine și să-ți spun că mama ta nu murise, ci fusese omorâtă. Trebuia să știi că nu te părăsise, ci o omorâseră. Printre ucigași era tatăl meu.”

Ana fără lacrimi era mai îndurată decât cea în lacrimi, de dinainte. O Ană rece, înghețată în durere, în ură și frustrare, în neputință. O țineam strâns lipită de mine și încercam să o încălzesc, să o aduc la viață. Aș fi vrut să plângă, să rupă, să sfâșie, orice numai starea aceea de durere fără dimensiuni nu. Am început să-i vorbesc:

“Mama a fost o ființă făcută din iubire, mama ierta, mama a iertat, mama este lumină acum, dacă n-ar fi așa înseamnă că tot ce știu despre ea e fals și nu se poate pentru că iubirea ei o simt în mine. Mama nu e un înger al dreptății și al răzbunării, ci unul al împăcării

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

și al iertării. Tu nu ai nici o vină, pe tine mama te-ar fi iubit necondiționat, ea însă i-ar fi iertat și pe cei care păcătuiseră.”

Ana însă nu auzea:

“Știam adresa voastră, imediat, din ziua următoare și până la Revoluție am trecut zilnic pe strada ta. Aș fi vrut să sun la ușa voastră și să-ți spun, dar mi-era frică să nu-ți facă și ție vreun rău. Uneori frica mă aducea în pragul disperării. Eram la o sută de pași, la zece pași de tine și nu-ți puteam spune nimic și viața mea depindea de această propoziție.

Am luat cartea de telefoane și am citit săptămâni în șir, de la A la Z și am găsit toate numerele de telefon din casa ta. Vedeam destul de des o bătrânică care căra mereu plase, apoi o dată am văzut-o cu tine.”

“Mă cunoșteai?” m-am mirat.

“Erai singurul băiat din casa aceea. Mai era o fată...”

“Andra”

Ana a dat din cap grăbită. Doamne, ce grăbită era să scape de povara pe care o ducea.

“Te-am văzut cu doamna aceea. Săptămâni în șir m-am gândit să sun la ea. Presupuneam că telefonul ei este urmărit, căutam să-i spun ceva banal, dar suficient de inteligibil. Am pus mâna pe telefon de sute de ori, am format numărul, dar mi-era frică să nu fac vreun rău cuiva. Eu eram apărută. La început un tip m-a legitimat, mă văzuseră de prea multe ori pe strada interzisă, dar în cele din urmă m-au lăsat să fac ce vroiam, mai ales că nu făceam nimic, doar treceam pe strada ta. Probabil că până la urmă aș fi găsit o cale să-ți vorbesc, dar într-o seară tata mi-a spus atât:

“În locul tău nu m-aș juca cu viețile oamenilor.”

Tată, tu nu ai auzit pe nimeni jelind. Ana nu plângea, ci jelea. Se auzea din ea glasul tuturor femeilor care trăiseră pe pământ în durere. Dar ce simplu e să jelești un mort în trup,

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

durerea e cruntă dar curată, iarăși și iarăși același lucru, durerea Anei țâșnea din venin și deșert. Ea își jelea tatăl mort în suflet, tatăl pe care nu-l avusese niciodată, pe care îl pierduse pe vecie. Eu te-am adorat până la anihilare, ea și-a dorit iubire până la disperare.

Cât de ciudată e viața, eu din prea mult am ajuns un neajutorat, ea din prea puțin s-a deșteptat la realitate. Nu-mi explic cum trăind viața pe care am trăit-o nu am reușit să mă trezesc la timp, să înțeleg. A trebuit să traversez toate probele ca la sfârșitul lor să fie lumina și cunoașterea.

Un drum inutil, mereu îmi spun că prezența mamei ar fi schimbat ceva și poate e așa, dar și atunci nu ar fi fost trezirea mea, ci o mână din afară, care mă scutura din somn. Am dormit, vigilența mi-a fost înșelată de dreptate și bunătate și iubire, iar răul din jur nu a reușit să-mi deștepte conștiința, iar atunci când m-am trezit era prea târziu. Acum, în camera ei, reușesc să înțeleg grozăvia pe care a trăit-o Ana. Ana a fost o conștiință în stare elementară, dar care fără iubire nu a reușit să evolueze. "Căci fără iubire se veștejește timpul în noi ca floarea în glastră". Vasile Voiculescu, pe care îl citeam împreună ca pe un mister, poezie după poezie. Timpul ei s-a veștejit pentru că iubirea mea a fost un joc iresponsabil. Pe Ana eu trebuie să o ispășesc. Jalea ei o simt în străfundurile ființei mele, acolo unde e strânsă ființa noastră colectivă și la care Ana a avut un acces nelimitat. De acolo venea ea, din negurile istoriei și ale visceralității.

Pun mâna pe obiectele ei și în fiecare simt prezența ei. Patul în care ne-am iubit, oglinda care a văzut-o de atâtea ori, perdelele albe din dantelă care flutură ca și când sufletul ei ar fi intrat în cameră. Aș vrea să cred că sufletul ei poate adia ca un vânt, un vânt atât de ușor încât să nu-l simtă decât dantela de la ferestre.

Ar fi trebuit să o inund, să o îmbrac cu iubire, să o dezmierd și să o învăț. N-am reușit însă să-mi depășesc egoismul meu, n-am reușit să lupt cu intransigența ta. Nu mai erau

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

douăzeci de poezii ale unui adolescent, ci viața unui om. Ana era femeia mea pentru care ar fi trebuit să lupt până la moarte. Un Romeo laș, fără personalitate, fără conștiință, manevrat într-o luptă care nu era a lui. Doamne, cu un astfel de Romeo, Shakespeare devine un scriitor de duzină, uitat și prăfuit. Un Romeo comod, egoist, preocupat doar de mica lui viață, de conveniențe, de ceea ce se “cade”. Dezgustător. Nu-mi vine să cred că am putut sta în fața ta calm atunci când îmi aplicai morala, când o spulberai de la înălțimea actelor tale, a poziției tale, pe Ana. Noi buni, ea rea. Cei buni îi înving pe cei răi. Ce comedie ieftină.

În spital ai cunoscut-o pe Ana, dar nu am putut să-ți vorbesc, de fapt atunci nici nu-mi păsa. Ar fi fost suficient să rămân în starea aceea de oarecare indiferență cu care am privit viața după ce am fost rănit. O stare în care fără să vreau viața mi-a fost ordonată altfel de evenimentul pe care îl trăisem, lucrurile erau așezate în altă ordine, în care iubirea, Ana, Revoluția, tinerii din jurul nostru ocupau un loc central, ei erau viața mea, dreptatea mea, morala. Chiar și locul tău era altul, mai normal, mai aproape de locul unui tată, în zilele acelea te-am iubit ca un fiu, omenește, și ce bine era.

Ana a trecut pe strada noastră de atâtea ori, de la moartea mamei, nu ne putea vorbi, dar atunci s-a hotărât să-l sfideze în acest fel. El o închisese într-o propoziție, ea atunci s-a eliberat venind zilnic, tăcută pe strada noastră. Era un joc dur, fără de care Ana l-ar fi urât și mai mult. Lupta diminuează energia urii, Ana a luptat, s-a împotrivit într-un mod care l-ar fi făcut și pe Gandhi să aplaude. A răspuns violenței cu hotărâre pașnică, dar dusă până la extreme.

“Tata nu era un oportunist, pe un oportunist l-aș fi putut ierta, aș fi putut spera că la o schimbare exterioară în bine s-ar schimba și el tocmai din cauza oportunismului. Tata este un convins, un fidel, un fanatic. Noi doi ne înfruntam pe un câmp de luptă real, acolo el era

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

necruțător și singur. Eu am fost singura lui fisură, cu mine a luptat, dar nu m-a eliminat din fața lui.”

Nu a eliminat-o fizic, dar i-a devastat sufletul. Luptându-se cu el în planul real, luptându-se cu el conștient, ea și-a activat imaginea atotstăpânitoare a tatălui, imaginea necunoscută minții, dar cunoscută simțurilor și sufletului, lupta reală cu tatăl real a fost doar o palidă urmă a luptei din ea.

Ea a încălcat porunca și a fost aspru pedepsită. Vezi tată relativitatea dreptății, Ana a încălcat porunca luptând pentru ceea ce noi numim o cauză dreaptă, bună, curată, dar nu există circumstanțe atenuante atunci când încalci porunci. Ana a fost pusă în fața unei situații paradoxale: dăruind iubirea tatălui ar fi însemnat să treacă de partea răului, ea a ales să lupte și să cadă răpusă de puterea poruncii încălcate: “cinstește pe tatăl tău și vei trăi mult și bine pe pământ”

Mă gândesc la alternativă și am găsit una acum, în aceste ultime clipe: Ana ar fi trebuit să-l iubească, nu spiritul rău care îl locuia, ci curgerea din care făcea parte, iubirea ar fi salvat-o, eu aș fi salvat-o. Ana nu a putut să iubească, nu l-a întâlnit pe Dumnezeu, iubirea și Dumnezeu, aceeași absență fără de care un om cade sau se anihilează.

În fiecare moment care trece am impresia, privindu-mi trecutul, că mă uit la altceva, amintirile care păreau niște fotografii definitiv prinse într-un album aleargă, se schimbă. Aveam impresia că viața trecută era orânduită cu grijă, cunoscută, înțeleasă și într-o singură străfulgerare totul a început să se miște. Parcă aș fi dormit, parcă aș fi avut ochii minții închiși. Te-am văzut pe tine, pe mama, pe Ana, pe toți ceilalți din viața mea și a noastră, figuranți și actori principali, v-am văzut în lumină, o lumină cum nu a mai existat în viața mea. Atunci am început să te iubesc, să înțeleg că legătura dificilă și întortocheată dintre noi a fost de fapt iubire pe care am încercat să o mascăm în altceva.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Am greșit amândoi. Ani de zile crezusem că sunt singur, suferisem cumplit de înstrăinare, fără să văd că, de fapt, eram departe de a fi singur, în jurul meu au fost oameni, nu numărul lor contează, ci calitatea lor. Apoi în ziua în care toți ceilalți oameni mi-au devenit accesibili am rămas cu adevărat singur, singur cu Ana. Tanti a murit, tu ai dispărut, uneori efectiv, săptămâni în șir de ședințe și străinătate, Andra alături de tine, iar lovitura finală a fost Bunicul, care la două săptămâni de la rănirea mea a făcut un accident cerebral și a rămas paralizat. În jurul meu au reapărut milioane de oameni, dar pe nici unul eu nu m-am putut sprijini, ar fi trebuit să mă trezesc atunci, imediat, dar somnul meu era îngrozitor de greu.

M-ai dus acasă, eram slăbit, abia am urcat scările până la noi. M-au ajutat să le urc doi băieți tineri care veniseră cu tine. Aș fi vrut să fii tu lângă mine, aveam nevoie de prezența ta, de mâinile tale în jurul umerilor mei. După o lună jumătate era prima oară când eram separat de Ana, dar bucuria de a vedea casa, de a fi alături de tine, au făcut să nu observ acut lipsa ei. Casa era neschimbată, aveam aproape impresia că va apărea mama de undeva și mă va lua în brațe, eram în pragul lacrimilor, ar fi trebuit să plâng. N-am avut curajul să plâng. Deși erau atât de multe lucruri pe care aș fi putut să le plâng. Îmi pare că în acel moment am trecut cel mai aproape pe lângă șansa de a ne schimba unul față de celălalt. Mă simțeam atât de aproape de tine, un sentiment aproape normal după venerație și adorație. Dar clipa aceea a dispărut, fără să înțeleg bine cum sau de ce și foarte curând vechile noastre relații s-au reinstaurat. Mi-ai explicat că trebuie să pleci la Geneva și dacă "fata aceea"...

"Ana" – te-am rugat eu frumos cu vocea și inima.

"Ana – ai catadicsit tu să-i spui – ar putea Ana să aibă grijă de tine până mă întorc eu și fac alt aranjament?"

I-am telefonat Anei, a urmat o mare tăcere, apoi un simplu:

"Vin până acolo."

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Inima a început să-mi bată nebunește, dureros. Ana a reintrat în viața mea, urma să vină în casa mea, să încerc să o înnod pe Ana cu casa, cu amintirea mamei, n-am îndrăznit să mă gândesc la tine. Era o situație care nu-ți plăcea, deși încă nu știai nimic despre Ana. Nu-ți plăcea doar fiindcă era o fată tânără implicată în viața băiatului tău, iar tu obligat cumva să consimți la o situație ambiguă. Ea nu era servitoare, nici bonă, dar ai fi vrut să vină în casa ta să aibă grijă de mine și bănuiai că este iubita mea. O situație de neconceput în alte timpuri. Dar existau lucruri mai importante care puteau justifica...

Ana a venit slabă, palidă, nu o văzusem de câteva ore, dar îmi părea că nu o văzusem săptămâni la rând. Era aceeași și totuși complet alta, probabil îi era frică că te va întâlni. Slabă, palidă, înfrigurată, înfricoșată. Toată fața ei erau doi ochi arzând într-o vâlvătaie sălbatică a părului, buzele arse erau ușor întredeschise și îi auzeam respirația. Am luat-o în brațe, mirosul ei unic, parfumul care o învăluia m-a cuprins, m-a învăluit, m-a posedat. Era o păsărică speriată, dar în același timp era aceeași prințesă din timpuri străvechi care cobora să aducă alinare la muritorii de rând și această îmbinare de fragilitate și siguranță îi dădeau un aer straniu și ireal. Am șoptit:

“Camera mea.”

Fata mea a râs ușor, cu un râs ușor răgușit, semn al profunde ei tulburări, râsul ei a plutit prin cameră și a umplut-o de o vibrație nouă, camera mea se transforma în prezența Anei, o transforma iubirea noastră. Am stat întinși strâns îmbrățișați, îmbrăcați și încălțați pe patul nedesfăcut până s-a făcut noapte. N-am vorbit nimic, dar am trăit o clipă de împăcare cu Universul, care ni s-a dat nouă păcătoșilor Ana și Barbu. Am zburat printre nori, am coborât în centrul incandescent al pământului, am fost pe toate stelele din Univers, am fost flori și zăpezi, culori ale luminii, lumină, întuneric, timp, am alungat Eternitatea fără să o parcurgem

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

și am fost țintuiți în absența timpului. Abia când a fost complet întuneric, când nimic din jurul nostru nu a mai existat, am făcut dragoste și am deschis Poarta.

Și eu tot nu m-am trezit.

A urmat o perioadă stranie, eram fericiți în casa în care trăisem cu voi, eram fericiți când umbra mamei ne atingea, dar eram îngrozitor de nefericiți când apăreai tu între noi.

Tu erai la mii de kilometri depărtare și totuși câteodată apăreai între noi și toată bucuria noastră dispărea.

Cel mai greu moment a fost când ai venit acasă să te pregătești de plecare. Ana era în bucătărie și te-am auzit vorbind cu ea. O scenă veche s-a repetat: m-am sculat și tiptil m-am apropiat de bucătărie. Îi dădeai indicații, Ana tăcea, era emoționată, timorată. Am intrat în bucătărie, dar Ana nu mai era, am găsit-o pe balcon, cu coatele sprijinite de balustradă și cu fața în palme. Plângea. Am luat-o în brațe, dar a rămas țeapănă și rece.

“Nu știe nimic” – mi-a șoptit printre lacrimi.

Nu, tu nu știai nimic.

“N-am avut curajul să-i spun” și lacrimile s-au transformat în suspin. “Mă simt ca un trădător, ca un hoț care zâmbește celui furat.”

O strângeam în brațe și știam că nu are dreptate, dar nu o puteam liniști. Pentru că nici eu nu eram liniștit și pe undeva și eu simțeam același lucru. De ce trebuia să ne simțim vinovați pentru dragostea noastră, eram fără pată, eram tineri și curați, pentru ce să purtăm o vină care nu era a noastră, de ce să fim obiecte într-o ură străină? Atunci n-am reușit să vorbesc și Ana imediat a știut că și eu sunt în același loc cu ea, iar durerea ei a devenit fără limită.

Ca să scăpăm de umbra ta mergeam uneori la ei acasă, dar nici acolo nu eram chiar bine și liniștiți pentru că ne era frică să nu fim văzuți, recunoscuți. Ura ne pătrunsese în viață, ne îneca iubirea, ne stăvilea pasiunea. Am hotărât să-ți scriem. Eram convinși că o parte din vină

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

va dispărea dacă tu vei ști adevărul. Ți-am scris o scrisoare lungă, frumoasă, în care ți-am vorbit despre dragostea noastră și despre tatăl ei, era adevărul tot, gol, gol, ne așezam amândoi în fața ta convinși că vei judeca drept. Am iscălit Ana și Barbu. Așteptam răspunsul tău și răspunsul tău a venit, într-o dimineață am primit un telefon de la sediul vostru și o domnișoară m-a rugat să trec pe acolo la ora 10 pentru că îmi trimiteai un fax. Am știut înainte să citesc. Copilul naiv care îți dăduse caietul cu coperti de plastic nu mai era, știam că răspunsul tău mă va demola, dar totuși mergând pe străzi, printre oameni, aveam o mică speranță că poate totuși va fi altfel.

Nu a fost altfel.

“Mă întorc miercuri, te rog insistent încheie orice relație. De această dată lucrurile puse în joc sunt mult mai grave decât interesele personale. Aș fi sperat ca această judecată să o faci singur.”

Tata

O știu pe de rost, de atâtea ori am citit-o.

O știam pe de rost înainte de a o fi citit.

Ți-am povestit despre toate momentele importante ale vieții mele: poeziile, Securitatea, moartea mamei, Ana, Revoluția și rănirea. Toate aceste clipe ale vieții mele au fost înscrise sub o dimensiune comună: aceea a cinstei, a demnității și curajului. Chiar dacă au fost tragice, ele m-au găsit și m-au lăsat curat și împăcat cu conștiința mea.

La moartea mamei mi-am impus o vină înaltă, spirituală, mi-am imputat că nu am fost suficient de înalt, de măreț, era de fapt un soi de egoism, de vanitate și nu o vină reală, meschină, care face un rău direct, ireparabil. Ieșind cu scrisoarea ta în mână și în minte, am tăiat timpul în două, mi-am despiciat conștiința și am alunecat pe vecie în păcat. Am hotărât să nu-i spun Anei nimic. Minciuna prin omisiune este uneori mai teribilă decât o minciună

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

propriu-zisă. M-am întors acasă și am așteptat ca Ana să vină de la școală. Eu aveam anul universitar amânat, dar ea începuse să meargă la școală. Între noi doi fusese totul ca un cristal, Ana ajunsese să-mi povestească lucrurile cele mai intime, cele la care aproape nici nu se gândise, atât erau de dificile. Eu nu-i ascunsese nimic din vanitate, în povestea noastră demnă de panoul de onoare, totul se putea spune cu un zâmbet triumfător, nu mă gândisem în triumful meu ce agonie îndurase Ana atunci când, pentru mine, a săpat în adâncurile ei ca să-mi dezvăluie adevărul. Cât a costat-o acest adevăr și mai ales cât de fragilă era poziția în care s-a pus cu bună știință față de mine. Nu s-a rușinat să-mi dezvăluie modestia mamei ei, ticăloșia tatălui ei, vina pe care își imagina că o are, în schimb eu am fost incapabil să-i arăt scrisoarea aceea care te arăta pe tine, tată, într-o poziție dezavantajoasă. Ne întoarcem la cele două realități paralele în care trăiam, fiecare cu dreptatea ei, din punctul tău de vedere eu eram un iresponsabil care pune în pericol ceea ce încercați voi să faceți, mezialianța mea era o catastrofă de proporții naționale care-ți submina poziția pe care o aveai precum și ascendentul moral. Tu îmi cereai un mic sacrificiu pe lângă sacrificiul imens al unei națiuni, imaginea ta trebuia să rămână curată pentru ca să poți învinge. Știam toate aceste lucruri și în virtutea lor am acționat. Așa cum așteptai tu. Împotriva Anei și a mea.

Nu dramatizez, nu exagerez, dar în momentul în care am hotărât să nu-i spun Anei, am trecut de partea ta și împotriva noastră. Aș fi putut fi de partea ta dar nu aveam voie să mint.

În realitatea noastră, noi doi trebuia să rămânem împreună, eram făcuți unul pentru celălalt, Ana mi-a salvat viața ca să i-o pot și eu salva. Tu cu mintea ta și sufletul tău trebuia să judeci nu numai etapa istorică, ci și oamenii din ea. Istoria nu există fără oameni, istoria eram eu și Ana și atunci când acționezi pentru o cauză mare nu trebuie să ucizi cauzele mici. Scopul nu scuză mijloacele.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Am înțeles prea târziu că era o șansă pentru noi doi: să plecăm cât mai departe, în Africa de Sud sau în sudul Americii de Sud, undeva unde să fim doi tineri îndrăgostiți, veniți să muncească și să-și întemeieze o familie. Eu nu am putut să mă gândesc la această soluție blândă, pentru că în mine era intransigența ta atotstăpânitoare, în această lume minunată, cu mii de nuanțe, oamenii și-au propus să trăiască în alb și negru. Binele alb și răul negru. E obositor chiar și pentru ochi, ai nevoie de curcubeie și păduri. Nu vreau să creez justificări pentru păcat, ci posibilități de a trăi toți în echilibru, accept legile morale și trăiesc după ele, dar atât, nimeni nu are dreptul să apară pe pământ cu alte porunci sau să le interpreteze pe cele vechi, de câte ori ți-am spus oare acest lucru?

Aproape sau departe, noi am fi încălcat poruncile tale personale și atunci sabia a căzut între noi. Iar eu depindeam de poruncile tale, eram ca un drogat, dar în același timp am fost un laș. Puteam să cred în tine, dar să nu fiu laș, dacă aș fi mers la Ana și i-aș fi spus adevărul sau ceea ce credeam eu, în acel moment, că e adevărul aș fi lăsat-o fără iubire dar nu aș fi mințit-o. Ar fi trebuit să-i vorbesc uitându-mă în ochii ei, să-i explic și să ne despărțim împreună, nu despărțiți pe vecie de minciună. Am preferat să tac, să mai câștig câteva zile de iubire, fără să-mi dau seama că minciuna strică iubirea.

O strângeam în brațe cu un sentiment de prăpastie, de sfârșit de lume și încercam să trăiesc prezentul fără să mă gândesc că există viitor. În timpuri normale Ana și-ar fi dat seama că se întâmpla ceva, dar săptămânile de boală mă făcuseră capricios, schimbător și Ana a pus totul pe seama bolii. Ne prăbușeam în dragoste ca într-o lume în care orice era posibil, ne iubeam până la exasperarea simțurilor și a epidermei, ne copleșeam și acopeream, ne stăpâneam unul pe celălalt într-o uriașă frenezie.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Ultimele zile am stat la Ana, acolo era mai ușor de uitat, pentru mine. Din nou m-am gândit doar la mine. Îmi amintesc ultima noapte înainte de acea oribilă miercuri. Ultima noapte de dragoste, întâia zi de război.

Discursul tău a fost crunt. Mai crunt chiar decât mă așteptam. Eram un tânăr bun la nimic, care, în loc să se ascundă în gaură de viezure, atunci când făceam ceva, făceam doar probleme. Îți făceam probleme.

Și te-am crezut. M-am rușinat, m-am demolat și m-am construit iar întru tine.

Urmează lucrul cel mai greu de povestit: am acceptat să mă cumperi și să o părăsesc pe Ana. Te-ai folosit de mijlocul cel mai urât, mi-ai oferit un rău mai mic ca să scap de, ceea ce ți se părea ție, un rău mai mare. Mi-ai oferit o bursă de șase luni în America. De jurnalistică, urma să plec în trei zile.

Aș vrea să înțeleg cât de ticălos sunt și cât am fost de manevrat, să pot să mă deschid și să mă mășor, atâta ticăloșie, atâta neputință, atâta indiferență. Pe Ana am vândut-o pentru o bursa în America!

Mă întreb dacă în ochii tăi eram mai puțin odios că am mințit și am trădat, decât dacă aș fi avut curajul să te înfrunt, să-mi apăr iubita și iubirea. Scopul scuză mijloacele. Nu există ceva mai perfid, mai vicios decât acest principiu. Cât de jos pot să cadă mijloacele și scopul să le mai poată scuza? Avem dreptul să considerăm un scop atât de înalt, încât să scuze orice mijloace?

Cei care au omorât în numele Domnului sunt niște criminali odioși, la fel ca cei ai comunismului.

Am mințit și am trădat în fiecare gest pe care l-am făcut în ultimele trei zile. Am mințit din lașitate, din comoditate, din frică, ascunzându-mă în spatele unor idealuri sau idei care nu erau ale mele. Chiar dacă aș fi ales din convingere această cale, ar fi trebuit să fiu cinstit și

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

corect cu Ana până în ultimul moment, mai ales în ultimul moment pentru că acela îți lasă ultima amintire în suflet. Eu i-am lăsat Anei mele gustul oribil al trădării.

Astăzi mă întreb cât ești tu de vinovat, nu pentru că să te învinovățesc, ci ca să mă cunosc mai bine pe mine. M-ai crescut fără să-mi arăți că mă iubești, dovezile de iubire nu sunt lecțiile de fizică făcute împreună și nici morala generală pe care o încasam regulat, poate unii nu pot să-și exprime explicit iubirea în vorbe sau gesturi, dar există și un mod implicit la fel de grăitor, sunt micile simboluri: o frugală dezvăluire a sufletului, un zâmbet de aprobare, o privire înduioșată sau glumeață, două vorbe despre toamna ta sau Vivaldi, despre prima ta iubire sau cum ai iubit-o pe mama mea, orice lucru mic, dar care stabilește o legătură atât de profundă că nici măcar nu se poate imagina și nici înlocui. Nu știu ce culoare îți place, de ce citești Shakespeare în fiecare seară, care e anotimpul tău preferat, dacă îți place ploaia sau curcubeul. Fiecare întrebare fără răspuns este o durere în sufletul meu din fiecare vârstă. Tu m-ai stăpânit, dar nu cu grație. Aici este deosebirea între un stăpân tiran și unul iluminat. Nu măsura puterii, ci a iubirii. Poți merge cu asprimea până la capăt dacă iubești, altfel e doar asprime care ustură, umilește și îndărătnicește, sau, ca în cazul meu, supune până la negarea propriei ființe.

Eu am fost un băiat slab, nu aveam puterea ta intelectuală și sufletească, am fost un visător, dar lumea are nevoie și de noi. Tu ai adus lumii ecuații, ai rezolvat probleme ale spațiului și timpului, ai clarificat Universul, eu aș fi putut să-i înțeleg frumusețea și să o transmit. Greșeala ta a fost că nu ai putut să mă crești ca ceea ce eram eu, ci ți-ai dorit cu încăpățânare și aroganță să fiu ca tine. Ai crezut că singurii care contează sunt oamenii ca tine. Te-ai înșelat. Contează fiecare om, fiecare poate aduce ceva lumii dacă e iubit.

Eu am fost salvat de iubirea mamei, de bogăția ei, dar mai ales de puterea și dorința cu care a comunicat cu mine. Din păcate am fost incapabil să mă rup la timp de tine.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERIEditura LiterNet,
2002

Dacă aş fi reuşit să mă găsesc pe mine în afara ta, iubirea ei ar fi triumfat, m-ar fi invadat definitiv victorioasă şi mi-aş fi găsit drumul meu în lumină. Slăbiciunea se plăteşte la fel ca orice păcat. Nu ştiu dacă e un păcat, dar duce inevitabil la unul.

Ultima noapte am petrecut-o aici, în camera ei.

Ana mea cea tristă râdea. O prinţesă roşcată, din alte timpuri, trimisă generaţiilor viitoare pentru ca oamenii să nu uite că odată existau asemenea uimitoare făpturi. Erau probabil preotese sau conducătoare alese prin unicitatea făpturii lor, sălbatice şi blânde în acelaşi timp. Părul Anei ardea pe carnea ei albă cu o nuanţă spre roz, deşi era înaltă, totul în ea era delicat, degetele de la picioare, tălpile mici rozalii, unghiile prelungi de o culoare nemaivăzută. Ochii i se deschideau într-un albastru neverosimil, de cer senin, gura cu buze răsfrânte. Doar buzele şi nasul erau mai greoaie, în rest totul în ea era spumă şi diafan.

Toate roşcatele au aceleaşi trăsături, unele mai fine, altele mai îngroşate, în acord cu puritatea genelor care le-au fost transmise. Un popor care şi-a păstrat prinţesele, programând ca ele să apară din timp în timp în câte o familie, fără mare legătură cu părinţii lor. Era un fapt care se putea controla, dar şi un mod să o rup pe Ana definitiv de cei care o procreaseră efectiv. Roşcatele acestea, cu cât sunt mai pure, cu atât sunt mai greu de înţeles, ca şi când nu ar reuşi să se adapteze total acestei vieţi, prinţese prin structură, nu pot deveni femei obișnuite prin educaţie şi atunci multe nu se adaptează sau îşi trăiesc interiorul sfidând exteriorul. Dacă aş avea timp, probabil aş studia profund şi ştiinţific acest fenomen.

Am iubit o prinţesă roşcată care a trecut prin lume cu părul ei, răsfirându-şi degetele în bătaia vântului. Am visat-o pe Ana că stătea înaltă, dreaptă, cu mâinile întinse în lateral, era într-o pală de vânt şi totul zbura în jurul ei: rochia lungă, albă, din mătase foşnitoare, părul, dar cel mai tare mi-au rămas în minte degetele ei de la mâini, şi ele erau mişcate de vânt, o mişcare imposibilă în realitate, dar perfect în acord cu starea în care o visam, o plutire totală

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

ca și când ființa ei se integra în mișcarea pe care o reprezenta vântul. Ana curgea în ordinea lumii, natural, ca orice curent de aer.

Închid ochii și reușesc să o aduc în mine reală, caldă, parfumată, mirosind a ea și a dragoste, Ana, domnița mea, complet lăsată în voia iubirii. Erau momente în care prințesa cea veche cuprindea făptura ei încâlcită în murdăria vremilor pe care le trăia. Mi-era frică uneori de abandonul ei total, era atât de mare, încât, până și dragostea era o măsură prea mică. Ana își desfăcea aripile și stăpânea inconștient timpul și spațiul. Eu aș fi putut să o fac să stăpânească conștient, să devină prințesa din ea, iubirea ar fi întregit-o și s-ar fi născut aceea care plecase să străbată timpurile. Dar eu am plecat. M-am îmbrăcat și din capul patului i-am spus atât:

“Plec, nu o să ne mai vedem niciodată.”

Cel mai crud călău e cel ocazional.

Nu-mi amintesc ochii ei pentru că și i-a închis.

Plângeam dar nu se vedea, nu era un plâns cu lacrimi, dar am plecat. Fusesse o scenă melodramatică, dar atât putusem face. Îi scrisesem o scrisoare în care îi explicam ce se întâmpla. Scrisoarea i-am lăsat-o pe pat și am plecat. Ultima imagine: cu ochii închiși strângea cearceaful sub gât, un nod uriaș frate al nodului din coșul pieptul meu. Luni de zile am trăit cu imaginea aceluia nod, dar și cu senzația că el e în mine și mă împiedică să respir.

Ca să supraviețuiesc am intrat într-o stare de irealitate, probabil un soi de nebunie, mergeam, mâncam, vorbeam, dar parcă între mine și restul lumii era un geam, nu întotdeauna transparent.

N-am să-ți povestesc despre America, până și din comă am amintiri mai puternice, un singur lucru: eram la un control la spital și mi se făceau ceva analize, am primit o injecție extrem de dureroasă și am simțit cum tot corpul îmi ia foc. Inima a început să-mi bată

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

nebunește și ultima amintire e o agitație cumplită în jurul meu. Apoi mi-am revenit perfect lucid în realitate. Trecuseră 73 de zile de când eram în America.

Somnul meu a luat sfârșit. Hotărârea nu am luat-o atunci, pentru că ea era în mine. Am telefonat la Ana, dar nu mi-a răspuns nimeni, apoi am luat avionul spre casă. Drumul din America e lung, dar nu chiar atât de lung cum a fost pentru mine. Eram treaz, incapabil să dorm chiar și somnul obișnuit.

Tot drumul m-a obsedat o idee: Frumoasa din Pădurea Adormită care se trezește nu dormea în oboseală, ci în conștient. Trezirea era ceea ce mi se întâmplase și mie.

Am aterizat la București în 5 iunie, fără bagaj, fără amintiri, cu un rucsac și doar cu Ana. În fața ușii ei și m-am oprit de frică să nu mor acolo pe loc, dar am reușit să-mi revin, am sunat prelung. Casa era goală. Vecinii nu știau nimic, nimeni nu o văzuse pe Ana, Viorica și ea părea dispărută. M-a cuprins disperarea, nu știam nimic despre rudele de la țară unde îmi părea că ar putea fi. Unde să mă duc? Am fugit la facultate. Colegii ei se pregăteau să plece, erau după un seminar, m-am uitat flămând după ea, dar nu era, am sperat că plecase.

“Cauți pe cineva?” – m-a întrebat o fată.

M-am întors recunoscător:

“Da, o caut pe Ana Rusu.”

Spre surprinderea mea, toți s-au oprit și s-au întors spre mine.

S-a lăsat un soi de tăcere pe care nu am putut-o aprecia, dar era ceva în neregulă.

“De ce o cauți?”

M-am întors spre tânărul care vorbise, ce explicație puteam să-i dau, exista doar una:

“Pentru că o iubesc.”

Vorbele mi-au zburat din suflet, nu din gură, în sfârșit după luni de zile respiram mai ușurat.

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Fata cu care vorbisem s-a apropiat de mine:

“Ana nu a mai fost la școală de câteva luni.”

În mijlocul verii, în București mi s-a făcut frig.

Mă uitam de la unul la celălalt și aveam impresia că se uitau vinovat la mine.

“Ești iubitul ei?”

Întrebarea m-a mirat, nu știam sigur ce eram pentru ea, dar un lucru era sigur, ea era femeia mea. Am dat din cap în loc de răspuns.

“Mă cheamă Barbu.”

“E cazul să-i spunem lui Barbu cum stau lucrurile. Numele meu e Victor.”

Apoi mi i-a prezentat pe ceilalți, erau zece – doisprezece tineri. Victor părea conducătorul lor, cel pe care îl ascultau și îl urmau, așa că m-am întors spre el.

“E bolnavă?” am întrebat speriat.

Mi-a răspuns o fată a cărei nume nu-l mai țin minte:

“Nu, nu e bolnavă, mama ei mi-a spus că a plecat în străinătate.”

Trebuie să-ți spun că n-am simțit nimic, scena avea ceva de ireal, chiar și prezența mea acolo îmi părea ireală, doar cu o zi înainte eram în America separat de Ana de un ocean de apă și unul de prostii, făcusem tot drumul ca să aflu că eram la fel de despărțiți. Nimeni nu spusese cuvântul America, dar mie mi se părea evident că numai acolo ar fi putut pleca. Cred că aveam deja în minte un scenariu fantastic cu Ana căutându-mă în America.

Pentru mine lucrurile erau lămurite. M-a scos din visare vocea unei fete:

“Cu Ana ne-am purtat urât.”

Abia atunci inima mea a luat-o razna, se spuneau cu voce tare lucruri care nu mai fuseseră rostite dar care existau acolo, între ei, simțeam asta. Am știut ce se întâmplase

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Înainte să știu amănuntele, era de fapt aceeași poveste: de o parte tot Ana, de cealaltă, în locul meu și al tău, tată, tinerii din jur.

“Ne-am purtat urât” – a recunoscut o fată, Carmen.

“Până când într-o zi nu a mai venit.” – a completat Victor.

Am înghițit cu greu, nu aveam nevoie de explicații și totuși am întrebat prosteste:

“De ce?”

“Pentru că prezența ei ni se părea o sfidare la adresa noastră. Am fi vrut să ne curățim de murdărie și ea ni s-a părut a fi singura murdărie. Soluția pentru o curățenie generală.”

“Și nu a fost?”

“Nu – mi-a răspuns Victor – Ana nu avea nici o vină. La început m-am bucurat când nu a mai venit, am crezut că obținusem un succes, dar această stare nu a durat mult. Locul ei era doar un loc gol și nu marea victorie pe care am crezut-o. După două săptămâni am început să mă uit la locul ei gol, dimineața speram că a venit, iar în timpul zilei mă gândeam uneori la ea, fusese o colegă drăguță, chiar dacă era mai timidă și retrasă. Nu-i puteam reproșa nimic, din contră. După o lună mi s-a făcut rușine. Repetasem în mic, în sala de clasă, una din fazele oricărei revolte victorioase: pedepsirea nevinovaților. M-am dus acasă la ea, am aflat că plecase în străinătate și atunci i-am scris câteva rânduri. Chiar dacă nu se întorcea niciodată, trebuia să știe că noi greșisem și că țineam la ea. Nu era o acțiune a tuturor, ci doar a mea, dar fără să vorbim între noi, simțeam că mai mulți gândesc ce gândeam eu.”

Pentru câteva clipe peste noi, cei prezenți, s-a arcuit emoția care ne cuprinsese, e groaznic să păcătuiești, dar e cumplit să stăruiești în păcat. Există asemenea momente în care înțelegi un lucru devenit banal prin repetare: întoarcerea fiului rătăcit este un eveniment unic prin importanță, pentru că înseamnă câștigarea celei mai grele bătălii, cea cu tine însuși. Cât

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

i-am iubit pe cei din fața mea pentru că se dovedeau a fi aceeași care luptaseră cu mâinile goale în fața armelor.

Am plecat fără să mai spun ceva. M-am plimbat prin toate locurile unde fusesem cu Ana în zilele Revoluției. Am pus lumânări și m-am rugat.

Spre seară m-am dus din nou la Ana. Și ușa s-a deschis. N-am să pot niciodată să descriu tot ce am simțit: în primul rând era o iubire nouă, mai profundă, dar și mai rațională, eram triumfător, dar și complet umil, veneam după luptă să-i cer în genunchi iertare, să o iubesc toată viața, să o apăr și să o transform. Vroiam să-i iau adresa, să trec acasă să-ți spun ce am hotărât și să plec din nou. Îmi imaginam că în două-trei zile puteam fi la ea. Din banii de la Tanti nu cheltuisem nimic, îi aveam încă întregi în dolari.

Mi-a deschis Viorica. Pe această femeie o văzusem de multe ori, dar nu o privisem niciodată, era și ea schimbată, slăbise enorm și pentru prima dată am văzut că avea un aer comun cu Ana. Am luat-o în brațe instinctiv și ea s-a lăsat. Știam că Ana o iubea. Am tras-o fără să știu ce fac în camera Anei deși la un moment dat Viorica a încercat să mă oprească.

O bucurie fără margini mi-a inundat toată ființa: camera ei cu perdele de dantelă era neschimbată, mirosea a Ana. Mă uitam nu numai cu ochii, dar și cu sufletul la fiecare lucru cât de mic care era al ei. Ana nu personaliza lucrurile și obiectele, ci le subjuga, camera ei nu era a ei pentru că ea contribuise și o aranjase, ci pentru că ea trecuse pe acolo: prințesă solitară și tristă.

M-am așezat pe pat obosit, iar Viorica a rămas în picioare în ușă. Peste bucuria mea a trecut o umbră, la început n-am știut ce era, ceva nu era în ordine, îi vedeam peria de cap de măsuță.

“E unicul instrument cu care-mi pot domestici părul, fără el sunt moartă și încâlcită pe veci.”

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

Halatul îi atârna moale și nefolositor în același loc dintotdeauna, crema, trusa de unghii, stiloul pus pe câteva hârtii, toată camera era ca în ziua în care plecasem, ca în orice zi în care trăise aici. Am alergat la dulap și l-am deschis înainte ca Viorica să mă poată opri. L-am deschis și aproape am refuzat să înțeleg ce vedeam, dulapul era plin de hainele ei. M-am întors spre Viorica, dar era cu spatele spre mine. Haosul m-a tăiat violent. Am întors-o pe Viorica și cred că am scuturat-o și abia atunci i-am văzut ochii. Nu plângea, dar în viața mea nu văzusem atâta tristețe:

“Unde e Ana?” am întrebat cu o voce care nu era a mea.

Viorica a dat ușor din cap ca și când mi-ar fi confirmat răspunsul nedat la o întrebare nerostită.

“Unde e Ana?” am strigat și de data asta Viorica mi-a răspuns:

“Ana nu mai e.”

Mi-am strâns pumnii și am plecat. M-am hotărât să mor cât mai curând, era singura cale, ideea morții apropiate m-a făcut să pot încă pași până în stradă și de acolo aiurea, nu știu unde, nu știu cât, cu gândul la biletul pe care ți-l lasam. Cuvinte reci care să taie, vroiam să simți și tu ce simțeam și eu. Pentru ca să scriu acel bilet m-am întors aici, așa a reînceput totul. Vroiam să-l scriu și apoi să mă omor, o moarte sigură, probabil câteva cutii de somnifere, multe, pe care să le iau într-un loc unde nu puteam fi descoperit înainte să fiu mort.

Viorica m-a îngrijit, nu mă ura deși eu o omorâsem pe Ana. Am început să scriu și realitatea a reapărut în jurul meu. Dar nu era așa cum o trăisem în toți anii, era altceva, îmbogățită cu alte dimensiuni în care să-mi trăiesc rușinea, durerea, disperarea, dezolarea, singurătatea. Și totuși dimensiunile cele noi nu erau complet înspăimântătoare pentru că acolo mi-au apărut Ana și Maria. Eram împreună uneori și se țineau de mâinile lor ireale și

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

amândouă veneau să mă apere. Era același loc în care o simțisem pe mama atunci când am fost rănit și abia atunci am înțeles că Ana murise. Cu greu am aflat de la Viorica ce s-a întâmplat. Între două pagini către tine, ea mi-a povestit aproape ininteligibil cum a murit Ana. Am să-ți spun doar două vorbe fără să o mai implic pe Viorica.

Tatăl ei avea o garsonieră de serviciu într-un bloc banal din Militari. S-a dus acolo și și-a tăiat venele. Julieta mea, frumoasa mea Julietă, trandafir și porumbel, prințesa mea roșcată venită din alte timpuri a plecat așa cum trăise, fără să știe cineva. A trimis o scrisoare unui general de securitate, prieten bun cu tatăl ei și care era încă în funcție. Îl ruga să mușamalizeze totul, să o anunțe pe mama ei și apoi să fie îngropată fără ca cineva să afle, în afară de el și de Viorica.

Și așa s-a întâmplat. Am citit scrisoarea către Viorica, o scrisoare simplă, aproape nepotrivită cu Ana și cu momentul pe care îl trăia.

Sufletul meu, primăvara mea înaltă și diafană, unde ai plecat?

A plecat obosită de luptă, de inegalitatea forțelor ce luptau.

“Mamă iubită, nu-ți cer să mă ierți și știu că e greu să mă înțelegi, dar în sfârșit am găsit soluția, trebuie să plec, să încetez să mai fiu acest trup pe care nu-l înțeleg și pe care nu-l mai iubesc, nimeni nu este vinovat și cel mai puțin este Barbu, el a încercat să mă salveze, dar eu nu puteam fi salvată, viața mea e o greutate pe care nu o mai pot duce. Inutilă. Te iubesc foarte mult. Ai grijă de tata. Ana”

Îți spui probabil că Ana nu poate fi în același loc cu Mama, uitând iarăși că nu tu ești Dumnezeu. Dumnezeu nu are unități de măsură, rațiunea lui nu este a noastră, suntem doar o fărâmbă incapabilă să mai înțeleagă întregul.

Nu încerc să-i justific gestul Anei, dar nu cred că putem fi judecați la fel. Eu știu că a mă omorî e un păcat de moarte, știu pentru că în mine cineva a făcut lumină, Ana nu știa. Aceasta

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

a fost povara vieții ei, că sufletul ei nu a fost niciodată modelat de iubire și înțelepciune. A rămas somptuos, profund, dar gol și inutil. Ana nu a avut capacitatea să se umple singură și răul din jurul ei a desăvârșit căderea, tatăl ei, eu, ceilalți, toți cei care i-am refuzat iubirea am împins-o în abis.

Ana și-a tăiat aripile, un înger care se pedepsește să nu mai poată ajunge în cerurile sale. Cred însă într-un Dumnezeu pentru care fiecare e unic și a cărei dreptate noi nu o putem înțelege și în sfârșit Cred.

În zilele acestea Ana și cu Maria m-au ținut în lumină, mi-au deschis sufletul spre El și am găsit o cale. Moartea aceasta este nu numai un păcat mortal pentru mine care știu și cred, dar este și o cale prea ușoară. Eu trebuie să sufăr, să trăiesc cât mai mult și zi de zi să răscumpăr păcatul pe care l-am săvârșit și pe urmă nu am voie să o uit pe Ana, penitența mea este drumul ei spre lumină.

În sfârșit nu mai sunt laș, mi-am găsit viața mea, chiar dacă sunt câteva cioburi.

Te-am acuzat tată în fiecare frază, dar am greșit, nu eu trebuie să te acuz, eu nu am dreptul să mă acuz decât pe mine. Ceea ce nu ai făcut tu pentru mine este greșeala ta și o vei plăti în fața lui Dumnezeu, dacă în fața Lui e o greșeală, și nu în fața mea.

Iubirea e o stare de grație și nu o greșeală pământească, iar atunci când iubești trebuie să dai. Sunt sigur acum că m-ai iubit, dar acest sentiment ar fi trebuit să alerge neobosit între noi, primit și dat de o infinitate de ori pentru că numai așa iubirea este iubire, și nu egoism.

Te iubesc tată, ești singurul rămas căruia să-i mai pot spune acest lucru. Ai fost un tată bun și înțelept, ai vrut să ai un fiu la fel, dar eu eram altfel. Eu aveam nevoie nu de mintea ta, ci de sufletul tău. Voi trăi pentru că așa trebuie să fie, pentru că eu v-am avut pe voi doi, pe tine și pe mama, pentru că eu am crescut în iubire și Dumnezeu, nu sunt un Romeo ratat, ci un om care în sfârșit a ajuns undeva. Durerea mea este nemărginită și o voi simți în fiecare

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002

clipă care va veni, dar e altceva, nu mai am nici un pic de frustrare sau furie, am curățat-o de orice impurități, am transformat-o și m-a transformat. Am venit pe lume ca fiul vostru, plec ca fiul lui Dumnezeu.

Ți-am scris cu sufletul la gură frânturi de gânduri, multe din lucrurile pe care le-am gândit, simțit, dorit. Acum este timpul să plec.

Ultimele cuvinte: am luat legătura cu un ordin catolic din străinătate, în trei zile mă prezint acolo, Barbu va dispărea pe vecie așa cum mi-am dorit de fapt, va dispărea în unicul mod permis, voi trece să-i văd pe bunici și de acolo, de acolo voi pleca mai departe. Rămâi cu bine tată, te iubesc.

Barbu

14 mai – 16 iulie 1997

DELIA OPREA

VEGHEA NAȚIUNII
NAȘTE ÎNGERI

Editura LiterNet,
2002